

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

REFED

biz bu çarkı türkçe, kürtçe, arapça, farsça reddediyoruz ve kızıl rengi çok seviyoruz!..

Sayı: 41,
Şubat 2018-2,
3 TL,
-KKTG 3.5 TL-

ISSN 1307-072X

“ pardon,
ateşiniz
var mı? ”

kolaj: parça fesirli
Akşamsefası

mantar tarlası

Okan Bayülgen: Nedir proletarya?
Fatih Ürek: Ne bileyim ben?!

"Bu hükümetin bir suçu varsa o da özelleştirme sonucu açıkta kalanlara merhamet göstermesidir..."

Mehmet Şimşek, Maliye Bakanı...
Cebinden merhamet dağıtıyor...

"Onlar zam değil vergi..."

Yine Mehmet Şimşek... Son

dönemde getirdikleri dolaylı vergileri kastediyor. Bu vergilerin her üründe zamlara yol açtığını bilemiyor tabii... Dedik ya, Maliye Bakanı o...

Tekel işçilerinin de kendilerini yenilemeleri için gayret göstermesinde fayda vardı.

Peki, onlar ne yaptılar? Dünya Bankası kredisiyle başlatılan meslek edindirme kurslarına, bir tek, Tekel işçisi katılmadı. Niye? Çünkü "Devlet onları işe aldı dolayısıyla ömür boyu bakmak zorundaydı."

Süleyman Yaşar, Taraf ekonomisti...

'Bu cins'in ekonomi mantığına göre, devlet işçileri işe aldıysa atmak zorundadır. Normal karşılıyorruz...

"Yapılan sadece istismardır, TEKEL işçileri

üzerinden kışkırtmadır. Burada da bir spekülasyon var. Olayın bizzat içindeyim, yaşamışım. Olay tamamen ideolojiktir..."

Tayyip Erdoğan... İdeolojik tabii, boru mu sandın?! Sahi sen ideoloji nedir bilir misin Tayyip?..

"Gökte ararsın, yerde bulursun" derler ya... İşte benim de önceki akşam başıma böyle bir şey geldi. Aylardır söyleşi için kendisine ulaşmaya çalıştığım Mehmet Ağar'la Yeşilköy'deki Polat Otel'de karşılaştım. Ayak üstü sohbet ettik... Ağar'ı biraz kilo almakla beraber bayağı keyifli gördüm. Yerleştiği Bodrum'da emekliliğin tadını çıkardığını ve arkadaşlarıyla sık sık domuz avına gittiğini anlatan Ağar'dan, kendisine ulaşabilmek için cep numarasını istedim. Ne dese beğenirsiniz; "Delirdin mi Sevilay... Bu devirde cep telefonu kullanır mıyım hiç?"

Sevilay Yükselir, Sabah yazarı... Tabii iyi bilir Ağar bu işleri... Bu arada, kimi Marmaris'e yerleşiyor, kimi Bodrum'a... Sahi, Çiller nerede?..

Voodoo inancı Haiti'nin ulusal dinidir. Haiti'de

yaşayan zencilerin büyük çoğunluğu satanist ayinleri yapar, insan kurban eder, büyü işleri ile geçimlerini sağlarlar... Bazı semtlerde, bazı bölgelerde ve bazı ülkelerde yaşayan insanların yaşantı biçimi ilâhî gayrete dokununca, o insanlara musibet indirir...

Bugün gazetesi yazarı Nuh Gönültaş...

Hem gazete, hem 'yazar' Fethullah Gülen'e yakınlığıyla tanınıyor... Ulan ne biçim insanmışsınız siz be!..

2

"Çok korktum, öleceğimi düşündüm..."

Sokaklarda, camilerde, kahvelerde ve meyhanelerde kimliği tespit edilememiş bir söylenti yayılıyor, "Selendi'de Çingeneler Türk'lere saldırıyor..." Oluk oluk akmış savaştı doğan halkım çingene mahallesine, at sırtında olmasa da bir o kadar mübarek bir savaşla kovmuş Çingeneleri -sadece kendilerinin olan- o yurttan. Masum halkım benim yine kandırılmış, yine dış mihraklar tarafından kullanılmış. Hem devlet erkani hem saldırıyı düzenleyenler Çingeneleri çok sevseler de tutamamışlar kendilerini... Eee söz konusu vatansa gerisi teferruattır. Benim al yazmalı anlı şanlı halkım yine ötekilerine büyük bir ulustan olmamanın ne anlama geldiğini öğretti başarılı bir şekilde.

Ülkemizin mihraklarının en dışta olanı ve 87 yıldır peşimizi bırakmayanı yine oyuna getirmiş nur yüzlü halkımı. Şimdi birileri çıkacak bu olayı bir köşe kapmaca yazısında, bir dakikalık haber programı aralığında lanetleyecek; şimdi birileri çıkacak Kaf Dağı'nın ardındaki masallar gibi bir bilinmezlikteki, bilinmeyen kapkara ellerin, kapkara eylemlerinden söz edecek. Sonra her şey durulacak, her şey unutulacak, karanlık ellerin karanlık sesleri olan gazete ve televizyonlar halkın gazını almış olacak. Her şey bittiğinde Çingeneler büyük bir ulusun büyük evlatlarından aldıkları 'öteki' olmanın cezasını derinden hissedecek. Başka ne olacaktı ki? Sen aynı atadan gelmeyeceksin, aynı kafatası yapısına sahip olmayacaksın, onların damarlarında gürül gürül akan o mübarek kanı taşımayacaksın sonra da bu ülkede barış ve huzur içinde yaşamayı umacaksın! Yok artık daha neler?!

Barışı işten eve giderken yol kenarından alınan bir sebze zanneden benim medeni halkım, sen değil misin ki yüzyıllardır bu toprakların ötekilerine sana benzememelerinin hesabını en kanlı, en barbar, faşizan şekilde öğreten? Daha ne yapılması gerekiyor öğrenmeniz için? Asimilasyonsa asimilasyon, katliamsa katliam... Aşağılamaysa aşağılama... Benim çaresiz halkım, ne zor geliyordur hâlâ 'öteki'lerin varlığı!..

Oysa satırında Maraş'taki çocuğun kanı kurumamış hâlâ, süngündeki Ermeni, Kürt... Ama olmuyor işte bir türlü hadlerini bilmiyorlar. Ah benim vefakar halkım gece gündüz demeden palasını sallayan kan-ter içinde Madımak'a varıp 35 kişiyi cayır-cayır yakan halkım, daha kaç sürgün gerekir? Onuru -yoksulluktan- yok edilmiş 'katillemiş bebek' tarafından kaç gazetecinin sırtından vurulması lazım? Çingenelerin, Alevilerin, Kürtlerin, Ermenilerin ve tüm ezilen emekçilerin senin ne büyük ne mağrur bir ırk olduğunu anlaması ve bu ülkenin yalnız sana ait olduğu gerçeğini kabul etmesi için kaç Topal Osman lazım? Kaç

Çatlı yetiştirilmeli? Sonunda masumluğunun 'kanıtlandığı' kaç kıyım yaşanmalı?..

Ah benim Sezar'ım, hakkı verilmeyenim, şimdi birileri derinleştirilmiş bir devlet olgusundan bahsediyor, şimdi birileri, sermayenin bin yıllardır süren Gladio'sundan bahsediyor. Ülkeleri, insanları, sermayeyi, hatta toprağı, havayı, silahları ve enerji kaynaklarını bu Gladio'nun yönettiği aşkar ama sorarım size Sivas'ta Madımak otelinin önünde o 20 bin kişi olmasaydı, ya da sen Maraş'ta hamile bir kadını öldürecek kadar kana susamasaydın, Ermenilerin sürgün yolculuğunda onların kadınlarını 'kapatma' yapacak kadar düşkün, Kürtleri yok sayacak kadar düşman, Kore'de savaşacak kadar uşak, Çingeneleri aşağılayacak kadar haysiyetsiz olmasaydın bu üç-beş Gladio soysuzu bu kadar büyük kıyımlar yapabilir miydi? Şimdi bütün takdiri ve ödülü onlar alıyor, tüm alkışlar onlara... Herkes seni görmezden geliyor.

Ah benim gdo'lu halkım, silah tüccarın, asker olan sensin; devletlerin sermaye savaşında bomba düşende bomba olup düşen de sensin; doğasında sınırları olmayıp hammadde sınırları için yüz binlerce ölen de öldüren de sensin... Şimdi sen bu kadar büyük işler başarmışken sadece Gladio'nun alkışlanması haksızlık değil mi? Ah benim Prometheus'un ciğerine kartal olan halkım, sen değil misin ki Bedrettin yiğitlerinin kopan kellelerinden ana yollar çizen? Ah benim hızlandırılmış trenim, yenilenmiş çerim, boğduyuyla aynı ekmeği yiyenim... Sevgili halkım.

"Çok korktum, öleceğimi hissettim," diyor, Selendi'de sekiz yaşında bir Çingene çocuk. Nasıl bir ülke nasıl bir insan topluluğu sekiz yaşında bir çocuğa ölümü tattırabilir? Nasıl bir coğrafya sekiz yaşında bir çocuğa henüz hayatı anlamamışken ölümü resmettirir. Selendi'nin Çingeneleri başarılı bir provokasyonun ardından, başarılı bir sürgünle doğdukları ve oldukları yerlerden çok uzaklara sürüldü, şimdi Selendili Çingeneler, bir spor salonunda dünyanın aslında yaşamak için ne kadar da küçük olduğunu öğreniyor. Dünyayı yurt edinmiş atalarını hatırlayıp hayretle ellerine tutuşturulmuş ekmek parçasına ağlıyorlar. Seni ayakta alkışlıyorum umuda hançer olan halkım, bir kez daha azınlığa çoğunlukla neler yapılabileceğini gösterdin ama belki bir gün diğerleri sana barış ve kardeşliğin anlamını öğretir; belki birileri gelir ve sınırsız bir dünyanın parçası olmanın zalime uşak olmaktan çok daha iyi olduğunu öğretir.

İşte biz, o gün gelinceye kadar ölümü sekiz yaşında tadan o çocuğun kardeşiyiz...

ALİ ŞAHİN

Anlatılan 'halk'ın hikayesi

Düzenin resmi ve sivil güçlerinin toplumsal muhalefeti bastırmak için kullandığı bir psikolojik savaş yöntemi olan 'linç' saldırıları, Edirne'de yere düşmüş kızcağızı öldüresiye tekmeleyen hayvani güruhun görüntüleriyle bir kez daha gündemimize girdi. ABD emperyalizmine karşı yürüttükleri kampanya sırasında tutuklanan arkadaşlarına destek vermek amacıyla açıklama yapmak isteyen devrimciler, polisin ve sivil faşistlerin başını çektiği şuursuz kalabalığın saldırısına uğradı, gözaltına alındı, tutuklandı. Benzerlerine son dönemde sık rastladığımız ve bundan sonra da artarak süreceğe benzeyen bu saldırılarla ilgili çokça yazılıp çiziliyor, aynı şeyleri tekrar etmenin anlamı yok. Ama meseleye yaklaşımda üzerinden atlanan birkaç önemli noktaya da mutlaka işaret etmek gerekiyor.

Öncelikle saldırının yalnızca biçimi üzerinden, yani kalabalık bir topluluğun savunmasız insanlara öldüresiye saldırması ve bunun 'yasadışı'lığı, 'vahşiliği' üzerinden yapılan eleştiri ve yorumlar ilk bakışta haklı ve 'insani' gibi görünüyor. Ama bu 'insani' yaklaşım **saldırıların siyasi içeriğini** ikinci plana itmekle malul ve son derece **apolitik**. Tıpkı savaş karşıtlığı, şiddet karşıtlığı, terör karşıtlığı gibi, linç karşıtlığı da tek başına hiçbir işe yaramıyor. Diğerleri gibi **'linç'i de iyi ya da kötü yapan şey onun siyasi ve toplumsal çerçevesidir**. Linç dediğimiz aslında kitle şiddetinin bir biçimidir ve tartışılması gereken şiddetin kendisi değil **kimin tarafından ve kime karşı örgütlendiği**dir. Meseleye 'linç lanetlemek' noktasından yaklaştığımızda hoşgörü, diyalog, empati, barış gibi liberal zırvalara düşer yolumuz. Yani, mesela Mussolini'nin kitlelerce gebertilip Roma'nın meydanına asılmasına karşı olanımız var mı? Ya da katil bir İsrail subayının silahsız ve savunmasız bir halde Gazze'nin en kalabalık meydanında Filistinliler tarafından fark edildiğini düşünün, onun başına geleceklere de karşı mıyız? Devrim dediğimiz, 'halkın adaleti' dediğimiz, hoşgörü ve empatik bir şey midir? Halkın adaleti aslıye ceza mahkemelerinde mi tecelli edecektir ya da devrim sosyal psikologların icazetiyle mi olacak? Velhasıl, eşyayı adıyla çağırmak lazımdır. Son dönemde sıkça karşımıza çıkan ve genel olarak linç girişimi denilen şey aslında faşist terördür. Buna karşı duruş da, büyük Türk demokrati Akın Birdal'ın sözünü ettiği, "sorunları diyalogla çözmek, hoşgörü, barış, bir arada yaşama ve demokratik kültürü geliştirmek" ile falan değil bildiğin devrimci siyasal örgütlenmeyle ve faşizme karşı mücadeleyle olur.

Meselenin adını koyduktan sonra bir de ne idüğüne bakalım. Linç girişimleri diye bildiğimiz faşist terör dünyanın

hemen bütün ülkelerinde ihtiyaç halinde sermayenin kullanımına hazır bir karşıdevrimci yöntemdir. Hem de bir taşla birkaç kuş vurma yöntemidir. İşsizliğin, yoksulluğun, geleceksizliğin, umutsuzluğun pençesindeki kitleleri yalan ve demagojiyle harekete geçirerek kendi kitle tabanını genişletir. Bunlar üzerinden yürütülen faşist terör yoluyla hem bu kitlelerin gazı alınır, sistemin yarattığı rahatsızlıktan dolayı kitlelerde biriken yıkıcı enerji boşaltılır, hem muhalefet odaklarının sindirilip tasfiye edilmesi amaçlanır, hem de emekçiler ve yoksullar şovenizm temelinde kamplaştırılarak gerilim ve düşmanlık yaratılır ve ortak düşmana karşı birlikte mücadele engellenmeye çalışılır. Memleketin tarihinde 6-7 Eylül olaylarından Maraş ve Çorum katliamlarına kadar çok kanlı örnekleri de bulunan bu yöntem, son beş-altı yıldır yeniden ve çok tehlikeli biçimde uygulamaya konmuş durumda. Trabzon'da Tayad'lılara yönelik linç saldırılarıyla başlayan ve özellikle Kürtlere yönelik yoğun biçimde devam eden son dalga, Edirne'de devrimcilerin ve Manisa'da Çingenelerin uğradığı saldırılarla devam ediyor. Yer, zaman ve kişiler değişmekle birlikte bütün bu linç saldırılarının en önemli ortak noktası şu: Devletin resmi-sivil güçleri, polisi, kontrası, istihbaratçısı ortamı hazırlıyor, MHP'li ve BBP'li faşistler başı çekiyor ve halkı kışkırtıyor, AKP'lisinden CHP'lisine 'laik'inden müslümanına şuursuz kalabalıklar da onların arkasında saldırıya geçiyorlar. **Dikkat edin, bu linç saldırılarıyla ilgili bugüne kadar ne 'özgürlükçü' AKP'den, ne 'çağdaş' CHP'den, ne 'Fethullahçı' polisten ne 'laik' silahlı kuvvetlerden küçücük bir kınama sözü duyulmadı. 'Cumhuriyetin teminatı' mahkemelerde bir tek dava açılmadı, bir tek kişi cezalandırılmadı.** Tersine hep saldırıya uğrayanlar suçlu gösterildi, gözaltına alındı, tutuklandı. Devletin sağının da solunun da sivilinin de askerinin de inandığı ve dillendirdiği şey,

saldırganların vatansever kişiler olduğuydu. Özde vatandaşlar tepkilerini gösteriyorlardı. Yani aslında bu saldırıların kendiliğinden tepkiler olduğunu söylüyorlar. Sistemin medyasında da hep saldırıya uğrayanlar suçlu, tahrikçi, terörist, örgüt üyesi, provokatör, eylemci falan ve saldıranlar da vatandaş, halk, öfkeli kalabalık olarak anılıyor. Biz de inanıyoruz! Meselenin iç yüzünü bilmiyoruz ya, devleti, polisi, faşizmi, kontrgerillayı tanımıyoruz ya!..

Peki kim bu çakallar?

İki günde bir Fethullah Gülen'e, İmam Hatiplere, müslümanlara 'linç operasyonu'ndan bahseden dinci basın 'linç'in gerçeği olduğunda 'falanca örgüt provokasyonu' demeyi tercih ediyor. Hakkını yemeyelim, **Zaman 'olaylardan önce şehre gelen emekli astsubay ve istihbaratçılar'dan da bahsediyor** ve meseleyi Ergenekon'a bağlamaya çalışıyor. Edirne'deki sendika ve demokratik kitle örgütlerinin saldırıları kınamak üzere planladıkları eylemle ilgili de aynen şöyle yazıyorlar: "Terör örgütü DHKP/C'nin başını çektiği olaylar Edirne'yi karıştırdı. 'İlde gerginlik bitti' derken, şimdi de bazı sendikalar sokağa çıkmaya hazırlanıyor. Söz konusu girişimler, 'tahrik devam ediyor' yorumlarına yol açtı. Gerilimin nasıl başladığı konusunda ise önemli iddialar gündeme geliyor." Liberaller mi? Onlar **Zaman'ın Yeni Şafak'ın, Taraf'ın** sayfalarında, **STV'nin, Kanal 7'nin** ekranlarında hoşgörü, barış, empati sakızını çiğnemeye devam ediyor.

Sistemin insan şuurunu, haysiyetini yok etmesinin, hayvanlaştırmasının açık örneklerini görüyoruz bu linçlerde. **Yağlı müşteri karşısında iki büküm ellerini ovuşturup iğrenççe sırttan kasaba tüccarının yavaşaklığını, ağababalarının kapısında itliğe durmuş, aşağılık komplekslerini Polat Alemdar pozları keserek bastırmaya çalışan çakal yavrularını görüyoruz.** Kendinden

güçlünün karşısında, askerde çavuşun, şehirde polisin, işyerinde müdürün, ocakta reisin karşısında **'bokunu yiyim abi'** modunda el pençe divan duranların, o otoriteyi arkasına aldığı anda, kışını garantiye aldığı anda güçsüzün karşısında nasıl canavarlaşabildiğini, görüyoruz. İşsizlikten kırılan, evine ekmek götüremeyen, çocuğuna harçlık veremeyen adamların, kendilerini o sefil hayatlara mahkum edenler karşısında böcekleşenlerin savunmasız insanlara karşı nasıl çakallaşabildiklerini görüyoruz. **Hayattan yediği bütün kazıkların hesabını yere düşmüş bir kızcağızı tekmeleyerek sormaya çalışan koca koca adamlar görüyoruz.** Bu düzenin insanı nasıl insanlığından çıkarabildiğini görüyoruz. Kendi halimizi görüyoruz bir yanıla, insanlıktan çıkışımızı değil ama onları insanlıktan çıkaran düzene müdahalesizliğimizi görüyoruz. İşsizlikten evine ekmek götüremeyen adamın öfkesini, hincini savunmasız bir gence değil de kendini işsizliğe mahkum eden düzene yönelmemiş olduğumuzu görüyoruz.

Edirne'deki işsiz devrimciler, Selendi'deki yoksul Türk'ün Romanlara, Dolapdere'deki Romanların Kürtlere saldırmasının sorumluluğunu görüyoruz kendimizde. Yoksulların, emekçilerin, ezilenlerin, patronlara ve onların düzenine karşı hep birlikte mücadele edemeyişlerinin, sistemin emekçileri birbirine düşürme planlarının işleminin vebalini görüyoruz kendi boynumuzda. İnternetteki sosyalist forum sitelerinden birinde genç bir devrimci arkadaş Edirne'deki linç saldırısına katılanların 'halk' olmadığını iddia ediyor ısrarla, ezilen emekçiler halkmış, saldıranlar faşistlermiş. Keşke o kadar kolay olsaydı canım kardeşim, ama saldıranlar da 'halk'. **Evet saldıranlar, saldırının başını çekenler bilinçli faşistler, düzenin resmi-sivil adamları ama arkalarındaki yüzlerce insan 'halk'.** Kandırılmış, kışkırtılmış, beyinleri iğfal edilmiş insanlar çoğu. Aslında o standın önünde sıraya girip imza vermesi gereken, ağzından salyalar saçan faşistleri pataklamaları gereken 'halk' bize saldırıyor, vakia bu. Yani faşizme karşı mücadele bir yandan faşistlerin başını ezmek iken, bir yandan da faşist propagandanın etkisindeki 'halk'ı doğru zeminde örgütlemek demek. Açlığın dili, yoksulluğun vatani olmadığını, tüm yoksulların, açların, ezilenlerin emekçilerin çıkarlarının ortak olduğunu ve düşmanın da ortak olduğunu anlatabilmek demek faşizme karşı mücadele.

Son bir nokta daha. Bizim tarafta yaman bir çelişki var. Faşistler 'PKK'li diye saldırıyor devrimcilere, saldırıya uğrayanlar, "Biz PKK'li değiliz," diye savunmaya çalışıyorlar kendilerini ve Kürt Hareketi 'Kürt düşmanı diye' saldırıyor Türkiye'li devrimcilere. Bir sakatlık var bu işte ama...

Bir psikolojik savaş taktiği: Futuristik gazetecilik

Göbbels, Hitler'in bir numaralı yandaşıydı. Yandaşlıkta o kadar ileri gitti ki, 30 Nisan 1945'de intihar eden Adolf Hitler'den sonra sadece bir gün bile olsa faşist Almanya'nın lideri oldu. Hitler'den sadece bir gün sonra, o da faşizmin mutlak sonuna biat etti. Ailesiyle beraber intihar etti. Dünyayı perişan etti ve geberdi gitti.

Göbbels veya onun ayarında bir medya dehası olmasaydı ne olurdu? Hiç şüphesiz tarih değişirdi. Değişimin olumlu olacağını tahmin etmek için dahi olmaya gerek yok. Kim bilir, belki de Hitler bu kadar kendinden geçmezdi bile denebilir. Hitler'in hitabet yeteneği ve konuşmalarında kullandığı söylemler, büyük ölçüde Göbbels tekniklerine dayanıyordu. Göbbels, zamanın ruhuna göre o kadar iyiydi ki, Nazi yalanlarına Naziler de inanıyordu. Bırakınız Hitler'i, Göbbels'in kendisi bile tarihin en büyük palavralarına bir süre sonra inanmaya başlamıştı. Bir propagandistin en büyük başarısı da zaten burada saklıydı.

Yüzyıl başlarında dünyanın en nitelikli üniversitelerine sahip olmuş Almanya'nın on yıl kadar bir süre dahilinde aklını kaçırıp dünyaya bela olmasının altında yatan nedenleri uzun uzadıya irdeleyecek değilim. Tarihçiler ne derse desin, yenilene dek sağlanan Nazi başarılarının iki anahtarı vardı. Birisi tank, diğeri de propaganda ve/veya medya idi. Bütün diğer aygıtları temsil eden bu iki anahtar, gerçekte Alman burjuvazisinin çokça para kazandığı iki temel ürün idi. Tank, fiziksel savaş kapılarının anahtarı iken propaganda ve bu propagandanın kullanıldığı medya, psikolojik savaş kapılarının anahtarı idi. Fiziksel savaş öncesinde ve sırasında çokça kullanılacak bu anahtar, sayısız tanktan daha değerli olabiliirdi.

Faşistler için demokrasi bir araç ve amaç da değildi. Çünkü **demokrasinin bir Yahudi kadar kıymeti de yoktu**. İşin gerçeği, Alman demokrasisi, sadece Alman burjuvazisi için bir araçtı. Başta sol fraksiyonlar olmak üzere Alman kapitalizminin ne kadar düşmanı veya rakibi varsa tüm sosyal unsurları ortadan kaldırma amacı için kullanılacak bir araçtı. Bu nedenle sanılanın aksine, Almanya'yı Naziler teslim almadı. Alman burjuvazisi, iktidarı Nazilere altın tepside sundu. Şekil olarak, **Naziler iktidara burjuva demokrasisi sayesinde geldi**. Ve bu gerçeklik, dünyaya egemen olan burjuva demokrasisinin tarihinin alından çıkmayacak kapkara bir leke olarak duruyor.

Her ne kadar Tayyip Erdoğan, sanki memlekete yetmiş ve artmış gibi tüm dünyaya akıl vermeye çalışsa da **Anti-Semitizm ile İslamofobia denilen kavramlar birbirleri ile zerre kadar ilgisi olmayan iki ayrı şeydir**. Elma ile armut bile birbirine daha çok benzer. Bir ırka 'anti' olmak ve düşman olmak ile bir dinden korkmak arasında dağlar kadar fark vardır. Bunu da aslında bizzat ılımlı ılımsız İslamcı ideolojiler ispat ediyor. Siyonizm ile Yahudilik arasındaki sınırları kestiremeyen İslamcı ideolojilerin 'Yahudi olana' karşı duydukları hisler aşıkardır. 'Yahudi olan şeylerden' tersinden anladıkları Kuran

hükümleri nedeniyle pek değil hiç hazzetmeyen iktidarcı ve sözde İslamcı gelenek için Yahudi soykırımının değersiz olduğunu Darfur örneği de zaten yeterince kanıtıyor. Bu nedenle Sudan'da yaşanan soykırımı görmeyenlerin, Irak'ta katledilen bir milyon insana ses çıkarmaya cüret edemeyenlerin, Çeçenistan'a duyarsız kalıp bir tiran olan Putin ile dostluk kuranların, bıraktık dünya alemi; **Tekel işçilerine avuçlarını yalamaları gerektiğini, söyleyenlerin 3-5 milyon Yahudi'nin 1939 ile 1945 arasında soykırıma uğramış olmasına üzülmelerini kimse beklemez**. Rakamın çığırnlığı da bir anlam ifade etmez. Sudan'da yaşananların bir soykırım olduğunu anlamak istemeyen bir zihniyete, "İkinci dünya savaşı'nda 25 milyon Yahudi öldürüldü," deseniz de bir anlamı yoktur. İnanmazlar size. Hatta, Adnan Oktar grubunun temsil ettiği üzere, İran diktatörü Ahmedinejad gibi Holocaust'un Yahudilerin bir propagandası olduğuna iman edenler de vardır. Peki ama bunun nedeni nedir? Dünyanın gördüğü en popüler faşizm hakkında sağlıklı değerlendirme yapmanın altında yatan bilinçaltı neyin eseridir?

Engin Ardıç nasıl doğdu?

Göbbels ve Hitler, her ikisi de 1918'de ağır bir yenilgiye uğramış Almanya'nın yetiştirdiği kimselerdi. Elbette tamamen şansa, kadere, kismete dayalı bir yükseliş trendinde olmadılar. Küresel bir sermaye değişimi yaşanması ve 'yeni dünya düzeni' kehanetlerinin adım adım gerçekleşebilmesi için türlü oyunlar da oynandı. Ne var ki, her türlü komplo veya oyun, bu savaşta planlı bir Yahudi soykırımı olmadığını göstermiyor. Bazıları ve bizde de kimi sözde İslamcılar bu sayının çok abartıldığını söyler. 1 sayısı 5'ten pek küçük diye, 5 veya daha fazla milyon Yahudi ölmediğini, en fazla 1 milyon Yahudi'nin öldürüldüğünü söyleyip akılları sıra Siyonizm ile mücadele ettiğini sananlar bile vardır. Bütün büyük sayıların aynı kapağa çıktığını umursamazlar pek. Bu umursamayışın altında yatan neden ise Darfur'da soykırım olduğuna inanmayan zihniyet ile aynıdır. Çünkü söz konusu zihniyet, **yenik bir zihniyettir**. Üstelik bu yenilgi, Nazilerininkinden çok daha eski bir geçmişe dayanmaktadır. Hilafetin ortadan kaldırıldığı tarihten daha eski tarihlere uzanan, laik Batı dünyasının ilk yengileri elde etmeye başladığı zamanlarda yaşanan bir yenilginin genetiğinden bahsetmek zorundayız. Yazık ki bu zihniyet ile **Göbbels ve Hitler'in zihniyeti, paralel evrenlerde yaşıyor**. Bir Nazi gözünde demokrasinin değeri nasıl ki bir Yahudi kadarsa, bir sözde İslamcı gözündeki demokrasinin kıymeti de Batılı ve laik bir yaşam tarzı kadar kıymet taşıyor.

Göbbels ve Hitler, büyük bir yenilgiden, ilk büyük emperyalist dünya savaşından doğdular. Bu yenilginin intikamını almak üzere yaşayan milyonlardan ikisi oldular. Birinci

dünya savaşı'nda Almanya'nın uğradığı ağır yenilginin faturasını başta Yahudiler olmak üzere öngördükleri hedeflere ödetmeye kalktılar. Aslına bakılırsa, görece güçsüzleri hedef seçtiler. Güçsüzler karşısında kazandıkları sahte başarıları, yarattıkları medya ve propaganda gücü ile öylesine abarttılar ki, Sovyetler Birliği, ABD, İngiltere gibi güç odaklarını da yenebileceklerini sandılar. Sonuca bakıldığında bu umutsuz girişimlerinde kendileri kaybetseler de görece başarılı oldukları da söylenebilir. Geçmişte uğradıkları ağır yenilginin intikamını alabilmek için tanklardan ve medyadan sonuna kadar istifade ettiler. Ürettiler. Tükettiler. Ve inanılmaz bir savaş ekonomisi yarattılar. Siyasi varlık nedenleri, geçmişte yaşanmış travmatik bir yenilgi olan bu kadroların sözde bile olsa demokrasiye tahammül etmeleri beklenemezdi. Nitekim, Naziler de öyle yaptılar ve demokrasiyi lağvedip intikam uğruna önlerine çıkan her varlığa kötülük ettiler. Bu korkunç kötülüğe Türkiye'nin denk gelmemiş olmasının iki nedeni vardır. İlki, Türkiye'nin olağanüstü coğrafi konumudur.

İkincisi de Engin Ardıç ve AKP ideolojisinde kimi tarih hipermetroplarının çamur atmaya doymadığı **CHP ve İsmet İnönü döneminin olağanüstü denge oyunlarıdır**. Her ne kadar bu denge oyunları, **bazen göbek dansı boyutlarında yaşanmış olsa da**, netice itibarıyla Türkiye, emperyalizmin dünyaya hediye ettiği bu korkunç savaşa katılmamıştır. Türkiye elçiliği de yapan Nazi bakanı Von Papen'in, Führer'in, "Türkiye'yi işgal etsek nasıl olur?" sorusuna verdiği cevap açık ve nettir: "İşgal ederiz istesek. Ancak Trakya'dan Kafkasya'ya gidene kadar ordumuzun onda dokuzu yok olur." Von Papen'in bu sözleri, gerçekleşmemiş bir harp oyunuydu aslında. İyi ki gerçekleşmedi de Alman ordusunun onda dokuzunun sonu dedelerimizin elinden olmadı. Hem **böylece Engin Ardıç da doğmuş oldu**.

Naziler, 20. Yüzyıl faşizmini temsil eder. Mussoloni'den Franco'ya, Stalin'den Pinochet'ye, 12 Eylül'den 11 Eylül'e dek, akla gelebilecek bütün faşizmler geçmiş yüzyıla ait eski moda faşizmler oldu. Onların taktikleri belirli kişilerle dayanıyordu. Amerikan kuklası Portekiz diktatörü Salazar'ın 3F olarak adlandırdığı futbol, fado ve fatıma, yani **futbol, kader ve din** geçmiş yüzyılın taktikleriydi. Bütün faşist rejimlerin her tür taktik odağında medyanın vazgeçilmez bir rolü vardı. Yeni yüzyıl geldi. Yeni yöntemler ve yeni taktikler keşfedilmeye başladı. Ne var ki, medyanın işlevinin önemi azalmadı. Tam tersine daha da arttı.

Elbette 21. Yüzyıl'da yaşamaya başladık diye eski moda faşizan taktikler çöpe atılmadı. Bunu iddia eden yok. Lakin, faşizmi sadece Pinochetvari stadyum katliamlarına indirgemek saflık olur. Faşizmi sadece belirli ırktan kimselerle beraber gaz odalarına hapsedmek, yaşamakta olan sosyal sorunları

sınıf kavramını bir kenara atarak algılamaya çalışmak kadar çocukcadır. Neticede faşizmin bin bir değil, çok daha fazla yüzü vardır. Faşizmi, 20. Yüzyıl'da karşılaşılan trajik deneyimler ile tarif etmeye kalkışmak, aşırı derecede şekilci bir davranış olur. Faşizmin bir ideoloji olarak varlık nedenlerini, bir yöntem olarak uygulanma gereksinimlerini ihmal etmek, yaygın medyada sıklıkla rastlanabilecek bir enayiliktir. Oysa gerçekten aydın olma derdine düşen bireylerin böyle bir lüksü yoktur. **Faşizmin metrobüs zamlarında bile karşımıza çıktığını anlamak zorundayız**. Bir yargı kararını uygulamayan belediyenin faşist olabileceğini akıldan çıkarmamak zorundayız.

Birinci Irak savaşı sırasında 'embedded' olarak adlandırılan iliştilmiş gazetecilik ile tanıştı dünya. Aynı zamanda CNN ile tanıştı. Vietnam Savaşı'nda yaşanan acemiliği sırtından atan ABD emperyalizminin ilk Irak savaşında uyguladığı bu gazetecilik modeli ile yaşanan savaş gerçekliği, inanılmaz bir süzgeçten geçerek önümüze gelmişti. Göbbels'in sistematik yalanlarının torunları, tarihte ilk defa canlı olarak sunulduğu gibi gazetecilik mesleği de tarihte ilk defa olmak üzere paralı asker gücüne dönüştürüldü ve savaşan ABD askerleri ile aynı miğfer altında gözleyerek savaşı aktardı. Bu taktiğin tutması sonucunda ilk savaşta patlayan bombalar, toplumlarda havai fişek etkisi yarattı. İliştirilmiş gazetecilik, üçüncü sınıf bir Hollywood yapımı olarak dünya medyasını besledi. Vietnam Savaşı'nda yaşanan küresel muhalefet oluşmadı. O kadar oluşmadı ki, oğul Bush, gönül rahatlığı ile dünyanın gözü önünde ve **Gazze için aslan kesilen ama bir kez olsun gıkı çıkmadan olanı biteni izleyen Tayyip Erdoğan'ın burnu dibinde** bir milyondan fazla insanın katliamına neden oldu. Bu savaşa gidene dek, ABD yönetimi bütün dünya genelinde Saddam'a karşı medya aracılığı ile psikolojik bir savaş yaptı. Saddam'ın kitle imha silahlarına sahip olduğu gibi yalanlar ile faşizmin klişe taktiklerine sarıldı. 'Olmayan bir şeyi varmış gibi' göstererek ve 'olmayan şeyi' türlü kitle iletişim araçlarında sayısız defa tekrarlayarak sunulan yalanlara inanmayanlarda bile usanmışlık yaratmayı denediler ve kısmen başarılı da oldular. Uygulanan, tam anlamıyla bugün reklam dünyasının da kullana geldiği Göbbels taktikleriydi. Elbette ABD'nin gücü, Irak karşısında kat kat fazlaydı. Lakin yapılan bu psikolojik savaş taktikleri, dünya halklarından çok, bizler gibi dolaylı değil de doğrudan vergi veren ABD halkını ikna etmeye yönelikti. Koskoca ABD üzerinde bir Chomsky, bir Michael Moore gibi bir avuç aydının görece cılız çabaları dikkate alınırsa ABD halkını ikna etmek zor değildi. Eski devrin adamları olan Bush ve ekibi de 20. Yüzyıl'ın klasikleşmiş faşizm numaraları ile dünyayı tarumar etti ve neyse ki tüm kayıplara rağmen tarih sahnesinden çekildiler. Lakin bıraktıkları enkazın altında kurtarılmayı bekleyen sayısız halklardan biri de bizler olduk.

Bana göre, Obama ile başlayan yeni yüzyılda yeni yöntemler uygulanmaya başladı.

Obama'nın Ankara ve Kahire konuşmaları iyi birer örnek olarak ele alınabilir. SS yöntemlerinde değişiklik oldu. **Bush'un SS yöntemi, yerini Obama'nın SS yöntemine bıraktı.** Yeni süreç, gelecek zamana ait her türlü kiplerin bolca kullanıldığı ve kullanılacağı bir süreç olarak belirliyor. Cümleten 'Çek, Çak, Çektir, Çaktı' yılları yaşamaya başladık. Sürecin kaynak noktası, Kuzey Amerika olduğu için İngilizce dilinde 'will be, would be, would have been' olarak kodlanacak bir döneme girdik. Bu dönemin ne kadar süreceğini bilmemize olanak yok. Belki tutmayacak ve oldukça kısa sürecek. Belki de on yıllar sürecek bir 'promised land' (vaat edilmiş topraklar)' yıllarına girmiş bulunuyoruz.

ABD'de yaşayan **Fethullah Gülen** ilk olarak yanına çağırdığı bir grup gazeteciye, **"Yakında cemaat üzerine birtakım iftiralar atılacak,"** dediğinde **21. Yüzyıl faşizminin en son psikolojik savaş taktiklerinden biri ile tanışmak üzere olduğumuzu** anlamıştım. Hatta, *Taraf* gazetesi kurulmadan önce yakın bir gelecekte tanışacağımız yeni tip gazetecilik modeli ile ilgili ilk düşüncelere sahip olmuştum. Ne var ki, GHK olarak ben, daha o zamandan adlandırdığım 'futuristik gazetecilik' yapamazdım. Gerçekleşeceği şüpheli olan bir olgu ve olayın gerçekleşmeden önce olacağını söylemek benim haddime değildi. Zaten adını ilk olarak GHK'nın koyduğu **'ahir zaman faşizmi'**ne ait yeni model gazetecilik olan futuristik gazeteciliğin zararlarının faydasından daha fazla olduğunu düşünmekteydim.

Peki ama 'Futuristik Gazetecilik' nedir? Adından da anlaşılacağı gibi şimdiki veya geçmiş zamana ait bir referans noktadan geleceğe yönelik yapılan gazeteciliğe denir. Halihazırda olan bitenden çok, "Gelecekte şunlar olacak," diyen bir gazetecilik modeli ile karşı karşıyayız. Bu türden haberleri daha çok *Sabah*, *Star*, *Zaman*, *Bugün* gibi iktidar yandaş gazetelerde ve ilgili TV kanallarının haberlerinde sıklıkla görmekteyiz. Bu tür haberlerin iktidar yandaş olmayan medya aygıtlarından çok çok daha fazla bir oranda yandaşlarda ortaya çıkmasının nedeni, yandaş medyanın 'topyekun' bir çeşit *Pravda*'ya dönmüş olmasıdır. Eskiden SSCB'de bir tane *Pravda* varken günümüz Türkiye'sinde niceliksel olarak çoklu sayıda ama niteliksel olarak tek sesli bir medya anlayışı hakim olmaya başladı. İşin kötü yanı da **'çek, çak' gazeteciliğinin** her geçen gün daha da yaygınlaşıyor olması. Bir tek *Pravda* yerine çok sayıda *Pravda* oluşturmanın sivil faşizm olmadığını iddia etmek için ahmak olmak gerekliliğini tartışmaya gerek dahi görmemekle beraber, işin daha da ürkütücü olan bir diğer boyutuna dikkat çekmek istiyorum.

Bu tür gazeteciliğin bir de geçmişe yönelik olanı var. Canımızı daha çok sıkın da bu tür gazetecilik modeli aslında. "Geçmişte şunlar bunlar olacaktı," diyen **'çektir, çaktı' gazeteciliği** olarak kodlayabileceğimiz 'would have been' gazeteciliğinde hiç şüphesiz liderlik, ülkenin yeni Ergenekon kadrolarından servis alan *Taraf* gazetesi.

Son olarak **'Balyoz'** iddiaları ile futuristik

gazetecilikte yeni bir çıkış açan *Taraf*, maalesef ülke gündemlerinin kısa bir süreliğine olsa da karartılması işlevini yerine getirmenin dışında aslına bakarsanız bir yandan da 21. Yüzyıl'a özgü çağdaş faşizmlerin uyguladığı son model psikolojik savaş taktikleri arasında en gözde uygulamalardan biri olan futuristik gazeteciliğin sonunu hazırlıyor. Başta Alper Görmüş olmak üzere farkında olan bir *Taraf* mensubu da yok üstelik.

Mehmet Altan ve Haiti
2002'ye ait şüpheli planlar ile ülke gündemini işgal etmenin pratikte çok fazla bir yararı olmadığını sokaklar kanıtlıyor.

1980'de yapılan darbeyi şu veya bu nedenlerle onaylamış bir halkın, 30 yıl sonra gerçekleştirilmemiş darbelerle işinin pek olmayacağını akıllarına pek getirmeyen otorite bağımlısı bir iktidarın yandaşları ve yalakaları, Tekel işçilerinin, doktorların, eczacıların, itfaiyecilerin, işçi ve memurların, emeklilerin ve en beteri işsizlerin sesli veya sessiz çığlıklarını duymama bağımlısı olmuşlar

nitekim! İşin trajikomik yanı şu ki, herhangi bir gün *Yeni Şafak* yahut *Zaman*'ın internet sitesini tıkladığınızda Türkiye halkının yüz binlerce kere google'da 'balyoz' araması yaptığı okuyabiliyorsunuz. **Gelecekte sağlayacakları mutlak iktidarı, geçmişte gerçekleşmemiş işlerde arayan gaffetin dramıdır bu tür haberler** aslında. Bu arkadaşlar, işin kötüsü bu tür haberlere kendileri de bir hayli inanmaktadırlar. 40 milyon seçmenin 20 milyona yakınının işsizlik veya her an işsiz kalmak sınırında olanlardan oluştuğunu unuturlar onlar. Kalan 19 milyonun ana derdinin ise ekonomi temelli olduğunu da dikkate almazlar. Halkın gerçek gündemlerinin, yani halihazırda olup bitenlerin, 7 yıl önceki 5 bin sayfa tutan 'darbe planları' olduğunu sanırlar. **İşsizlerle dolu ortalama bir kahvehanede bile bu ülkede gerçekleşmiş 4 gerçek darbenin 4 sayfa tutan planlarının ortaya çıkmadığı bilinir.** Gerçekleşmemiş sanal darbelerden sadece bir tanesinin 5 bin sayfa planı olmasının akılsızlığı hakkında basit bir mantık yürütmesini ilkokul çocukları bile yaparken, **'YANDAŞLIKTAKI SINIR TANIMAYAN GAZETECİLER ÖRGÜTÜ'** Türkiye halkının zekasıyla dalga geçtiğini sağlamakla meşgul olabilir. Onlar, daha ilk günden yüz binlerce insanın öldüğü aşikar olan Haiti depremini günlerce gazetelerinde ihmal edip görmez. Ne zaman ki ülkedeki normal medya depremin dehşetini ortaya koyar ve Haiti depreminden bile ideoloji devşirirler. Fırsat bu fırsat diyerek, tarihte emperyalist Fransızlardan ve hatta beyazlardan özgürlük kazanan ilk halk olan Haiti halkının rejimini küçümseyerek sorgular ve depremlerin tek öldürücü kriteri olarak Richter'i ilan ederler maalesef. **Mehmet Altan, 7 şiddetinde bir depremde ABD ve Japonya'da bir şey olmadığını, buna karşılık Haiti rejiminin bir dakikada yıkıldığını anlattı Fethullah televizyonlarından birinde, hem de bu sözlerinden iki dakika sonra kahkahalar atarak.** Japonya'nın Kobe'sinde

binlerce insanın öldüğünden haberi olmayan, Haiti'yi sömüren emperyalist ve liberal kapitalist düzenleri görmeyen Mehmet Altan'ın özgürce sürücü olarak trafiğe çıktığı bir şehirde yaya olarak dolaşmamaya karar verdim ben.

Onlara 5 bin sayfa yazılan bir darbenin darbe olmadığını ve asla olmayacağını anlatmak işe yaramaz. Çünkü karşımızda iyi kötü bir gıdım özgürlüğü kalmış bir gazetecilik yok. Gelecekte olacağı dikte edilmiş birtakım şeylere odaklanmış veya geçmişte olmadığı halde 'olacaktı' zemininde servis edilmiş olguları okurlarına ve izleyicilerine sunan gazetecilik modelinin Irak Savaşı'nda kullanılan Amerikan askerlerine iştirilmiş gazetecilikten bile daha geride olduğunu söylemeye gerek yok. Neticede geleceğe dair haberler vermek bir çeşit falcılıktır. Türkiye'de eskiden yoğunlukla sadece sağ siyasetçilerin vazgeçilmez siyasi taktiklerinden biri olan geleceğe yönelik vaat dolu umutlu haberlerle hazırlanmış yandaş gazete sayfalarının 'şimdiki zaman gazeteciliği' ile bir ilgisinin olmadığı aşikar. Fakat daha kötüsü, geçmiş zamanın gelecek kipinde gerçekleştirilen 'çektir, çaktı' zavallılığıdır ki, ülkenin gerçek gündemlerine en çok tecavüz edenler de bunlardır.

Darbe ansiklopedisi

Darbelerin darbe ansiklopedisi hazırladıkları görülmemiştir. Varsayalım ki, en fazla birtakım potansiyel darbelerin darbe üzerine doçentlik çabası sayılabileceğimiz 5 bin sayfalık bir 'çalışmayı' darbe planı diyerek halka yutturmak pek kolay değildir. Çünkü, bir psikolojik savaş taktiği olarak kullanılan futuristik gazeteciler basit bir gerçeği ihmal etmektedir.

Bu gerçek yalındır. **Türkiye halkı, darbeler konusunda deneyimlidir.** 4 adet sıkı darbe yaşanmıştır. Üstelik bütün söylenenlerin aksine GHK'nın sıklıkla ifade ettiği üzere darbelerin sona erdiğine inanıyor da değildir. Bu halk, darbelerin uluslararası belirli makamlardan onay alır almaz pek kısa sürede gerçekleştirildiğini de bilir. Gerçek darbeler için bırakınız enformasyon çağında 5 bin sayfa hazırlamayı, 5 sayfa yazışma yapmadan darbe yapılabildiğini de bilir. Bu deneyimli halk, gerçek darbeleri olduğunda öğrenir. Darbe sabahlarında yapılan ilk iş, olmuş darbeyi öğrenmektir. Bu ülkede darbeler gerçekleşir. Kamuoyu, darbeleri iş işten geçtikten sonra öğrenmeye alışmıştır ve bu alışkanlıktan vazgeçmeye niyetli değildir.

Futuristik gazetecilerin bu gerçeği değiştirecek kudretleri yoktur. En önemlisi, önceden öğrenilen 'darbelerin', darbe olmadığını bilecek kadar da hafızasını yitirmiş değildir bu halk. **Futuristik gazeteciliğin yarı gerçek yarı uydurma haberlerine, ülke genelinde 'tek tip düşünce ve hayat tarzı faşizmi' uygulayan cemaat ve cemaat maşaları dışında en fazla bir avuç 40'larını yaşayan hayal kırıklığına uğramış 80 darbesi sonrası kuşağından küçük burjuvadan başka kimseler inanmamaktadır.** Acı gerçek budur. Yapılan bütün Göbbels propagandaları da bu gerçeği değiştirmeyecektir. Söz konusu futuristik gazeteciliğin gazetecilik olmadığını da zaten yandaş medyanın şişirilmiş toplam tirajı da ziyadesiyle kanıtlamaktadır. *Zaman* başta olmak üzere açıklanan tirajların da hem ülke içinde ve hem ülke dışında yaratılmak istenen illüzyonun bir parçası olduğunu, bariz bir psikolojik savaşın parçası olduğunu farkında olan bir halk ile karşı karşıyasınız. Hatta bu halk, aslında cami bombalama veya jet düşürme gibi sonradan iştirilen bazı iddiaların olmadığı hakiki 'Balyoz' planlarının da bir zamanlar AKP'ye karşı sessiz sedasız kullanılmış psikolojik savaşın parçası olduğunu biliyor. Ama bunu da artık çok önemsemiyor. Zamanında demokrasi için verdiği yüzde 47'yi bir avuç liberal geçinen faşiste ve burjuvallaşan partizan kadrolarına kurban ederek çar çur etmiş bir iktidarın biricik gündeminin 'halamın şeyi olsa' olmasına gıcık olan bir halk var artık.

Faşizm, 20. Yüzyıl'da defalarca yenildi. Zafer kazanmış bir faşizm yoktur. Çünkü faşizm, uluslararası hayvani kapitalizmin kullandığı bir araçtır. Neticede faşizmi uygulayan kadroların tamamı bir gün heba edilir. Eninde sonunda ülke medyasını

futuristik gazeteciliğe teslim etmeye uğraşan faşizan eğilimler de harcanacaktır. Tarihsel diyalektik bunu gerektirmektedir.

GHK der ki, siz hayali olmaları boş verin, olmamışlara, "Olacaktı" demekten vazgeçin de 'olana bitene' bakın kardeşim. Ne olmuş ve ne olmakta buna bakın! **Yıllar önce dava edildiği meşhur konuşmasında, "Kozalarından erkence çıkmasınlar,"** diyen Fethullah Gülen'in ipek böcekleri bugün nerelere geldiler, ne yapıyorlar, ona bakın. Bu gerçeği gördükten sonra olmaları tahmin etmek inanılmaz zor değil!

RED KİT

2010'dan tek dileği abisine iş olan çocuğu değil ama bazı reklamcıları yakında eşek sudan gelinceye kadar döveceğim. Bir patronun bir bankadan kredi alıp fabrika kurması için bir çocuğu kullanacak kadar gözü dönmüş uluslararası hayvani kapitalizmin yamyam tetikçileri olan reklamcılara 2010'un ilk dayağı pek yakında **RED** veya *LeMan*'da olacak.

Değerli dostlar, yıllarca *yeniHarman* dergisinde yaşayan Medyalog artık 2009'un yükselen yıldızı **RED**'de, **'Yeni Medyalog'** olarak hizmetinizde olacak. Hem kapakları ve hem de içeriğiyle uzun zamandır takdirle takip ettiğim **RED** ve dostlarına GHK dostunuz merhabalar der. 2010 ve **RED** ile beraber GHK dostunuz turbo motorlu **'Yeni Medyalog'** ile turbo muhalefet moduna geçtiği yeni dönemini, "Ya Allah bismillah!" diyerek açmıştır. Vatana ve enternasyonalizme hayırlı uğurlu olsun.

ESRA ARSAN

Arabayı sallayan 'sivil'ler

Ocak ayı, büyük Türkiye medyası açısından, manipülasyonun iletişim-sel ve sembolik formlarının vezir örneklerinin verildiği bir süreç oldu. Biz medya eleştirmenleri açısından da adeta tadından yenmeyen bir yemek gibi geçti. Eleştirecek malzeme boldu kısacası. Siyasetçiler ve medya el ele verip yurttaş (seçmeni) nasıl yönlendirir? Manipülatör, insanlar üzerinde kontrolü ele almak için ne tür saçmalıklara başvurur? Politik ve ekonomik gücü elinde bulunduranlar, karşıt grupların amaç ve çıkarlarını marjinalize etmek için nasıl söylemler kullanır? Bu konularda denilebilir ki, medya analizcisi için üzerinde çalışılacak bir derya örnek çıktı sahneye...

Nereden başlasam bilemiyorum. Lakin, geçen ay herhalde en çok göze batan ve dahi sokaktaki insanın bile 'medya analizcisi' kesilmesine neden olacak haber gizleme örneği, **Tekel işçilerinin grevinin medyada 'haber ol(ama)ma biçimi'**ydi. Binlerce işçinin vahşi özelleştirme girişimlerine ve hükümetin işçiyi ezen politikalarına karşı direnişi, nasıl olup da mesela başbakanın futbol oynarken kolunu incitmesinden daha az haber değeri taşır; ve neden sözgelimi, televizyon haber bültenlerinde ancak sekizinci, dokuzuncu haber olarak sunulur, dikkate değeri. Tamam, hükümet yanlış kanalı sayıyor ve iktidarın güç pratiğini eleştirecek medya kanalları azalıyor, eyvallah. Lakin, gücün bu derece taciz edici kullanılması da içinde birazcık ızan duygusu olan vatandaşta ciddi endişeler yaratıyor, bilene.

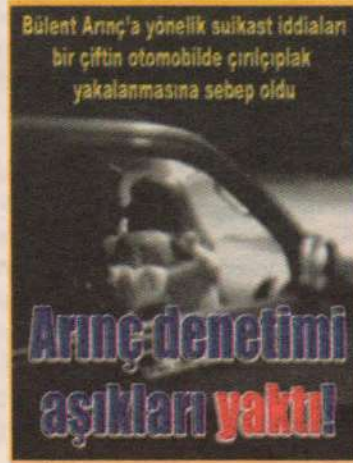
Politik gücün bu derece tacizci oluşu, siyasal ve medyatik hegemonyanın böylesine işbirliği yaparak toplumsal gerçekliği tahrif ediş, ehil ellerde şekil bulmadığı zaman, bir tür Levent Kırca parodisi haline dönüşebiliyor elbette. Örnek: Bülent Arınç'a suikast girişimi haberleri ve 'kozmik oda' aramalarına ilişkin yaratılan söylem. Siyasal ve medyatik dominasyon iksiriyle kamunun olan bitene ikna olamayacağını anlayan manipülatörlerin özellikle *kanal 7*, *Milli Gazete*, *Zaman*, *atv* ve *haber5.com* gibi ortamlarda ıkına sıkına ürettikleri "Soruşturmayı yürüten savcıya tehdit içerikli cep mesajları yaşıyor," haberleri pek çok açıdan incelenmeye müsait. Bu kanallarda dakikalarda birinci haber olarak verilen bu 'tehdit' iddialarının diline bir bakalım evvela: "Savcı Bilgili'nin cep telefonuna gönderilen mesajlarda, 'Seferberlikten uzak dur, adamlarımızı içeride tutamayacak-sın, sonun Doğan Öz gibi olur', 'Seferberlik dosyasını kapat, kapatmazsan tabutun içine kapatılırsın', 'Askerlerin hesabı sorulacak' ve '8 askere bedel 8 kurşun sana yeter' şeklinde ifadeler yer aldığı öğrenildi. Savcının cep telefonuna tehdit içerikli mesajlar gönderilmesinin sürdüğü de öğrenildi." Şimdi... Gazeteci bir bilgiyi habere dönüştürüyor. Bu bilgi, savcıya tehdit içerikli mesajların geldiği yolunda. Mesajların ne olduğu da gazeteciye verilmiş. **Lakin, bu bilgi gazeteciye kim tarafından ve nasıl verildi, onu bilen yok.** Gazeteci de haber kaynağını açıklamıyor; "Bir yerlerden öğrenildi", diyerek geçiştiriyor. Haber kaynağını

saklıyor. Önce, haber içeriğinin doğru olduğunu düşünelim. Gazeteciye bu bilgiyi kim vermiş olabilir? A) savcının kendisi, B) emniyet, C) mesajı gönderenler, D) savcının eşi dostu vs... Her halukârda, böyle bir haberin kaynağını gizli tutmaktaki amaç ne olabilir? Yukarıda adı geçenlerden birisi bile haber kaynağı olarak kullanılsa, acaba gazetecinin ya da haber kaynağının başı derde mi girecek? Kozmik odada arama yaparken, askeriyenin karavanasından yemek yediklerine ve askeriyenin diğer tesislerinden yararlandıklarına kadar bilimum ayrıntıyı açıklamaktan çekinmeyen savcılar, acaba tehdit mesajları aldıklarına dair haberde neden kaynak olarak kullanılmıyor? Asıl ve en önemli konu, koskoca kozmik oda arama ekibi, koskoca devletin telefon dinleme, hassas tetkik vs. gibi olanaklarını arkasına almışken, eğer kendine tehdit mesajı çekenler varsa, bunların kim veya kimler olduğunu tespit edemiyor mu? Bunlar, gazetecinin haber yapmadan önce sorması ve bize anlatması gereken şeyler değil mi? Aynı hassasiyetin yine savcıya gönderildiği iddia edilen ve medyada temsili görüntüleri verilen mermiler için de geçerli olduğunu söylemeli. Mermilerin kendisini görmüyoruz ama TV kanallarında ve gazetelerde bir sürü arşivden çıkmış mermi görüntüleri. **Nerde kardeşim o savcıya yollandığı iddia edilen mermilerin aslı?** Araki bulakı... 'Özel' ekipler, 'hassas' timler, 'gizli' araştırmalar, 'kapsamlı' soruşturmalar derken, ana haber bültenlerinde hiç görmediğimiz kadar çok polis üniformalı beşerin orada burada gerçekleştirdiği bilimum -ne olduğunu bilmediğimiz- operasyona ilişkin video izlettirdiler ya bize; o da ayrıca sinir bozucudur. Polis devleti, önce polis üniformasını ve emniyet baskınlarını günlük hayatın 'normal' bir parçası kılarak kendi propagandasını yapar... gibi bir izlenim de edinmedik değil hani.

Peki ama, bu kadar hassas aramadan, gizli soruşturmadan filan ortaya çıkan ne? Halkın bilgi alma hakkı var değil mi? Hadi girdin kozmik odaya, araştırdın soruşturdu... **Ne buldun kardeşim orada?** Tam bunu merak ederken, soruşturmanın seyrine ilişkin gazetecilik bağlamında fevklâde bilgindiğimiz bir haber çıktı karşımıza. Haberin adı bence **'sallanan araç'**. Haber metni ise şöyle: "Çukurambar'da iki askerin Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Bülent Arınç'a yönelik suikast hazırlığı iddiaları üzerine polis bölgede tedbirleri artırdı. Dün park halindeki bir araçla ilgili ihbarı değerlendiren polis operasyon düzenledi. Polis ekipleri sürekli sallandığı gözlenen 'kuşku' araca dikkatle yaklaşarak kapılarını açınca hiç ummadıkları bir manzarayla karşılaştı. **Arka koltukta çirliçiplak durumda sevişen çiftle bir anda göz göze**

gelen ekipler, şaşkın âşıkları gözaltına alarak sorgulanmak üzere Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne götürdü." Yahu, biz bu habere ağzımızı bırakıp da neremizle gülelim? Ülkemizde terörle mücadelenin gelmiş olduğu feza çağı derecesiyle de övünelim!.. E, ayrıyeten, insan nerede seviştiğine çok dikkat etmeli, sevişme eylemi bile terör kapsamına girebilir her an, aman dikkat! (Gördüğünüz gibi, Levent Kırca'ya filan ihtiyacımız yok artık bizim.)

'Ciddi' olayların böylesine 'gayrı ciddi' şekilde habere dönüştükleri bu süreçte, özellikle iktidar yanlısı medya kanallarının ülkenin 'sivilleştiği' ve 'normalleştiği' yolunda ürettikleri söylem de enteresandır. Neymiş efendim, askerî vesayetten kurtuluyormuşuz. İyi güzel de, Nuray Mert'in de çok güzel ifade ettiği gibi,

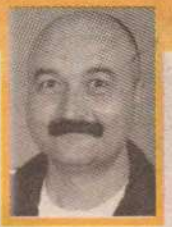
ya sivil hegemonyanın yediği her zeler ne olacak? Medya üzerinde uygulanan baskı, sansür, yıldırma ve tehdit politikaları askerden değil de sivilden gelince normalleşmiş mi oluyoruz? Geçen ay TRT'de katıldığım *enine boyuna* adlı bir tartışma programında da gerek program sunucusu, gerekse programa katılanlar tarafından aynı söylem üretilmeye çalışıldı. TRT, maşallah iyiden iyiye 'cemaat' medyasına dö-

nüşmüş. Onlara bakılırsa, medyadaki sahiplik mekanizmasının değişimi, Doğan Meyda'nın başına gelenler vs. bizi güzel günlere götürecektir; medyamız daha çoğulcu ve demokratik olacak... "Yok kardeşim, ne alakası var, böyle çok seslilik olmaz, bu şekilde ancak sahibinin sesi değişir, kaybeden yine vatandaş olur," dediğiniz zaman da kuş gibi bakıyorlar yüzünüze... "Neden son yıllarda medyada hiç yolsuzluk haberi yok," diye sordum o programda. Mâlum, en basitinden, Deniz Feneri yolsuzluğu bile ucu hükümete dokunacak korkusuyla yazılması yasak konular arasında. Ne yani, **eskiden Genelkurmay'ın medyada yasaklanmış sözcükler listesi vardı, şimdi de hükümetin yasak sözcükleri var.** Hamam aynı, tellak değişiyor. Bu mudur sivilleşmek?.. Yine kuş gibi bakıyorlar suratıma. Cevap aslında çok basit: Doğan medyasına kesilen vergi cezasının bir benzerini de Doğuş Grubu veya ne bileyim Ciner Medya filan yemek istemez elbet. Bu bir psikolojik ve kurumsal baskı değil mi medya üzerinde? Nitekim, *Taraf* gazetesi yazarı Ambarın Zaman tutamamış kendisini şöyle demiş bir yazısında: "Türkiye, askerî yönetimlerin etkin olduğu dönemlere göre kıyaslanamaz ileri bir durumda. Hatta AKP iktidara geldiği 2002'den beri ilk defa, yazarken, 'acaba başıma neler gelir' sorusunu sormamaya başladım. Mesela ordudan çekinirken çekinmez oldum. Ne var ki yedi yıllık bu rehabetin yerine, yeni bir his alır oldu beni. Somut bir nedeni yok. Başbakan'ın

arada sırada *The Economist*'teki yazılarına yönelik kamuoyu önünde dillendirdiği şikâyetleri dışındaki herhangi bir sorun ile karşılaşmadım. Ancak itiraf etmeliyim ki son zamanlarda 'sürekli ve ciddi biçimde hükümeti eleştirecek olursam acaba neler gelir başıma' sorusu artık kafama takılmıyor değil." Üzerinde dikkatle düşünülmesi gereken bir korkudur gazetecinin 'acaba başıma ne gelir' korkusu. **Demek ki neymiş, hegemonyanın gazeteci üzerindeki korku ve baskısı, askerî olduğu kadar sivil de olabilir.** Bunun neresi normalleşme, neresi demokratikleşme, ona siz karar verin artık.

Türkiye'de askerî ve sivil hegemonyanın ortak ve benzer tepkiler verdikleri tek konu, Kürt meselesi. DTP'nin kapatılması, Kürt belediye başkanlarının ellerine kelepçe vurulması, Güneydoğu'da giderek artan gerginlik konularında sivil ve askerî gücün ideolojik ve baskıcı aygıtlarının uzlaşmış tepkiler verdiğini görüyoruz. İş ekonomik ve siyasal erkin paylaşılmasına geldiğinde birbirini ötekileştirerek varolan sivil ve apoletli güçler, konu Kürtlerin Meclis'te temsil hakkı veya etnik-kültürel haklar olduğunda aniden birleşip, tek vücut haline geliyor; etnik milliyetçilik ve ırkçılık temelinde 'öteki'ne karşı ortak mücadele veriyorlar. Bu mücadelenin ideolojik aygıtlarından biri olan medya da kendisinden beklenen performansı sahneye koyuyor kuşkusuz. Güneydoğu'da seçilmiş belediye başkanlarının kelepçeli görüntülerine isyan eden halkı, "Bir de utanmadan gözaltılara tepki eylemi yapıyorlar," diye, **sivil** tepkileri hiçe sayan bir söylemle habere dönüştüren büyük medyamız, laikçisi, İslamcı muhafazakârıyla maaşallah bu konuda tek vücut. Aynı gazeteler ve TV kanalları, yaklaşımda olan Newroz'da ortaya çıkabilecek 'olumsuz' görüntüler için şimdiden önlem alan haberciliğe başladı bile. Buyrun örnek: "Emniyet toplumsal olaylarda göstericilerin yollara lastiklerden barikat kurup lastik yakmalarının önüne geçmek için emniyete lastik getiren her çocuğa lastik başına 2 TL veriyor. ...Kararın yeni duyulmasına rağmen Cizreli çocuklar emniyetin bahçesini şimdiden lastiklerle doldurdu. Emniyet getirilen küçük lastiklere 1, orta boylara 2, büyük lastiklere de 3 TL ödüyor." Kürt çocuğun yoksulluk ve yoksullukla örüldü dünyasında kendisine sunulan 2 TL'lik fırsatlarla Newroz ateşini 'satılabileceğini' düşündüren bu söylemsel pratik ise, ayrı bir yazının konusu ve uzun uzun analiz edilmeye muhtaç.

Bunları neden yazıyoruz? Çünkü manipülasyonun bir toplumdaki baskın grupların ellerinde bulundurdıkları gücü yeniden üretmek için kullandıkları en önemli söylemsel pratik olduğunu biliyoruz ve dikkatle izliyoruz. Bu ülkedeki ekonomik, siyasal ve askerî baskın güçlerin yurttaşın bilgilenme, olan biteni algılamaya, değerlendirme ve aksiyona geçme potansiyelini ne türden gayrı meşru yöntemlerle etkilemeye çalıştıklarının farkındayız ve yazıp söylemeye devam edeceğiz; onu da demek istiyoruz. Size de bize de kolay gele...

'İktidar kafası'

Eee, n'apıcaksın, bağımlılık yaratıyor tüm keyif nesneleri gibi bu tarz kendinden geçme halleri de...

Yüksek türde ve herhangi bir yan etmeden, maddeden bağımsız sarhoşlukları nitelendirmek amacıyla yeni bir terim türedi farkında mısınız? Şu kafası, bu kafası diye, biraz da anılan kimseye yönelik hafifseme içeren tabirler günümüz diline yerleşiverdi, pek benimsemesek de. Lakin bu nitelemenin cuk oturduğunu düşündüğümüz tek tamlama, bence **'İktidar Kafası'** ifadesi.

Bin senedir, demokratik teamüller neticesinde mevki, makam, ikbal, sahibi devlet büyüklerimizde gözlemediğimiz hal bu işte. Hiç boş yere şaşırmanın, **"Benzin vaa dı da biz mi içtik?"** söyleviden bu yana nereden bakarsınız bin küsur sene geçmiştir. Fi tarihinde hazrete bu cümleyi kurduran özgüvenin gerisinde tabii ki tepelerde olmanın getirdiği baş dönmesi vardır. İlaveten Sayın Sülü azıcık yükselmenin verdiği hazla ve gazla yetinmeyip, ta en tepeye kadar çıkmıştır malumunuz. Orada sergilediği tavırlar da anılan **'kafa bi milyon'** halinden pek uzakta değildir. Dönemine denk gelen çözölmeyi gözünden anlayıp, uzak akrabalarını başıboşluğa düşmüş zannederek Türkilere filan da 'baba'lık yapmaya kalkışmıştır. Bittabii slogan hazırdr: **"Adriyatik'ten Çin Seddi'ne kadar..."** Breh breh adından kaynaklanan manyefiklik hissine bakar mısınız? **Muhteşem ötesi Süleyman.** Allah'tan kimse ciddiye almamıştır da başımız belaya girmemiştir. Pardon, şu altından heykellerini diktiren, kutsal kitap yazacak kadar zıvanadan çıkmış Türkmenbaşı hariç. Gerçi onunki de ayrı bi hikâye ya, ben o rahmetlinin başının ebeveynleri tarafından yakıldığını düşünüyorum. Çocuğa Saparmurat diye isim koyarsanız bi yerden sonra negatife evrilen bir yaşam çizgisini de beşikten belirlersiniz yani.

Bu ülkenin vitrininde ön sıralara çıkarak, ya da bilemediğimiz, anlayamadığımız organizasyonlar neticesinde çıkartılarak, nevrinin firdöndüye çevirildiği bir diğer rahmetliye de tanık olduk biliyorsunuz. Kafası güzelken hız denemeleri mi yapmadı, kendi açtığı otobanlarda? Bermuda pantolon-Hawai gömlek kombinasyonlarıyla tören kıtası mı denetlemedi? Héle bir de kanıksanmaya, dolayısıyla önemsenmemeye başlasın, anında türlü çeşit atraksiyonlarla o haleti ruhiyeyi yakalayıp kendini

yükseltmeyi beceriyordu. Doruk noktası; sonradan meczup ilan edilip başak oğlanına çevirilen bir kafakırık şahısın düzenlediği suikast girişimidir. Her ne hikmetse sadece sağ elinin baş ve işaret parmakları arasından göremediğimiz bir sıyrıkla suikasti atlatan Tonton, ortalık yatıştırılıp kürsüye döndüğünde ömrünün sonuna dek sürecek yarı-tanrılığı garantilemiş ve bu yarı-tanrılığın sağlayacağı keyiften emin bir görüntü vermiştir.

Öpüjem abijim!

Herhalde Recep'imın ismi anılanlardan kalır yanı yoktur ve de başı kel değildir. Üçüncü dubleden sonra adama, **"N'olucak ki oğlum? İstesem köprünün korkuluklarında cambaz yürüyüşü yaparım,"** dedirten, **'Öpüjem'** evresi, onda, **"N'olucak ki abicini? Bunca kimsenin sırtındayım, atın esamisi mi okunur?"** şekliyle hayata geçmiştir. Hem sonra birçok kez amerika ziyaret edilmiştir ve rodeo yabancıları olunan bir faaliyet değildir. Seyredene en eğlenceli gelen kısmı ise son sürat herşey olup bittikten sonra bürünülen, **"Acımadı ki!"** duruşuydu. Bu anlattığım tabii ki kafanın en yükselip, tehlikeyi umursamaz boyuta geldiği noktadır. Daha alt seviyelerde kürsü şovları yer almaktadır. Dinleyici, izleyici sıfatlarını kullanmakta zorlandığımız kitlelerle yaşanan karşılıklı hipnoz seanslarında, hakkını yemeyelim, ulaşılan rakımı üleşiyor. Şu **Hint Guruları gibi, kalabalıkları kendi irtifasına çekip, bir bizlikte buluşarak, geniş yüzölçümlü nirvanalar yaratıyor.** Ondan sonra gelsin güllük gülistanlık memleket tasvirleri hamd-u

senalarla bezeli hayat seviyeleri. **Vatan değil mübarek, dört başı mamur, cennete hazırlık sınıfı.**

Hadi bunlar bir şekilde lider konumundaki şahıslar ve elde ettikleri iktidar harbiden de insanın kolaylıkla uyum sağlayacağı türden değil. Hem de bizimki gibi tuzun bol bulunduğu ve her salatalık sahibine gözü kapalı koşuşturulan bir coğrafyada bir yere kadar anlaşılabilir. Ya bu kafaya nereden bulaştıkları pek anlaşılamayan yancı şahıslara ne demeli? Eski Meclis Başkan'mız mesela. Sayısal çoğunluğu elinde bulunduran partidaşlarının jestiyle smokin ve frakla tanıştıran bu vekilimiz; Meclis'in en yüksek kürsüsünde nasıl bir kıyaklığa eriştiyse, hem oradayken, hem de sonrasında çizdiği görüntüyle hayret denen olguya hepimizin aşinalığını sağladı. Gerçi bi tarihlerde anlık tepkiyle ağzından kaçırdığı; **"Şeyini şey ettiğimin şeyi,"** vecizesiyle yaratmaya çalıştığı üst düzey mensubiyetine ne kadar uzakta olduğunu kanıtlamıştı ya... Geldik, gördük ki kendi bardaklarının dolu tarafını görme gayreti içerisinde olanlar, hadiseyi, **"Canım ne var ki? Turgay Şeren gibi açık adres vermedi en azından,"** yollu geçıştirdiler. Sonrasındaki her göz önüne gelişinde dikkat çeken ifadesizliği, beyefendinin dünyamızı istila etmeye gelmiş ziyaretçilerden olabileceği kanaatini uyandırdı. Yahu insan gülerken dahi mimiksiz olabilir mi? Tam bu varsayımın son derecede öznel olduğu utancı oluşacakken de teyit gibi bir açıklama geldi kendisinden. Başka biri ile ilgili; **"Yaratık gibi!"** benzetmesini yumurtlayıverdi.

Bunun psikolojide bir karşılığı var mı bilinmez? Freud-yen tespitlere meraklı kimseler,

terminolojik ifadelerle durumu yerli yerine oturtabilir. Ama halk arasında bu durumun sıklıkla yaşanan bir şey olduğu defalarca görülmüştür. En çarpıcı örneklerinden bir tanesi; hibe ettiği dolarlar karşılığında isminin tabelalara yazılması ile ödüllendirilen bir Beşiktaş camiası ileri geleninin, herhangi bir çizgi roman takipçisinin bilinçaltında yandırdığı, **"Aa, Avareli!"** ampulünden bihaber, dönemin teknik direktörünü semt kasabına benzetmesidir. Dediğim gibi olayın psikanalitik haritada nereye oturduğu, konuya vakıf kimselere kalsın. Ortalama bir hicap duygusuna sahip insan, mevzuyu başını iki tarafa sallayıp, **"Tövbe, tövbe!"** nidaları ile karşılar. Kendi hayatı içinde, ayna denen materyalin yer almaması mümkün mü? Hadi canım, durum kendiyi barışıklık gibi hafifletici sebeplere dayandırılacak kadar masum değil. Bu kadar belden aşağı vurmak, sokak kavgalarına has bir 'meziyet'tir.

Yut o krokiyi!

Ondan sonra da kroki yutturmacaları ile aslında ne kadar önemli birisi olduğunu vurgulamaya çalışma çabaları. Kesin, Tonton'un taktiklerinden esinlenilmiştir. Ete kemiğe bürünemeyen, afakilikten bir adım öteye götürülemeyen verilerle, bir kaşık bile olmayan sularda fırtınalar yaratma, efektif olma çabaları. **"Bakin o kadar mühim biriyim ki beni indirip, ahaliyi infiale sürüklemek istiyorlar,"** türünden, kendi tabanına; **"Bir yere kaybolmadım, buradayım ve hâlâ bana bahsettiğiniz yüksek mevkideyim,"** mealinde mesaj atmalar. Kendisine sıra gelesiyse, ne kallavi kaos potansiyeline sahip isimler var, saysak bitiremeyiz. Dinine yandığının memleketinde devlet ricaline dahil olmak ne kolay iş yahu! Aklın eremediği bir yolu var galiba bu şeklin. Bir kere, bir mürşidin eteğine yapış, gerisi çorap söküğü gibi geliyor. **Bunların mürşidi de yaş tahdidinden ev mahkûmu, kadayıf ustası.**

Dikkat çekici nokta; bir kere bu atmosferin katmanlarına doğru yola çıkıldığında geri dönüşün pek sağlanamaması. Bağımlılık yaratıyor tüm keyif nesneleri gibi bu tarz kendinden geçme halleri de. Ne diyelim, bunlar için herhangi bir temennimiz söz konusu olamaz da, bu 'iyi kafalar'ın muhabbetine katlanabilecek sabır gücüne erişiriz inşallah...

Tekel işçilerinin direnişı, yeni bir dönemin başlangıcına işaret ediyor. Bu sarsıntılar öncü sarsıntılardır. **Bugün Tekel işçisine yapılan, yani özelleştirme sonrası tazminatını verip kapı dışına koyma ve çocuk kandırır gibi yarı maaşa 'sözleşmeli' çalıştırma önerisi, tüm kamu çalışanlarına adım adım dayatılacak.** Halkın sağlığını şimdiden büyük oranda özel hastanelere, kamu eğitimini de özel okul ve dershanelere havale eden bu patron devleti -dikkat, bu hükümet değil, kendi sürekliliği içinde bu devlet-, önümüzdeki dönemde diğer kamu işletmelerinde, okullarda, hastanelerde, vergi dairelerinde... aklınıza neresi geliyorsa orada, iş güvencesini yok etmek, emekçilerin yaşam koşullarını en az yarı yarıya kötüleştirmek için IMF ve Dünya Bankası'na taahhütlerde bulundu.

Tekel'in bütün işletmelerinde yaşanan süreç çok tipiktir. Tekel'in British American Tobacco'ya (BAT) satışı başlı başına bir vurgun. Tekel'in sadece iki sigara fabrikasının (Tokat ve Balıca) üç yılda yapacağı kâra denk düşen para karşılığı (720 milyon dolar) altı şehirdeki (Samsun, Tokat, Malatya, Adana, Maltepe, Bitlis) fabrikaları satıldı. Bu fabrikaların arsaları Tokat'ta ve Malatya'da şehir merkezinde, Adana'da şehrin en kıymetli yerinde, Samsun'da deniz kıyısında. Tekel'i alan BAT, sadece arazilerden ve mülklerden 2-3 milyar dolar kazanç elde edebilir... Öte yandan, satılmayan ve Tekel'in elinde kalan Yaprak Tütün İşleme Fabrikalarındaki tütünlerin en kaliteliplerinden (25 milyon kiloyu 125 milyon dolar değerinde) seçtirdiler.

Tekel'in satılması ile birlikte 15 bin civarında işçiye, "Ya kıdem tazminatını

al işten çık ya da 4-C kapsamında çalışmayı kabul et," dendi. İşçilerin bir kısmı emekli oldu, az bir kısmı tazminatını alarak işten çıktı, 12 bini ise beklemeye başladı. İşçilere teklif edilen 4-C kapsamında çalışma devlet memurları kanununa eklenen bir madde. Bu madde tahsile göre 700-800 TL maaşla, 11 ay çalışmayı getiriyor. Tekel işçileri eğer 4-C maddesi kapsamında çalışmayı kabul ederlerse şu anda 1200-1700 TL olan maaşları 700-800 TL'ye düşecek. Ayrıca iş güvenceleri de ortadan kalkacak. Tabii artık işçi olmayacaklarından sendika üyesi de olamayacaklar. Tüm emekçiler işte bu dayatmayla yüz yüze gelecek.

Dolayısıyla, **Tekel işçilerinin mücadelesi nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, sınıf mücadelesi devam etmek zorunda.** Sadece işçiler açısından değil, güncel örneğiyle 'küçük burjuva' eczacılar, bir bütün olarak küçük esnaf, köylüler, yaşam koşullarında hızlı bir çöküş yaşıyor. Mal ve hizmetlere getirilen yeni vergilerle, bir bütün olarak yoksullar her gün daha katlanılmaz bir hayata mahkum oluyor.

Evet, bu yazı kaleme alındığı sırada, Hükümet ile Türk-İş yöneticilerinin görüşmesinden bir sonuç çıkmamış, Hükümet Tekel işçilerine yeni bir plan sunmak için süre istemişti. İşçilerin çoğu, iki aya yaklaşan direnişte kararlılığını göstermesine rağmen, bu direniş sendika bürokratları tarafından her an satılabilir. **AKP'nin, bizzat Tayyip Erdoğan'ın ifade ettiği üzere, Tes-İş salonlarında kurulduğunu, Mustafa Kumlu'nun bizzat AKP tarafından Türk-İş Genel Başkanı yapıldığı dikkate alındığında,** bu hiç de tuhaf karşılanmamalı. Bu devlet, bugüne kadar emekçilere

hep ölümü gösterip sıtmaya razı etti; Tekel'in kahramanca direnen işçileri, Hükümet'in demagogileriyle, adına sendikacı denen kravatlı pezevenklerin de yaygaracılığıyla, 4-C, 4-d, F-Tipi, adına ne dersiniz deyin, bir 'sıtma çözümü'ne razı edilebilir.

Ne var ki, Tekel işçisinin direnişı tarihe geçti bir kere. Ve bu tarihsel süreç, **çok değerli derslerle dolu. Birincisi,** 'sınıf'ın, 'sınıf siyaseti'nin bittiğini söyleyen sınıf cahillerinin laflarını ağızlarına tıkadı. Türkiye'de tüm olup bitenin sınıf mücadelesinin bir parçası olduğunu gösterdi. İşçilerin birleştiğinde neler yapabileceğini, nasıl direnebileceğini de... **İkincisi,** Türkiye'deki sendikal yapının nasıl çürüdüğünü, adına sendikacı denen kravatlı pezevenklerin işçi davasını satmaya nasıl hazır olduğunu bir kez daha kanıtladı. Kahramanca direnen, yaşamını ortaya koyan işçilerin yeni ve birleşik bir sendikal yapı oluşturması, sendikasız tüm işçileri bu çatı altında birleştirmesi gerektiğini de... **Üçüncüsü,** 'solculuğun,' 'devrimciliğin' sınıf adına, sınıftan kopuk yapılamayacağı bir kez daha görüldü. Önce Arjantinli devrimci Nahuel Moreno'nun şu sözlerini hatırlayalım:

"Radikal küçük burjuva entelektüelliğinin bir özelliği de kendi duyarlılığını kitlelere atfetmesidir. Mücadeleye 'aşık' ve aynı romantizmle kitlelerin de kendisiyle aynı duyguları paylaştığını sanan binlerce küçük burjuva aydın vardır. Ne yazık ki, durum onların düşündüğü gibi değildir; bu aydınlardan biri 'mücadele etmek gerekir' gibi basit, heyecanlı bir nedenle işçilerin arasına karışıp onları mücadeleye çağırdığında korkunç bir düş kırıklığına uğrar. İşçiler onu anlamaz, deli olduğunu düşünür ve

ona sırt çevirirler. Ortalama bir işçi ve genel olarak sömürülenler mücadele etmeye pek istekli değildirler. Bu, greve çıkarak kıt kanaat geçindiği ücretinin bir parçasını kaybetmek istemeyen, bir gösteriye katılarak fiziksel sağlığını tehlikeye atmaktan çekinen, kapitalizme karşı silahlanarak ölümü göze alamayan normal bir insanın doğasıdır. Kitleler, kapitalizm onları sefaletle mahkum ettiği için, bu durumdan kurtulmak için, kapitalizm onlara mücadele etmekten başka bir yol bırakmadığı için grev yaparlar. İşçi greve 'aşık' değildir, gene de ücretini ve işini yitirmeyi göze alır, çünkü mücadele etmezse açlıktan ölebilir. Şiddete 'aşık' değildir, ama kapitalistlerin şiddetine karşı kendini korumak için şiddet kullanmak zorunda kalır. Silaha 'aşık' değildir, ne var ki kapitalizm ona karşı silah kullandığında, o da silah kullanmak zorunda kalır."

Bugün tam da böyle bir süreç yaşıyoruz. Kapitalizmin mücadeleden başka yol bırakmadığı işçileri, sorunun gerçek çözümüne, bir işçi iktidarı hedefine yöneltebilecek devrimci bir işçi sınıfı partisi yaratılamadığı ölçüde, patron devletinin, onların emperyalist ağalarının, işbirlikçi kravatlı pezevenklerin tezgahı bozulamaz. **İşçi sınıfı iktidarı hedeflemediği sürece, en fazla çarpışa çarpışa yenilir. Bu da son dersimizdir...**

• Bugün yaşanan mücadelelerinin öncü sarsıntılar olduğunu bilerek, büyük depreme hazırlanmak zorundayız. O büyük depremde yıkıntının altında işçilerin mi, patronların mı kalacağını belirleyecek olan, devrimci bir işçi liderliğinin yaratılıp yaratılamaması olacaktır...

(Hakan Gülseven)

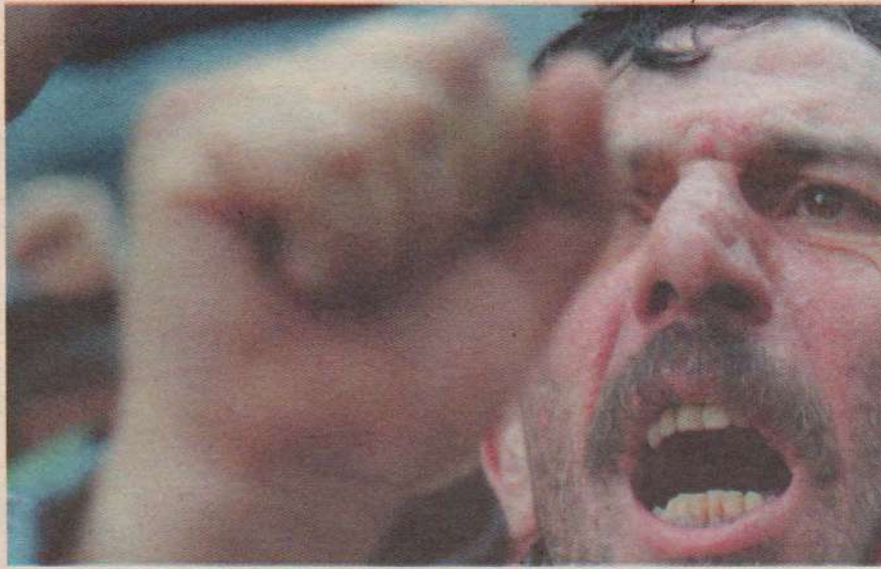
'Sınıf' yeniden tarih sahnesinde

Gündeme oturup kalkmayan ve bomba etkisi yapan Tekel direnişine katılmak üzere İstanbul'dan Ankara'ya yola koyulduk. Yolda coşkudan ziyade Ankara'daki atmosfere dair bir merak vardı. Herkes şu ya da bu şekilde direniş hakkında fikir sahibiydi ama bizi nasıl bir havanın karşılayacağından emin değildik...

Dönüşte anladım ki, coşku eksikliği, otobüslerdeki işçi eksikliğindendi. Öğrenciler ağırlıktaydı. Zaten ne DİSK ne de KESK tam katılım sağlamadığı gibi araç konusunda da yardımcı olmadı. Tüm sendikal ve siyasal çevrelerin İstanbul'dan kaldırdığı araç sayısı 70'i geçmedi. Ve ayrıca bütün hafta boyunca genel grev söylemlerini öne çıkaran DİSK'in sembolik sendikacılığının sembolik katılımlarına da takılmayacağım. Hepsinin kulakları çınlasın ne diyeyim. Gözü açılanlar da takılmıyordu zaten. Onların meydana çıkışının yerini sendikacılar önleyemezdi. Yapacaklarını, yapması gerekenleri ve hatta fazlasını Tekel işçileri olsun, belediye işçileri olsun, maden işçileri olsun, evet işçiler, tüm işçiler yaptı.

En çok şaşırdığım ve merak içinde izlediğim, arka kortejleri oluşturan devrimci, sol yapılar oldu. 'Kitlelilik'leri işçi kortejlerinin yanında sadece düştükleri destekçi konumu gösteriyordu. Kendileriyle paralel ilerleyen ulusalcılara inat attıkları sloganlar eşliğinde meydana varmaları o kadar uzun sürdü ki, bir ara miting konuşmalarını kaçıracağımızı sandım. 100 bin demeyi bir türlü beceremeyenlerin yerine diyeyim, evet, 100 bine yakın işçi vardı. Ve alana ulaşmak saatler aldı.

Kendi adıma, 'coşku'dan anladığım, hep bir ağızdan kararlı sloganlar ve sıkılı yumruklardır. Gözlerim açıldı. İşçi, emekçi, köylü, öğrenci, herkes coşmak için bir arada olmayı bekliyormuş demek ki. Aynı coşkuyla yürüseydik, durmasaydık, Ankara'nın göbeğindeki o domuz ağırlığını dağıtsaydık...

Hayal etmek iyidir, gerçekleştirmenin yarısıdır hatta...

Kürsüde söz alan işçilerin öfkeli ve gücünü haklılıktan alan konuşmaları kulakların pasını silip attı. Yalın basit ama mücadelenin gerçeklerini anlatan konuşmaları.

Bağıra bağıra hesap soran tavırlarıyla Tekel işçisi Hatice Konak ve itfaiye işçisi Vedat Kaya'nın konuşmalarına kilitlendim. İşte direnen Tekel işçisi Hatice Konak'ın direkt kasa hırsızlarını hedef alan sözleri: **"Siz kendi çocuklarınıza gemi alırken, kendi yandaşlarınıza ihale verirken biz kendi alınımızın terinden kazandık. Emegimizin hakkıyla geçindik, onurumuzla yaşadık, onurumuzla öleceğiz. Bizi suçlayacağınıza kendinize bakın! Suçlu sizsiniz, milyonları siz aç bıraktınız ve sizin bu kahrolası düzeniniz."** Tek kelimeyle muhteşimdi. Bu kadın gücünü sadece işçiden emeğinden, orada toplanan emekçilerden alabilirdi ve aldı da. Sonra İtfaiye işçisi Vedat Kaya'nın sendikaları, liberalleri hedef alan konuşması: **"Sendika istiyorsanız, bizim sendikamız var" Hak-İş var dediler. O**

sendikanın nasıl hükümet sözcüsü olduğunu, bizleri kapalı odalarda nasıl satacağını biliyoruz. Bugün Türkiye adeta zorunlu çalışma kampı gibi. Sabahın erken saatlerinde uyanan işçiler geç saatlere kadar sefalet ücretiyle çalışmak zorunda kalıyor. Buna karşı biz meydanlardayız. Siz neredesiniz iktidar üyeleri? Seçim meydanlarındaki gibi artık halkın arasına çıkmaya yüzünüz bile yok. Kendi halkınız sokağa dökülürken sizler timsah gözyaşlarıyla Filistin için ağlıyorsunuz. Daha dün İstanbul'un Kültür Başkenti olması münasebetiyle trilyonlarca liralık havai fişek patlattınız. İşçiye, emekliye gelince yok deniyor. İktidar sahipleri, demokratlar, liberaller, gerçek demokrasi biziz, bizler alanlardayız, buradayız, sizler neredesiniz?" Bence Vedat Kaya da tüm bu saydıklarının korkularıyla boğuşmakla meşgul olduğunu biliyordur.

Konsere gelmedik!

Mitinglerde önce başkanlar konuşturulur. Burada Mustafa Kumlu kendisini isabetli olarak başkandan saymamış ki, sonradan

söz aldı ve kaçtı. Kaç dakika sürdü bilemiyorum. Ben o sıra gülererek ve tabii eşlik ederek protestolarla meşguldüm. Hatta bir ara kürsüden, **"Sizin kavganız ideolojik mi?"** diye sorduğunda işçilerin **"Eveet!"** diye bağırıldığını duydum! Duyduğum 'Evet'lerden biri de kendi sesimdi...

Erdoğan'ın 'kasa' muhabbeti yaptığı sendika başkanı Kumlu'nun, işçilerin öfke seli karşısında kum gibi dağılan sözlerinden sonra gelen kürsü işgali, sınıf mücadelesinde uzun süredir görülmeyen bir şeydi. Ankara'yı zapt ettikten sonra sıradaki eylem 'kasa'yı zapt etmek olmalı! İşgal meşru ve doğrudur... **"Buraya konser dinlemeye gelmedik!"** bağırışları, **"Genel grev genel direniş!"** sloganları arasında kürsüyü işgal eden işçiler, bitti sanılan mitingi yeniden başlattı. Bayraklarını toplamaya başlayan destekçilerin, bayraklarıyla öne geçme çabası ve bunu becerememesi merakla beklediğimiz sondan, alabileceğimiz en güzel dersti.

Türk-İş binasının işgali de bütün sendika bürokratlarına bir uyarı niteliğindedir. Ve elbette ikinci ayını dolduracak olan sokak işgali, o da bütün bürokratlara bir mesaj. Tekel, hükümetinden sendikasına bütün kasa hırsızlarına işgalleriyle direniyor. Ve hiç de yalnız değil. DİSK ve diğer destekçiler varсын temsili kalsın, işçiler işçileri yanına çoktan aldı ve halk desteğini de çoktan sağladı. Dilerim ki işçiler önce bu ülkenin sendikalarını zapt etsin. İşte o zaman 'Genel grev genel direniş!' sloganları o kasayı hırsızların elinde nasıl patlatıyor, görecekiz.

Az kalsın unutuyordum. Maliye bakanı Mehmet Şimşek'in şu cümlesine bir bakın. **"Bizim hükümetimizin varsa bir hatası özelleştirmeden sonra ortaya çıkan, açıkta kalan işçilerimize karşı merhamet göstermesidir."** Özelleştirmeden sonraki hata bu diyelim de, ya öncesi?! Taa doğduğunuz güne nasıl dönelim ki şimdi?..

(Esin Tepe)

'Kasa', 'çarçur', hırsız...

bildiriyor. Bu, yılda 312 milyon TL bir maliyet demek. Peki bu maliyeti, taşınmaz yük gören hükümet, acaba nerelere, ne paralar harcıyor?

Toplamı 267 milyar TL'yi bulmuş harcamalardan, devletin 2.5 milyon dolayındaki memuruna ödediği meblağ, 55 milyar TL. Yani bütçenin beşte birinden biraz fazla... Ama, yerli ve yabancı rantiyeye saçtığı faiz kamu çalışanına ödenene, neredeyse eşit; 53 milyar TL. Vergiyi çarçur etmediklerini söyleyenleri, terazinin sadece faiz-maaş kefeleriyle değerlendirebilirsiniz.

Neoliberal iktidarın, hizmet alımlarıyla müteahhitlere aktardıkları ne kadar dersiniz? 13 milyar TL. Yani her 100 TL'lik bütçe harcamasının 5 TL'si... Top-tüfek, biber gazı, cop, mermi vb. alımları için harcamaya

kadar? 4 milyar TL'nin üstünde.

Devam edelim... Birtakım danışmanlık firmalarına, kişilere, akıl soruyoruz diye ödenen para ne kadar? 2.6 milyar TL!... Çoğu, Ankara'daki üst bürokrasiye lüks makam binalarının alımları, bakımı için yapılan harcamalar 3 milyar TL'nin üstünde.

Sadece Savunma Sanayii Fonu'na ayrılan para, 2 milyar TL'ye yaklaşıyor.

Bakan Şimşek, gariban bütün işçisine ödenenleri çok görüyor ama, gizli hizmet gideri olarak vatandaşın vergilerinden harcatmış para 624 milyon TL'ye yakın. İstihbarat personeline harcanan para da 350 milyon TL... Köy korucularına yıllık 372 milyon TL saçılmış... Yani bütün işçilerine ödenenin 60 milyon TL fazlası... Eş-dost kapitalizmi için kullanılan kamu bankalarına

Tayyip Erdoğan, Tekel işçisinin 'yan gelip yatarak' para kazandığını, çalışmadığını, 'tüyü bitmemiş yetimin hakkını yediğini' söylüyordu. "Milletin bize emanet ettiği kasayı kusura bakmayın, soydurmayız," diyordu. Soygun işine girerek, Tayyip'le tartışmamız uzun sürer; **RED**'in geçen sayısı yeterli malzemeye dolu...

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in 'merhamet' işlerini de geçiyoruz ama, "Vatandaşın parasını çarçur etme gibi bir lüksümüz yok. Vatandaşın aldığımız vergileri yerinde kullanmamız gerekiyor," lafını ciddiye alıyoruz. Şu 'çarçur'a Cumhuriyet yazarı Mustafa Sönmez bir mercek tuttu, aktarıyoruz:

"Özelleştirme İdaresi, 17 Ocak tarihli açıklamasında, satılan sigara fabrikaları ile kapatılan Tekel birimlerinden kalan işçi sayısını 8 bin 364, bunların aylık ücret maliyetinin de 26 milyon TL olduğunu

aktarılan görev zararı tutarı 1 milyar TL'yi bulmuş.

Aralarında IMF, Dünya Bankası'nın da olduğu uluslararası kuruluşlara vatandaşın vergisinden 350 milyon TL'ye yakın harcanmış. Büro tefrisatı için de 206 milyon TL gitmiş bütçeden... Siyasi partilere bütçeden aktarılan kaynak tek başına 200 milyon TL'ye yaklaşıyor. Bir kısmı zırhlı makam otomobilleri için olmak üzere, 152 milyon TL de bir yılda otomobil alımına harcanmış.

Tüm bu harcamalara vergi yetmediği için 52 milyar TL açık verdi 2009 bütçesi. Her açık, borçlanma, o da rantiyelere yeni kaynak akışı demek.

Tütün işçisinden esirgediğinizi rantiyeye vermiyor musunuz? Veriyorsunuz... Gelin vakit varken gerçeği söyleyin de merhameti hak edin bari..."

Evet, 'çarçur' ve 'kasa' mı diyorduk?..

RED

kültür

ETKİNLİK PROGRAMI

DİNLETİ 'İlkay Akkaya'

Dinleti ve söyleşi...

13 Şubat Cumartesi, Saat 16:00

*

FİLM GÖSTERİMİ ve SÖYLEŞİ

SLİKOZİS adlı belgesel film gösterimi ve kot taşlama işçileri ile söyleşi.

20 Şubat Cumartesi, Saat 16:00

*

OKUMA TİYATROSU...

Carrar Ana'nın Tüfekleri, B.Brecht

Dramaturji ve Yönetmen: Yılmaz Onay

Okuyanlar: Gülsen Tuncer, Orhan Aydın,

Ender Yiğit

Oyunun metin çözümlemesi ve epik tiyatro hakkında söyleşi...

21 Şubat Pazar, Saat 16:00

*

DEĞERLERİMİZ... 'Enver Gökçe'

Şiirleri, yaşamı ve politik duruşunun konuşulacağı etkinlikte, şiirlerinden bestelenmiş şarkılar ile yaşamına dair belgesel gösterimi yer alacak.

28 Şubat Pazar, Saat 16:00

*

SÖYLEŞİ... 'Yeni Sol'

RED'den Hakan Gülseven ve Ümit Dertli, 'Yeni Sol' adlı hareketi değerlendiriyor.

6 Mart Cumartesi, Saat 16:00

ÖNEMLİ DUYURU

Değerli dostlar, dergimizin dağıtımıyla ilgili sorunları çözmeye çalışıyoruz. RED pek çok yere gidiyor ama malum sebeplerden dolayı kimi yerlerde 'tezgah altı' ediliyor. Tüm dostlarımızdan, bulundukları kent ve kasabalarda, büyük şehirlerdeki semtlerde, dergimizin hangi bayilerde mutlaka bulunması gerektiğini, mümkünse bayi numaralarıyla birlikte bize yazmalarını istiyoruz. Bayileri tespit ederken, merkezi, kolay ulaşılabilir ve dergimizi tezgah altı etmeyecek bayiler olmasına dikkat etmeliyiz. Böylelikle çok daha etkin bir dağıtım imkanına kavuşmamız için hep beraber adım atabiliriz.

İletişim için:

Ayhan Düz, ayhanduz@my.net.com

ayrıca bir kopya, red.dagitim@yahoo.com Selamlarımızla...

RED Yayın Kurulu

Endülü's Emevilerin değil, gemileri yakanlarındır!..

4 -C denince aklıma halamın ben küçücükken karşıma geçip, ellerini yüzüne kapatıp, 'Ceee!' diye açması geliyor. Gözlerini ve ağzını açıyordu. Yüzünü becerebildiği en korkunç hale getiriyordu. O eğleniyordu, ben korkuyordum. Halacığımı kapitalizme benzetmek gibi olmasın ama kapitalizmin bugün gelmiş olduğu aşamada, işçi düşmanı uygulamalar böyle 'C'li, 'D'li, 'F'li anlaşılmaz formüllerle hayatımıza giriyor. TEKEL işçilerinin yaklaşık iki aydır direndiği 4-C uygulamasının, bir başka boyutunu yaşayan itfaiye işçileri yaşadıklarını özetledi...

Bize yaptığınız işten bahsedebilir misiniz?

Okan Özcan (Bağcılar'a Bağlı Merter Müfrezesinde Görevli): Bizim işimiz gerçekten çok zor. Ben iki yıldır bu meslekteyim. İnanın belediye yetkilileri yeri geldi bize psikolog gönderdi. Bu iş ruhen bedenlen çok yıpratıcı bir iş. Yani yaşadığınız olaylar, gördükleriniz insanların ömrü boyunca belki de iki-üç kez görebileceği, yaşayabileceği şeyler bizim başımıza her nöbet gelebilecek olaylar...

Sizleri mücadeleye yönlendiren ne?

Okan: Sendika faaliyetimiz 2007-2008 arasında başladı; zaten ne olduysa ondan sonra oldu. Biz sadece mesai, geriye dönük haklarımız ve iş güvencemiz için sendikaya başvurduk. Çok büyük bir haksızlık vardı. Sendikaya başvurunca bu adamlar bizim sendikadan ayrılmamızı istediler, hatta bunun için baskı yaptılar.

Bu adamlar dediğiniz?..

Okan: Taşeron firmadan itfaiyeye, itfaiyeden de bize. Veyahut da Belediye taşeron firmaya, taşeron firma da itfaiyeye yani tam olarak bunun sirkülasyonunu bilmiyorum. İlk olarak, "Size sendika yardım edemez, siz özel sektöresiniz, taşeron firmasınız, hiçbir hakkınız,

hukukunuz yok," diyerek sendikadan imzamızı çekmemizi sağladılar. Tabii biz vazgeçmedik; sendikadan imzamızı çektik, sonra diğer gün gidip tekrardan geri attık. Bizden istenen buydu. Hatta bunun için bize noter parasına kadar verdiler. Düşünün 80 liradan imza atan 900 kişinin imzasını geri çektiler. Daha sonra geri imza attığımız için, sendika bakanlıktan yazılı kararı aldığı için kaybedeceklerini anladılar. Biz davamızda haklıydık. Yasal haklarımızı istiyorduk taşeronlaşmaya karşıydık. Ölüm riskiyle yaşadığımız halde bu işi canı gönülden yapıyorsak, itfaiye taşeron olarak çalışmamalı. Evet, sendika bakanlıktan kararı aldıktan sonra, beş senedir ihaleyi alan firma ihaleyi kaybetti. Artık siz düşünün, işine gelmiyorsa kaybeder değil mi? İhaleyi başka bir firma aldı: Lapis Makro.

Deniz Feneri hırsızları Lapis Makro'nun şartları nelerdi?

Okan: Getirdikleri nizami kurallara uymayan itfaiyeciyi temizlik firmasına verebiliyor, garsonluğa veriyor. Gayet keyfi uygulamalarla. Yanlış anlamayın kimse temizliği, garsonluğu hakir görmez ama sevdiği işten alıyorlar adamı. Ben itfaiyeciyim, hayat kurtaracağım ama beni alıp garson yapacak ceza olarak. Buna yetkisi var. İsteddiği zaman beni işten atabilme ve tazminat hakkımı kaldırabilme gibi bir şartı bile var. Yakanız bağrınız açıksa, kılık kıyafet uygun değilse sizi cezalandırabiliyor, disipline verebiliyor. Sizi işten atabiliyor. İmzaladığımız iş başvuru formunda maaş miktarımız bile belirtilmiyor.

Hakan Bakkaloğlu (Fatih Belediyesi'nde Şoför): Elektrikli, benzinli, motorlu araçlar var, son teknoloji. Sözleşmede diyor ki, bunları kullanmayacaksın. Kullanırsan bir zarar doğarsa sen karşılayacaksın. Benim

kullandığım araç 2 trilyon, aynası 3,5 milyar. Diyor ki, bu ayna ya da araç zarar görürse cebinden karşılayacaksın. Şimdi ben nasıl giderim yangına. Hızlı gitmem gerekiyor değil mi? Gaza basmam gerekiyor, bu itfaiye arabası, can kurtarmaya gidiyoruz. Orada benim yavaş gitmem mümkün mü? Ama şimdi o korkuyla nasıl hızlı gidebilirim ki bundan sonra! Elektronik cihazları kullanmayacaksın diyor. Gözünün üstünde kaşın var atarım diyor. Biz BİMTAŞ'tayken zorunlu izne çıkarıldık. Şimdi bu şirket, izin hakkı yok diyor. İhalede bile çok yolsuzluk var. 32 trilyonluk ihaleyi 26 trilyona alıyor Makro Lapis. 6 trilyon parayı cebinden mi ödeyecek. Kâr hesaplanmadan iş yapılır mı? Bu şirket zararını nereden çıkaracak? Maaşları düşürecek. 2011'de sözleşme de yok. İş garantisi istiyoruz biz. 2011'de, 2012'de, 2013'de acaba bizimle sözleşme yapılacak mı diye düşünmek istemiyorum.

Okan: Biz BİMTAŞ'ta 1.500 kişiydik. Fakat 500 kişimizi bir gecede sözleşmeli personel yaptılar. 2008 yılbaşı gecesi bir anda Beşiktaş Belediyesi'nde topladılar arkadaşları. "Siz artık sözleşmeli personelsiniz," dediler, "Geriye dönük hiçbir hakkınız yok bunları imzalayın yoksa sözleşmeli personel de olamazsınız." Geriye dönük haklarımız ne oldu bunları bilmek istiyoruz.

Hakan: Bir de ihaleyi alan şirketin sahipleri şu an içeride. Deniz Feneri'nden, kurban yolsuzluğundan yargılanan insanlar bunlar. İsmail Karahan ile Zekeriya Karaman yeni ihaleyi alan şirketin sahibi. Kanal 7'nin de ortakları.

Okan: Kanal 7'de itfaiyeci direnişi haberi duyduunuz mu hiç?! Bir Kadir Topbaş'ın açıklamasını duyarsınız, bir de bu direnişe katıldığı için pişman olup özür dileyenlerin haberini duyarsınız. O özür

dileyen arkadaşlar için biz artık kızamıyoruz bile. Mecbur bırakılmış, içlerinden bu işi yapabilecek karakterde kişiler seçilmiş. Dört-beş kişi.

Ömer Sert (Fatih Belediyesi'nde Şöför):

Biz affetmeyeceğiz ama Allah affetsin diyorum. Bizim hiçbir türlü hiç kimseye eyvallahımız yok. Bir söz var, "Endülüs Emevilerin değil, gemilerini yakanlarıdır." Biz de gemileri yaktık geri dönüşümüz yok.

Belediye önündeki direniş çadırının kaldırılması olayını anlatır mısınız?

Okan: 150 kişilik, polis zabıta ve özel güvenlikten oluşan bir grup sabahın 4'ünde bir anda burada altı arkadaşımıza saldırdı, ellerinde falçatılarla çadırı kestiler. Biz hâlâ buradan ayrılmıyoruz. Çadırımızı kaldırmaları bir şey ifade etmiyor. Bir daha kurarız. 10 kişiyi gözaltına alsınlar 10 kişi daha bekleyecektir. Bizi yıldırılmazlar.

Ömer: Büyükşehir Belediyesi'nin üzerinde şu an karşımızda duran kamera, saldırıdan iki saat önce burayı izlerken yola çevrildi. Çadıra yapılan saldırıyı göstermemesi için yapıldığı çok açık. Şimdi neden bizi çekiyor?

Okan: Yani şunu merak ediyorum Kadir Topbaş oturduğu yerden bizi görüyor. Belki şimdi izliyordur. Hiç düşünmüyor, bu adamlar 30 gündür burada. "Ya arkadaş ben haklıyım bu adamlar haksız. Ben basına çıkıp bu şekilde açıklama yapıyorum. Ben çıktım dedim ki bu itfaiyecilerin hiçbir hakkını eksik etmeyeceğim. Bütün haklarını da veriyorum yeni şirkete de geçiriyorum." Tamam, in oradan o zaman gel buraya. Bir çayımızı iç otur. De ki arkadaş senin derdin ne?

Tamam, bütün haklarını verdim de. Gelsin söylesin bize. Bu kadar basit, bu kadar açık, bu kadar net bir şekilde çıkıp kanalda, biz itfaiyecilerin bütün haklarını verdik, bütün hukuklarını verdik, bu sendikal bir oyundur, sendikanın arkadaşları yönlendirmesidir, diyor. Ardından artık üç beş kuruş para mı sıkıştırdı, iş garantisi mi verdi ne yaptı bilmiyorum dört kişiyi buraya gönderip basın açıklaması yaptırmak kolay. Hemen şurası iki adım ötemiz yürüyerek gelsin otursun. Bizim burada saldıracak halimiz yok, polisle gelsin, korumayla, çevik kuvvetle gelsin. Hadi basını da çağıralım halk mahkemesi yapalım burada. Çok sürmez belki yarım saatini, bir saatini ayıracak. Yani Noel kutlamaya yurt dışına gidiyor da günlerini ayırıyor da bize yarım saatini mi ayıramıyor. Ben şahsen dayanamazdım. 30 gün boyunca bir insan benim karşıma geçecek beni protesto edecek ben iner bir sorardım. Ben de sorayım ki hangi hakkımı verdin? Özlük hakkımı mı verdin, bana desin ki seni yeni şirkete geçirdim. Ben de diyeyim ki bir itfaiyede nasıl taşeron olur? Bana bunların açıklamasını yapsın. Ben şimdi yangına gittiğim zaman adamın parası var mı, yok mu diye mi bakacağım?

Diğer itfaiye işçilerinin durumu nedir? Size destek olabiliyorlar mı?

Okan: Arkadaşların moralleri bozuk. Onlar da bizim gerçekten can yoldaşımız. Hakir gördüğümünden değil ama biz tekstilde çalışmıyoruz, marangozhanede çalışmıyoruz. Canımızı arkadaşlarımıza emanet ediyoruz.

İstanbul'da itfaiye ihalesini alan şirketin sahipleri aynı zamanda Kanal 7'de ortak. Bunlar Deniz Feneri kurban yolsuzluğundan tutuklandı. İtfaiyeciler ise Büyükşehir Belediyesi önünde direnişte...

Bizim arkadaşlığımız daha başka. Bu insanların da bizim işten ayrılmamıza üzüntüleri çok ama yapabilecekleri bir şey yok. Çünkü aileleri arandı, referansları arandı. Kapılarına kadar gidildi. Yeni şirkete imza atacaksınız diye. Bakın aç kalırsınız, işsiz kalırsınız, bir daha belediyenin hiçbir kurumunda iş bulamazsınız. Seni mahvederiz, yakarız gibi tehditlere dayanamayan arkadaşlar ağlayarak imza attı. Haliyle moralleri bozuk, bizi düşünüyolar. Ziyarete geliyorlar. 900 sendikal arkadaşımız var. Son olarak imza atmayan mahkeme yoluna başvuran, direnen 60 kişiyiz.

Tuna Öztemel (Fatih Belediyesi Baş Şöförü): Hakkımızı aramak için siyasi taraf mı değiştirelim. Bir partinin çatısı altında mı açıklama yapalım. Meclis'e de gittik. İki kere konuşular bitti. Baykal'la görüştük, Bahçeli'yle görüştük. Şöyle üniformalarla girdik diye olay çıktı orada. Hiçbir AKP'li milletvekili yanımızdan geçmiyor. Çağırıyoruz yüzümüze bakmıyorlar. Ondan sonra da buraya üniversiteli arkadaşlar geliyor pankart açıyorlar. Oradan bize tepki geliyor. Sağcılar ya! Solcularla birlik oldunuz, bilmem nesisiniz. İş siyasi şeye döktüler yani. Bizim itfaiyecilik, hak arama mücadelemiz bitti, iş çığırından çıktı şimdi siyasi bir nokta bulmaya çalışıyorlar.

Ömer: Biz emekçi olarak buradayız. Siyasi görüşümüz ne olursa olsun bizim savaşımız ekmek savaşı. Çoluğumuzun çocuğumuzun güvencesi için mücadele ediyoruz.

Sendika için ne düşünüyorsunuz? Desteğinden memnun musunuz?

Hakan: Sendikasız buralara gelemezdik. Bundan sonra da sendika yine arkamızda olacak. Yani ne yaparsak sendikayla beraber yapacağız. Bir sene mi olur iki sene mi olur. Sonuna kadar yani.

Okan: Sendika bize yardım etmek zorunda. Sendika bize destek vermek zorunda. Ne kadar sarı sendikalar desek de bize bir şekilde yardım etmek zorunda. Bizim hak hukuk arama mücadelemizde, bu insanlar şunu bilsin, işçiler de bunu bilsin çoğunun gerekçesi şudur sendikaya güven olmaz. Ama en kötü sendika sendikalaşmamaktan iyidir. Eğer bir yerde bir hata görüyorsanız bir yanlış görüyorsanız öyle uzaktan

bakmakla sorunu çözemeyiz, işçiler bunu sendikaya dayatacak, sen benim hakkımı aramak zorundasın. Sen beni yarı yolda bırakamazsın, sen beni satamazsın, beni kovamazsın böyle bir lüksün yok. Sendikalara bir şey yapacak olanlar yine işçiler, yine bizleriz.

Duşta slogan atıyorum!

Peki diyelim ki haklarınızın bir kısmını aldınız. Sendika belediye ve taşeron şirketle uzlaştı. Ne yapacaksınız?

Okan: Hayır sendika bize bunu getiremez, dayatamaz. O zaman ben gider imzama atardım. Devam ederdik. Maaşımızı alırdık şartlar kötü olabilir ama derdimiz para olsaydı çalışmaya devam ederdik. Bizler, buradaki arkadaşlarımız cahil insanlar değiliz. Bu insanlara bugün Kadir Topbaş gelse dese ki; Derdiniz ne? İş. Seni sağlık a.ş.'ye verdim, sen İSKİ'ye gidiyorsun, beş kişi şuraya gidiyor dese, bu insanlar kabul etmeyecek. Bizim derdimiz para değil, taşeronlaşmaya karşıyız. Bunu anlasınlar. Sendika bize bunu dayatamaz böyle bir hakkı yok. O zaman sendikaya ihtiyacımız yok ki. 300 yıllık tarihi olan bir itfaiyede bu ateşi yakan bizleriz, o kadar kolay sönmez. Bu kalan insanlar da ucuz şeylere pabuç bırakmaz. Yok, şunları belediyeye alalım, şunları şu şirkete yollayalım. Eee arkadaşlarımız? Yok onlar yeni şirkete devam etsin. Biz bunu yaptırmayız. İmza atmak zorunda kalmış olabilirler. Ama bizim verdiğimiz mücadele hepimiz için. 60 kişi için 30 kişi için değil bu yapılan sisteme karşı. Einstein'ın bir sözü var. Küçük beyinler kişileri, orta beyinler olayları, büyük beyinler de sistemleri tartışır. Biraz büyük düşünelim ve sistemleri tartışalım dedik. (Gülüşmeler)

2010 yılı bir direniş yılı olacak herhalde. Ankara'da bir patlama oldu. Tekel işçilerinin mitingi için ne düşünüyorsunuz?

Okan: Açılım diyorlar. İnanın şuraya gelin bakın. Ben Aleviyim, arkadaş Kürt, biri sağcı biri solcu baktığınız zaman. Alevi'si ile, Kürt'ü ile Laz'ı ile aynı sobanın başında ısınıyoruz. Alın size demokrasi. Tekel mitinginde bizden bir arkadaş da konuştu. Erdoğan Tekel'in yaptığı, demiryolunun yaptığı eylemlere, konuşmalara cevap verdi

ama bize bir cevap yok henüz. Hatırlatmalarımız yüzünden bir dava açmasalar bari. Leman'a da dava açıyorlar, **RED** de payını almasın!

Ömer: Ankara'daki eyleme katıldım ama sağ olsun medya o gün Ağca'nın bırakılması sebebiyle bizim TEKEL mitingine katıldığımızı doğru düzgün vermedi bile. Orada adımıza konuşan Vedat arkadaşımızla platforma çıktık. Yaklaşık 45 dakika sürdü ama basın bunu yansıtmadı. 100 binden fazla kalabalık vardı, basında 15 bin, 20 bin şeklinde haberler döndü. Bu da yalan, hükümetin basını satın aldığını gösterir.

Birçoğunuzun ilk deneyimi. Daha önce sizin gibi hak mücadelesi yapanlara karşı önyargılarınız var mıydı?

Ömer: Aklımız bu işlere ermediği zamanlar televizyonları izlerken, "A vatan bölücüleri eylem yapıyor, teröristler!" diyorduk. Böyle bir izlenim vardı. Şu anda bizim başımıza geldiği için söylüyorum. Ben terörist değilim. Vatanını benden daha çok seven de yoktur. Biz bu duruma geldik ama bu durumdan utanmıyoruz, bizi bu duruma düşürenler utansın. Evrensel gazetesine demeç verdiğim için personel listesinde adım kırmızı kalemle çizildi. Ne olursa olsun bu kurumda bir daha çalıştırılmayacağımı bana sözle tebliğ ettiler. Niye? Sağcı bir gazete değil de solcu bir gazeteymiş. Sağcı bir gazete geldi de konuşmadık mı? Ki Şişli'de ilk eylemde NTV geldi CNN geldi ATV geldi bunlara da konuştum daha ağır konuşum ama bunlar dile gelmedi. Deniz Feneri'nin ismini kullanmamız çok rahatsız etti işte. Yandaş medyada yapılan açıklamalar, kiralananmış adamların yaptığı konuşmalar bizi bağlamaz, giden gitsin. Elbet hesabı sorulur bunların. Biz itfaiye işçileri olarak direnişimize devam ediyoruz.

Hakan: Benim de ilk deneyimim. Daha önce gördüğüm direnişçiler için bunlar terörist, bölücü, provokatör diyordum. Ama şimdi öyle düşünmüyorum. Kendi başıma geldiği için emeğe daha çok saygı gösteriyorum. Bu düzen nasıl işliyordu hiç bilmiyordum. Sadece aybaşı gidip maaşımı alıyordum. Şimdi düşüncelerim gelişti. Haklarımı nasıl alacağımı, nasıl savunacağımı biliyorum.

Sence bir uyanış var mı?

Hakan: Var ama işte toplum olarak değil küçük kitleler halinde bir uyanış var. Ama ben bundan sonra kendi adıma haklarımı kimseye yedirmem. Hakkımın son zerresine kadar savaşırım.

Vural: Ben Fenerbahçe'de antrenörüm kulübe gidip geliyorum, maçlara gidiyorum, bağırıp çağırıyorum da böyle sloganlar hiç atmamıştım ve böyle bir şeye ilk defa katılıyorum. Her şeyimizle geldik direniyoruz. Genelde sıkıntı var Türkiye'de. Doktorlar, demiryolları, Tekel, biz, herkes ayaklandı. Bir sıkıntı var ama duymazdan geliyorlar. Harcıyorlar bizi ama harcatmayacağız. İlk eylemim olmasına rağmen bu kadar kararlıyım. Eskiden duş alırken şarkı söylüyordum şimdi slogan atıyorum...

“Buralarda pek bir şey değişmemiş, biz de nöbet tutardık işgal ettiğimiz binalarda faşistler, jandarmalar saldırmışın diye. ODTÜ'de nöbet bitmez gençler...”

Bu sözler 70'lerin sonunda ODTÜ'de okumuş ve '77 boykotuna katılmış olan bir ODTÜ mezununa ait. Bu eski ODTÜ'lü, Jandarma'nın ODTÜ'den gittiğini ve öğrencilerin karakolu işgal edip Kültür Merkezi olarak kullanmaya başladıklarını duyunca birkaç eski arkadaşıyla birlikte ziyarete gelmiş. Nöbet tutarken ısınmak için ateş yakmaya çalıştığımız sırada geldiler eski karakol binasına. Bir selam verip kendilerini tanıttıktan sonra yüzlerinde engel olamadıkları bir gülümsemeyle binaları gezmeye başladılar. “Neye ihtiyacınız olursa söyleyin, gerekirse nöbet de tutarız,” diyorlardı. Rektörlük'ün binaların elektrik ve suyunu kesmesine karşı akıllarına gelen ilginç formülü de paylaştılar: **“Siz de Rektör'ün elektriğini kesin, nasıl oluyormuş anlasın!”**

Polis mi, biz mi?

Kısaca ODTÜ'de neler olup bittiğinden bahsedelim... ODTÜ'ye 1971'de, meşhur 5 Mart yurtlar baskınıyla adını atıp aynı yıl okula hâkim 100. Yıl kapısına karakol kurarak yerleşen Jandarma, ODTÜ'nün polisin yetki alanına dâhil edilmesinin ardından geçtiğimiz ağustos sonunda karakolu boşaltıp okulu terk etti. Jandarma'nın taşı tarağı toplaması, yaz okulu ile güz dönemi arasında bir zamana denk geldiği için bu gidiş sessiz sedasız olsa da sonrasında yaşanan gelişmelerle öğrenciler seslerini yükseltmeyi başardı. Karakolun boşaldığını öğrenci topluluklarının mail grubuna atılan bir maille öğrendi ODTÜ kamuoyu. **Bir arkadaşımız okuldan evine dönerken karakolda kimsecikleri göremeyince etrafa bir göz attığını, etrafta gezindiğini, binanın çatısına çıkıp oturduğunu yazıyordu.** Polis karakol kurmadan binalara yerleşmeyi öneriyordu. Bu ilk mailin ardından tartışma başladı. Her şey çok belirsizdi. Polis karakola yerleşecek miydi? Rektörlük'ün planı neydi? Bizim planımız ne olmalıydı? Tartışmalar birkaç hafta sürdü. Bu arada bazı meseleler de netleşti. Polis okulda karakol kurmayacaktı. Rektörlük binaların bir kısmını arşiv ve bir kısmını da İç Hizmetler binası yapmayı planlıyordu. Bu bilgiler ve tartışmalar neticesinde bizim planımız da netleşmeye başlamıştı. Karakol binaları, öğrencilerin yönetiminde bir Kültür Merkezi olmalıydı. İçinde toplantı odaları, etkinlik salonları, güzel sanatlar atölyeleri ve bir de ODTÜ tarihi müzesi... Alan ve binalar tümü için müsaitti. Yapılması gereken tek şey oraya gidip yerleşmekti. Ancak kapılar kilitli ve kapısında güvenlik olduğu için doğrudan karakola gidip yerleşmeye çalışmak sorun olabilirdi. Zira daha önce

Hayal değil, gerçek!

fotoğraf çekmek için giden arkadaşlar pek de nazik olmayan bir şekilde kovalanmıştı. Bu yüzden Rektörlük'le görüşmeye karar verdik. Aramızdan seçtiğimiz beş temsilci Rektör danışmanlarıyla görüşmeye gitti. Aynı saatte karakol bahçesinde bir forum yaptık ve Kültür Merkezi'ni nasıl oluşturacağımızı ve nasıl yöneteceğimizi konuştuk...

“Hayal kurmak güzel”

Temsilcilerin Rektör danışmanından aldıkları yanıt, “Hayal kurmak güzel,” oldu. Bunun üzerine biz, “İsteyenin bir yüzü...” diyerek Öğrenci Kültür Merkezi için kampanyamıza başladık. İlk olarak iki hafta kadar çalışıp 3 binin üzerinde imza topladık ve topladığımız imzaları bir eylemle Rektörlük'e ilettik. Daha sonra, 40 öğrenci topluluğunu temsilen seçilen dört arkadaşımız ÖTK başkanı ile birlikte Genel Sekreter'le görüşmeye gitti. Genel Sekreter'in, “tümülle bizimle aynı fikirde” olduğunu defalarca beyan ettiği toplantının ardından kafamızda yerleşme planları yapmaya başlamıştık ki Rektör Ahmet Acar imzalı bir metin ertesi gün öğretim üyelerinin mail grubuna, oradan da bize ulaştı. Rektör, söz konusu binaların 'kullanmak için uygun olmadığını', öğrenciler için 2011'de bitecek bir Öğrenci Etkinlik Merkezi yapmayı planladığını, zaten gece gündüz öğrencilerin nasıl daha mutlu olacağını düşündüklerini anlatıyordu!

Bunun üzerine biz de eski karakol binasını Öğrenci Kültür Merkezi olarak kullanmaya, söz konusu mekânda etkinlikler yapmaya karar verdik. Tabelamızı yaptık ve yaptığımız yürüyüşün ardından eski karakol binasına astık. Ardından **RED**'in yayın yönetmeni Hakan Gülseven'in de katıldığı bir toplantıda neler yapmamız gerektiğini konuştuk, takip eden günlerdeki etkinlikleri planladık. Öğrenci Kültür Merkezi'nden ayrıldıktan yarım saat sonra tabelamız İç Hizmetler görevlileri tarafından indirildi. Anlaşılan Rektörlük mekânı bize yâr etmeye niyetli değildi, kararlı olduğumuzu ya fark etmemişlerdi ya da fark etmemiş gibi davranıyorlardı.

Bunun üzerine ertesi hafta Öğrenci Kültür Merkezi'ne tümülle yerleşmeye karar verdik. Yerleşme gününü belirleyip afişlerimizi asmaya başlayınca Rektörlük bizi gerçekten ciddiye almaya başladı. Eylemden bir gün önce kampanyaya destek veren toplulukların akademik danışmanları ve yönetim kurulu üyeleri Rektörlükçe aranıp bunun yasadışı olduğu söylendi. Karakola girmeye çalışmamız halinde 'sonuçlarına katlanacağımızı' bildirmekten geri durmadılar tabii. Bunun üzerine temsilcilerimizin Rektör'le görüşmesine karar verdik. Aynı gün Rektör, Genel Sekreter, rektör yardımcıları ve rektör danışmanlarının bulunduğu bir toplantıya katılan temsilci arkadaşlarımız benzer üstü kapalı tehditleri Rektör'ün kendisinden de dinledi. **Üniversiteye polisin girmesine neden olacak eylemler yapmamamızı istiyordu Rektör.** Zaten söz konusu binaları öğrenci topluluklarına verdiklerini, önümüzdeki bahar tadilatını yapıp bize teslim edeceklerini, eylemden vazgeçmemizi söylüyordu. Binaların 'zaten' bize verilmiş olduğu gibi bir bilgiye Rektör söyleyene kadar sahip değildik elbet. Anlaşılan durumun ciddiyetini anlayan Rektörlük binları arşiv ya da İç Hizmetler'e vermekten vazgeçmişti. Fakat sözlü taahhüdün bir anlamı olmadığını biliyorduk biz. Taahhütler senelerdir verilen ama tutulmayan soyut şeylerdi. Bu yüzden **24 Aralık'ta, yaklaşık 500 kişilik bir kalabalıkla Öğrenci Kültür Merkezi'ne gittik ve kapılara asılmış olan asma kilitleri kırıp içeri girdik.**

Karakolda vida var!

Öğrenci Kültür Merkezi'ne gittiğimizde karşılaştığımız manzara inanılmazdı. Kapıları kilitlemekle kalmamışlar, üzerlerine birer asma kilit asıp bütün binalardaki pencereleri dört beş yerden vidalamışlardı. 15 santimetrelilik vidaları söküp pencereleri açmak saatlerimizi aldı. **Rektörlük bununla da kalmamış, binaların suyunu ve elektriğini kesmişti.** Anlaşılan bize her türlü zorluğu çıkaracaklardı. Ancak bu girişimler öğrencileri soğutmak yerine daha

kararlı yaptı. Kapıları açtıktan sonra ilk işimiz eşya kampanyasıyla topladığımız eşyaları taşıyıp yerleştirmek oldu. Her yerden gelen eşyalarla kısa sürede bütün ihtiyaçlarımızı karşılamayı başardık. Binaların içinde katalitik sobalarla, kapının önünde **nöbet tutarken de ateş yakarak ısındık.** Suyumuzu damacanalarla taşıdık ve akşamları lüks lambası ve şarjlı ışıldaklarla aydınlandık. Yerleştikten hemen sonra etkinlikler başladı. Film gösterimi, konser gibi etkinlikler için elektrik gerekiyordu. O yüzden **bir arkadaşımızın birikmiş parasını ödünç alarak bir jeneratör aldık** ve zaman zaman sabaha kadar süren toplantılar da dâhil olmak üzere akşam yapılan etkinliklerimizde ışık sorununu çözdük. Kolektif çalışmanın her türlü güçlüğün önüne geçeceğinin en güzel örneğini elektrik ve su olmadan 7 gün 24 saat Öğrenci Kültür Merkezi'ni açık tutup etkinlikler yaparak verdik. Bu çabalarımız mezunlardan ve öğretim üyelerinden büyük destek gördü. Medya da bu işe gözünü kulağını açtı, hem gazetelere hem de televizyonlara haber olduk. Rektörlük de boş durmuyordu. 25 Aralık'ta Rektörlük'ten yapılan açıklamada 'bir grup eylemci'nin 'kapıları kırarak' ve 'güvenlik personeline rağmen, zor kullanarak' binaları işgal ettiği söyleniyordu. Üstelik Rektörlük bildirisi A3 afişler halinde okuldaki bütün camlara asılmıştı. Rektörlük bununla da yetinmeyip ertesi gün bu iş için görevlendirdiği memurlara bildiri dağıttırdı. Bunun kaydını falan araştırmadım ama sanırım böyle bir şey ODTÜ tarihinde ilk kez gerçekleşti. **Rektörlük emriyle 657'ye tabi memurlar bildiri dağıtıp afiş astı!** Aynı memurlar kampusta sendika bildirisi dağıtmaya kalksalar haftasına kalmadan Rektörlük'ten soruşturma alır, belki de cezalandırılırlar.

Başardık...

Onlar bildiri dağıtadursun, eylemlerimiz ODTÜ Mezunları Derneği'ni ve ODTÜ Öğretim Elemanları Derneği'ni harekete geçirdi. Bu dernek başkanları ile toplanan temsilcilerimiz Rektörlük'ün Öğrenci Kültür Merkezi'ne müdahale etmeyeceği garantisini aldı. Nihayet Rektörlük, öğrencilerle birlikte bir tadilat projesi hazırlanacağını ve 15 Mart'a kadar tamamlanarak Öğrenci Kültür Merkezi'nin açılacağını duyurdu. Böylece üç aydır yürüttüğümüz kampanya başarılı oldu ve başka bir aşamaya geçmiş oldu. Şimdi öğrenci toplulukları, Öğrenci Kültür Merkezi'nin yönetimini Rektörlük'e bırakmayıp toplulukların oluşturacağı bir 'kurul'ca gerçekleştirilmesi için çalışma yürütüyor. Demokratik bir model oluşturmak için çalışıyoruz şimdi. Belki de demokratik üniversite konusunda pratik bir adım atmaya başaracağız. Bir hocamızın da söylediği gibi **“Hayal etmek güzel”.**

UĞUR ERÖZKAN

Sınıfsız sol, devrimsiz sosyalizm!

John Reed'in Ekim Devrimi yıllarında, genel olarak Rusya'daki gözlemlerini anlattığı ve Lenin'in de bütün dillerde basılmasını isteyip, okunması için tüm dünya işçilerine tavsiye ettiği *Dünyayı Sarsan On Gün* romanının en can alıcı yerlerinden biri yanda okuduğunuz asker-öğrenci diyalogu. Şimdilik bu tarihi diyalog, zihinlerimizin bir yerinde saklı dursun, meselemiz malum, uzun süredir faaliyetlerini sürdüren, 'Yeni Sol' hareketi... 'Hareket'te, ÖDP'den kopan 'özgürlükçü sol' tayfanın yanında, sosyalist gelenekten gelen kimi isimlerin yer aldığını görüyoruz. Fakat kamuoyuna duyurdıkları 'çerçeve metin'i okuduğumuzda veya söylemlerine ve politikalarına baktığımızda, sosyalizme dair en ufak bir ipucu dahi göremiyoruz. En azından ben göremedim.

Şimdi, amaçlarının yeni bir sol parti kurmak olduğunu açıklayan bu yeni siyasi girişimin ne olduğunu anlamaya çalışırsak, geçtiğimiz haftalarda 'Yeni Sol' hareketini destekleyen öğrencilerin düzenlemiş oldukları panelde konuşulanlara göz atmalıyız. Panele hareketi temsilen konuşmacı olarak katılan Ahmet İnsel ve Ufuk Uras'ın sözleri hayli enteresan.

Sınıf söylemi bırakılsın!

Ahmet İnsel, 'ses getiren' konuşmasında şöyle diyor: "Oluşturulacak yeni sol hareketin, yeniliğini koruması gerekiyor. Bunun için öncelikle sınıf temelli söylemlerin bırakılması gerekiyor."

1. Fikir: 'Yeniliği korumak için sınıf temelli söylemleri bırakmamız gerek.' Korumak, yani muhafaza etmek ve yenilik!.. Neyse, sermaye sınıfı iktidarı mı bıraktı? Ya da emek-sermaye çelişkisi mi kalktı? Sınıf temelli söylemleri bırakacaksak, Ankara'da gülerce direnen Tekel işçilerini ne yapacağız? Kim bu Tekel işçileri? Kime karşı direniyorlar? Neyse, İnsel'i dinlemeye devam edelim:

"Mutlak kurtarıcı anlayışından ve sınıf indirgemeciliğinden kurtulmamız lazım. Sınıflara otomatik olarak siyasi bilinç atfedemeyiz. Bir insan ezilen olduğu için otomatik olarak solcu değildir. Yani siyasi bilinçlenme iktisadi konuma indirgenemez. Marksizmin en pozitivist gelenekten gelen yanlısını tekrarlamayalım."

2. Fikir: Marksizm, işçi sınıfına otomatik olarak, kendinde zaten varolan bir siyasi bilinç atfeder ya da Marksistler geri zekalıdır. 'Yeni Sol' deyince, insan hakikaten yeni bir şeyler bekliyor. Liberallerin neredeyse 150 yıldır usanmadan tekrar ettiği çarpıtma... Ayrıntılı bilgi için Hakan Soydemir'in yazısına bakılabilir ama burada da vurgulayalım ki, hiçbir Marksist, "Ezilenler otomatik olarak solcudur," gibi bir saçmalığa inanmamaktadır. Yani, insan 'yeni' olmak için, hakikaten yeni şeyler söylemeli tabii...

Peki, İnsel tüm bunları söylerken, yanına oturduğu 'sosyalist milletvekilimiz' Ufuk Uras ne anlatıyor? "Hayatı kim üretiyorsa,

"Öğrenci üniforması taşıyan genç, küstah bir ses tonuyla konuşuyordu:

- Kardeşlerinize karşı silahlanarak katil ve hainlerin birer aleti olduğunuzu anlıyorsunuzdur sanırım, diyordu.

- Kardeş, iş böyle değil, diye ciddi ciddi yanıtladı asker. Siz anlamıyorsunuz. İki sınıf var. Biri proletarya, öbürü burjuvazi. Bizler...

- Bu palavrayı biliyorum, diye kesti öğrenci. Siz cahil köylüler için böyle hazırlop sözlerin her yerde anırılması yeterlidir. Hiçbir şey anlamadan papağan gibi hemen tekrarlamaya koyulursunuz.

Kalabalık kahkahadan duramıyordu.

- Bak, ben Marksist bir öğrenciyim. Size sosyalizm için değil, anarşi için, Almanya

hesabına dövuştüğünüzü söylüyorum.

- Biliyorum, dedi asker alından ter damlarken. Siz okumuş bir insansınız. Görülüyor bu. Ben ise cahilim. Ama yine de bana öyle geliyor ki...

- Lenin'in gerçek bir proletarya dostu olduğuna mı inanıyorsun, diye kestirip attı öğrenci.

- Evet, inanıyorum, dedi asker sıkıntılar içinde.

- Ama dostum, Lenin'in kurşun kaplı bir vagon içinde tüm Almanya'yı geçtiğini ve Almanlardan para aldığını da biliyor musun?

- Bunlardan pek haberim yok, diye yanıtladı

asker inatçı bir tonla. Ama söylediği şeyler, ben ve benim gibi olanların işitmek istedikleri şeyler. Görüyorsunuz ya, yine de iki sınıf var, burjuvazi ve proletarya..

- Sen delisin be arkadaşım. Ben devrimci eylemim için Schlüsselbourg'ta tam iki yılını

verdim. Oysa ki, o zaman sizler devrimcileri kurşunlayıp "Tanrı Çarı korusun" diye şarkılar söylüyordunuz.

Benim adım Vassili Georgievich Panin. Hiç benden söz edildiğini işitmedin mi?

- Kusura bakma, ama işitmedim, dedi asker sıkıla sıkıla. Kuşkusuz ki büyük bir kahramansınız...

- Elbette, dedi öğrenci inançla. Şimdi de Rusya'mızı ve özgür devrimimizi batırmak üzere olan Bolşeviklere karşı dövüşüyorum. Nasıl açıklarsın bunu?

Asker başını kaşdı ve aklı iyice karıştırdından yüzünü ekşitti:

- Nasıl açıklanır bilemem orasını. Ama her şey bana olduğu gibi gözüküyor. Cahil olmasına cahilim. Yine de yalnız iki sınıf var galiba ortada. Proletarya ve burjuvazi.

- Yine bıraktığım yerde otluyorsun be arkadaş, diye haykırdı öğrenci.

- İki sınıf diyordu boyuna asker inatla. Birine karşı olan öbürüyle beraberdir."

[John Reed, *Dünyayı Sarsan On Gün*]

politika da onlar tarafından üretilmelidir," diyor Ufuk Uras paneldeki konuşmasında. (Güzel! Bence de böyle olmalı. Ama nasıl?)

3. Fikir: Hayatı üretenler politikayı da üretmelidir. (Muhtemelen sınıfsal olmamak kaydıyla.)

Hayatı üretenlerin, yani işçi-emekçilerin, politikayı da üretmeleri gerektiğinden bahseden Uras, az önce yanında İnsel'in, "Sınıfsal temelli söylemlerden vazgeçin," çağrısına hiç değinmiyorsa, muhtemelen bu politika sınıfsal olmayacaktır! Ufuk Uras'ı dinlemeye devam:

"Devrimciler ve reformcuların birlikte mücadele edebileceğine inanıyorum. Hatta reformların bazen en büyük devrimler olduğuna inanıyorum."

4. Fikir: Reformcular ve devrimcileri birbirine katıp çorba yapalım çünkü reformlar bazen en büyük devrimlerdir. Dahice! Bu arada, reformcuların kimler olduğunu anlıyoruz da, 'devrimciler' kim? Obama'yı Meclis'te ayakta alkışladıktan sonra, Uras hâlâ kendine devrimci diyebiliyor mu, yoksa, "Ey devrimciler, bizi yalnız bırakmayın!" mı demek istiyor?

Sınıfsız eşitlik!

Her neyse, hâlâ neden sınıfsal temelli söylemleri bırakmamız gerektiğini anlayamadık. Genellikle bunu söyleyenlerin, "Sınıfların yapısı artık 19. Yüzyıl'a göre veya 20. Yüzyıl'ın başlarındakine göre farklılaştı" şeklinde bilindik bir tezleri var. Peki ama nasıl farklılaştı sınıfların yapısı? Patronlar yok mu artık ve onlar için çalışan

işçiler yok mu? Sömüren ile sömürülen arasındaki ilişki mi değişti? Ya da artı değer diye bir kavram vardı hani, yok mu oldu?

İşin komik yanı, Yeni Sol hareketin kamuoyuna duyurduğu 'çerçeve metin' isimli dokümanda, eşitsizliğe değinilirken, bunların ikisinde 'sınıfsal eşitsizlik' vurgusu yapılıyor. Yani yayınladıkları dokümanda, eşitsizliğin nedeninin sınıfsal olduğunu iki defa beyan ediyorlar. E eşitsizliğin nedenini sınıfsal olarak kabul ediyorsanız, çözümünün de sınıfsal olması gerekiyor mu? Peki neden sınıfsal temelli söylemlerden vazgeçmemizi söylüyorsunuz? Ne o, kafanız mı karıştı? Vallahi bizim de!..

Sınıflı olmayanın onuru olmaz!

Sınıf temelli söylemleri bırakalım diyorlar; çünkü işçi sınıfı siyasetini savunup, malum cemaatin finanse ettiği gazetelerde yazamayacaklarını, Avrupa Birliği'nin finanse ettiği paneller, konferanslar, yürüyüşler, kampanyalar düzenleyemeyeceklerini biliyorlar. Soros'tan, şu fondan, bu fondan danışmanlık parası alamayacaklarını da...

Bundan dolayı, Obama'yı allayıp pullayıp, yıllardır dünyayı kana bulayan ABD emperyalizmini, bize 'yeni dünyanın' barışçıl temsilcisi olarak yutturmaya çalışıyorlar. Aylardır Afganistan'da katliam yapan ordu, Amerikan ordusu değilmiş gibi!

Bu yüzden aylardır, bağımsızlık fikrine, anti-emperyalizme küfrediyorlar. Bu yüzden Deniz Gezmiş'i darbeci, Ergenekoncu ilan eden Rasim Ozan gibi şarlatanları gazetelerine yazar yapıyorlar; bu yüzden

SHP Başkanı Hüseyin Ergün, Mahir Çayan'ı MİT ajanı ilan ediyor, SHP 'yeni sol' faaliyetine dahil oluyor.

Geçen ay Bilgi Üniversitesi'nde medya özgürlüğünün tartışıldığı konferansta konuşmacı olan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı temsilcisi Miklos Haraszti'nin, Türkiye'nin ve Türkiye'deki medyanın hızla liberalleşmesi gerektiğinden bahsederken, *Taraf* gazetesini ve Türkiye'deki sivil toplumcu anlayışı yere göğe sıdıramaması da tesadüf değil bu yüzden.

Yine bu yüzden Tekel işçileri Ankara'yı egemenlere dar ederken, yeni solcularımızın gündeminde '5 bin sayfalık darbe planları'nın yer alması şaşırtıcı değil. Bütün gizli arşivlerine girilmiş, kendisini savunmaya dahi hali kalmamış ordunun darbe yapacağını söylüyorlar hâlâ ve darbeye karşı olanların değişmez buluşma noktası İstiklal Caddesi'nde "Darbelere dur de!" diyerek düdük öttürüyorlar, pahalı pankartlarının arkasında! (Kimisi, Tekel işçilerini de darbelerin kışkırttığını söylüyor!) 'Darbe'ye karşı çıkarken, kapitalizme en ufak bir gönderme dahi yapmıyorlar. Militarizme ancak sınıf mücadelesi vererek karşı olunabileceğini ısrarla yadsıyorlar. Diğer yandan, geçmişte ülkeyi darbeye kadar götüren birçok katliamın failerinin, şakşakçılığını yaptıkları iktidar partisinde yer aldığını bir kez bile telaffuz edemiyorlar. Askere vururken, polis devletine gıkları çıkmıyor. Ve hiçbir nedensiz ya da saflıktan değil! 'Sınıfsız solcu'larımızın düştüğü yerler buralar. Sınıfı olmayanın onuru olamaz!..

Lenin zamanında söylemişti bunları: "Liberallerin sosyal demokrasiye karşı mücadelesi, sosyal demokrat saflar arasında oportünizmin geliştirilmesi yönünde olmaktadır. Sosyal demokrasinin yükselmesi ve büyümesini durdurmaya gücü yetmeyen liberal burjuvazi, onun liberal yönde gelişmesi için elinden geleni yapıyor. Liberaller haklı olarak bunu (oportünizm ve tasfiye), proletarya üzerindeki etkilerini elde tutmanın ve işçi sınıfını liberal burjuvaziye bağımlı halde tutabilmenin tek yolu olarak görüyorlar."

İşte Lenin farkı budur! Bizim fikirlerimize 'eskimiş' diyorsunuz ya, eski olan esas sizin fikirleriniz. Komünistlerin fikirleri, yüz yıl önce de, hâlâ da güncelliğini hiç kaybetmedi ve hayatın kendisi kadar gerçek. Sizin fikirleriniz ise yüz yıl önce de sahtekarcaydı, şimdi de...

Şimdi *Dünyayı Sarsan On Gün'e* dönüp Leninci askerle öğrenci arasındaki diyalogu tekrar okuyabiliriz. Kafaları normalinden daha kalın olan liberaller, birkaç kez tekrarlayarak okusun. "İki sınıf! Proletarya ve burjuvazi! Birine karşı olan öbürüyle beraberdir!" İşte bizim de sürekli ezber bozacağız diyerek etrafımızda yırtınan liberallere tek söyleyeceğimiz budur! Ezberimiz de sağlamdır hani. Ne zaman isterseniz gelirsiniz, biz de 'iki sınıf' der göndeririz. Hadi şimdi biraz da borazanlığını yaptığınız patronların ezberlerini bozun! Sizin için en büyük yenilik bu olur...

PARDON, BİRİLERİ PARTİ Mİ VERİYOR?

Geçen sayıda, artık 'yeni' bir 'dönem'in içinde bulunduğumuzu ve 'yeni devlet', 'yeni insan', 'yeni toplum' gibi kavramların, siyaseten temel söylemlerimiz haline geldiğini yazmıştık. Bunların hepsinin çok 'önem' arz ettiğini yinelemekle beraber, yanına eklememiz gereken bir şey daha var ki, o da 'yeni sol'dur. Bunun, teorik arka planına çok fazla girmeyeceğiz ama şunu mutlaka belirtmeliyiz ki, 'yeni sol', tıpkı yukarıda saydıklarımız gibi, emperyalist küreselleşmenin hem doğrudan hem de dolaylı sonucudur. 'Yeni sol', 'sosyalist bir dünya' için inat, ısrar ve mücadeleden kaçıştır. Mevcut düzenin asla değişmeyeceğine kanaat getirip egemenlerin zaaflarından yararlanmaya ve buradan bir 'fayda' sağlamaya çalışmaktır özetle. Bunları da biz uydurmuyoruz elbette, ülkemizdeki 'yeni sol' parti çalışmalarını yürütenler söylüyorlar göğüslerini gere gere; solculuk ve devrimcilik adına!.. Ne diyordu mesela Ahmet İnsel: **"Biz eski solcular bugünün değişimini umursamadık, devrimi bekledik. Reformların önemini görmezden geldik. Ama bu bir hataydı. Değişim sürekliliktir. İktidar olmayı beklemeden dünyayı değiştirebiliriz."**

Şimdi bizim okuyarak öğrendiğimiz devrimci mücadele tarihinde, bölünmeler, devrimin nasıl yapılacağına ilişkin teorik ve pratik farklılıklardan kaynaklanırdı. Bugün ise şu işe bakın ki, solculuk adına ne gibi bir mücadele verdiği belli olmayan bir akademisyen çıkıp, 'eski sol'-'yeni sol' ayrışmasına dair, devrimin ve iktidar hedefinin önemsizliğinden

bahsediyor! Hem, tüm bu lafların saçmalığı bir yana; bu adam George Soros'un Açık Toplum Enstitüsü'nde 'danışman' değil miydi yahu? Ne zaman solcu oldu da, bize solculuk öğretmeye başladı?..

Deklase işçi sınıfı!

Ahmet İnsel'in 'yeni sol' çalışmaları, 22 Temmuz seçimleri öncesinde başlamıştı. 'Solun bağımsız ve ortak adayları' kampanyası ile 'sosyalistlerin tünel kazarak Meclis'e girmesi' planının mucidi, Seyfettin Gürsel ve kendisidir. O dönem oluşturulan 'platform; bir şekilde çalışmalarını sürdürüyordu zaten; fakat İstanbul milletvekili Ufuk Uras'ın, partisindekileri dahi Ergenekonculuk ile suçlaması ve sonrasında istifa etmek zorunda kalması ve 'özgürleşmesi', 'yeni ve kitlesel sol' parti çalışmalarına ivme kazandırdı. Uras'ın da böyle bir düşüncesi hep vardı zaten. Temmuz 2007'de yayınlanan, *Kurtuluş Savaşı'nda Sol* adlı kitabında, **"İşçi sınıfının deklase olduğu bir zamanda, toplumsal muhalefetin en geniş kesimleriyle ortak bir hat oluşturmanın koşulları, bugün, geçmişe göre çok daha fazla gibi görünüyor,"** tespitini yapan Ufuk Uras, buna binaen de '3M' formülünü öneriyordu ve şöyle diyordu: "3M arasındaki tarihsel uzlaşmanın (Marx, Muhammed, Mustafa Kemal) aktüel siyasette alınan pozisyonlardan geçtiğini görebiliriz. Herhalde optimum bir uzlaşmayı sağlamak için özgürlükçü bir Marksizm, yoksullardan yana olan bir İslam yorumu olan Bektaşilik, Alevilik gibi ve sosyal devletten yana olan, Kızıl Elmacıların

darbeci Kemalist yorumlarına mesafeli demokrat Kemalistler, uygun siyasi özneleri oluşturabilirler." Hâlihazırda, 'yeni sol' parti girişiminin, kurumsal olarak; Özgürlükçü Sol Hareket, SHP, 10 Aralık Hareketi ve bazı Alevi örgütlerinden müteşekkil olduğunu göz önünde bulundurursak, Uras'ın en azından düşünce ve eylem konusunda, tutarlı ve başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

Yakalayın o noktayı!

Tam burada birkaç da isim zikretmek, sanırım yersiz olmaz. Mithat Sancar, Fuat Keyman, Burhan Şenatalar, Erol Katırcıoğlu, Süleyman Çelebi, Ali Balkız, Fevzi Gümüş, Sami Evren, Gencay Gürsoy, Zübeyde Kılıç, Hüseyin Ergün, Roni Marguiles... Bu kişilerin, ideolojik değilse bile, 'karizma' anlamında 'işe yarar' olduklarını inkar edemeyiz. Zira hepsinin önemli kariyerleri ve etki alanları var. Bu isimlerden oluşan bir partinin, hiç zahmete katlanmadan her kesimle doğrudan ilişkisi olacak: Sendikalar, medya, üniversiteler, meslek kuruluşları, yayınevleri vs... Peki bunlar nasıl bir araya gelmişler, bunu da yine Uras'tan öğreniyoruz:

"Sosyalistler reel sosyalizm eleştirisi yaparak, sosyal demokrat arkadaşlarımız da reel sosyal demokrasi eleştirisi yaparak bu noktayı yakaladılar." Yapılan eleştiriler ve yakalanan noktayı da, Ahmet İnsel özetlemişti hatırlarsanız. Neydi sonuç: **"Mutlak kurtarıcı anlayışından ve sınıf indirgemeciliğinden kurtulmamız lazım."** Hem kendine solcu diyen, hem de siyaset bilimi profesörü olan İnsel, acaba Lenin'in bu konuda yazdıklarını

okuyup anladı mı? Gerçekten kolay olmayan bir soru! Fakat, varılan nokta bence gayet isabetli olmuş; Allah, işçi sınıfını 'yeni solcu'lardan korusun!

Obama'yla 'örtüşmek'

'Yeni sol' parti, güncel meselelere dair ne önerecek, bunlara bakalım bir de; *Tarafa* 'Bütün ezilenler birleşin!' başlığıyla yayınlanan ve yine ünlü bir Sorosçu olan Neşe Düzel'in Ufuk Uras röportajından alıntılar yaparak. 'Yeni sol' parti, "Ergenekon soruşturmasında sonuna kadar gidilmesini" savunacak; AKP'ye, "Açılım için niye adım atmıyorsun, niye hâlâ duruyorsun, somut bir şey yapmıyorsun?" diye tepki gösterecek; "AKP'nin reformlarda adım atmamaya AB sürecinde zaman kaybetmesini" eleştirecek; "Bütün meselelerin arkasında, Amerikan Başkanı Obama'nın bulunduğu yorumu yapıyor. Bazı konularda Türkiye'nin çıkarı pekâlâ Obama'nın çıkarıyla örtüşebilir," diye 'tez'ler üretecek... Ve de, "Günümüz dünyasının piyasası küresel bir piyasa. Bu salı pazarı değil ki, ben Misaki Milli'ye uygun olarak bu pazarı, piyasayı kaldırıyorum diyebilirim. Yapılacak şey, insanları küresel piyasalar karşısında sosyal politikalarla korumak," gibi bir ekonomi politikasını benimseyecek. İyi de, bunları Cengiz Çandar, Fehmi Kuru, Şahin Alpay, Mahmut Övür, Nazlı Ilıcak vb. yandaşlar da söylüyor. Ama onlar kendilerine 'yeni solcu' falan demiyor. Nasıl bir iş bu anlamadım, insan içinden çıkamıyor!

Görüldüğü üzere, bu 'yeni sol' parti meselesi, işte böyle alengirli... Haa, bu arada, üzücü de olsa, 'tarihsel' bir

ECE'DEN PARTİ SİPARİŞİ

'Boşluk' başlıklı, 18 Aralık 2009 tarihli yazısını şöyle bitirmiş Ece Temelkuran: "Bizden, yukarıda söz ettiğim bizden

bahseden bir parti lazım bize. Yeni Çeltik'te Maden-İş'in Çetin Uygur önderliğinde yaptığı örgütlenme deneyimiyle 'yeni çocukların' örgütlenme fikirlerini birleştirebilen bir

örgütlenme. Anadolu illerinde CHP'nin haline baka baka kahrolup, eski SHP günlerini özleyen koca bıyıklı adamların özleryle Nişantaşı'nda Taraf gazetesi okuyan kadının demokrasi fikrini bitişirebilen bir yapı.

Okullarından dandik nedenlerle atılan

solcu öğrenciler ile 'Solcu reklâmcıları' aynı heyecan etrafında birleştirebilecek bir cümle. Diyarbakır'da Bağlar Mahallesi'nde kalesiyle başka bir

şey hayal etmesine izin verilmeyen on iki yaşındaki çocukla Maraş'taki trikotaj işçisi genç kızı aynı anda çağırabilecek bir ses. Etiler'de vicdanı sızlayan kadının, kâğıt toplayıcısı adamlarla

kendini eşit hissetmekten dolayı onur ve heyecan duyacağı bir çatı."

Sevgili Ece Abla, tam da bu tarifine uygun bir 'yeni sol' parti var elimizde. Üye mi olursun, yoksa seçimde, "Oyum 'yeni sol' partiyel!" demekle mi yetinarsın?

'SOL AÇIK'TAN SÜPER 'ORTA'LAR'...

BirGün'den Tarafa zıplayan ve AKP'yi devrimci, Bülent Arıncı'yı yoldaşı ilan eden

Melih Altınok, 'Sol Açık' adlı köşesinde, geçtiğimiz temmuz ayında yayınlanan bir yazısında, 'yeni sol' partiye birkaç tavsiyede bulunmuş. Örneğin diyor ki Altınok: "Yeni sol parti; temel çelişki saptamasını cesurca revize edebilmeli. Kafa ve kol emeği arasındaki katı sınırları tartışmaya açmalı. İşçi sınıfının şimdiki haliyle zincirlerinden başka kaybedeceği şeyler de olduğunu kabul edip, devrimden çıkarı olan sınıfların ve kesimlerin skalasını genişletmeli... Türban sorunu gibi inanç özgürlüğünün düğüm noktalarında modernist toplum mühendisliğinin bataklığından kurtulup,

en azından hizmet alan-veren bağlamında yasakların değil özgürlüklerin safında tavır almalı... Avrupa Birliği gibi sivil toplum projelerine, enternasyonalist bir bakış açısıyla

yaklaşmalı... Kentsel dönüşüm projeleri, mülteciler sorunu ve ekoloji gibi çağın problemleri karşısında klişelerini terk edip entelektüel düzeyde çözüm önerileri sunabilmeli..." Altınok, yazısının sonunda da sormuş: "Bu bakış açısına sahip bir sol, bugüne değin kendisine 'feda kuşağının evladı' olmaktan başka bir vaatte bulunulmamış Türkiyelilerin iltifatına mazhar olmaz mı sizce de?"

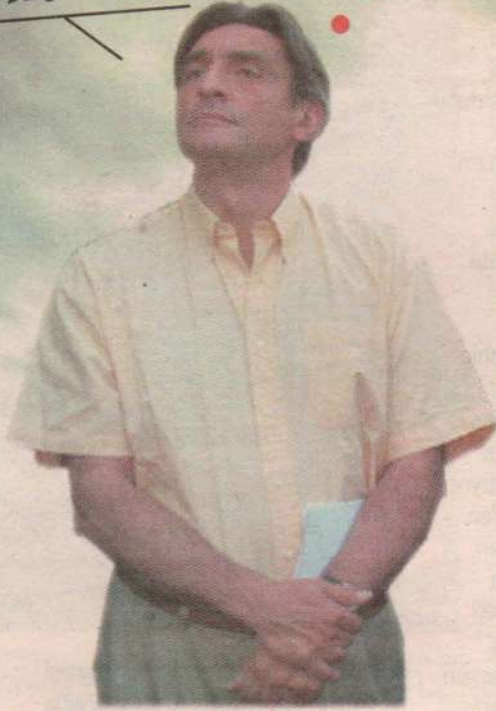
Olur, olur, hiç olmaz mı? Sende böyle süper 'orta'lar, Ufuk'ta bu 'kafa' olduktan sonra; hazır halkın iltifatına da mazharken, burjuvazinin kalesine çok gol atarsınız siz! (Turuncu, yeşil; şampiyon: 'Yeni sol'!)

OOOLUM, O DİL DE,
ACAYİP Bİ LOÇO
BULDUM... DÜŞÜNSENE!
SAPSIZ ORAK VE
ÇEKİCSİZ SAP!..

ABİ ONU BUNU BIRAK
DA, SEN BENİM SOL
SÖYLEMSİZ SOL PARTİ
FİKRİMİ DÜŞÜNDÜN MÜ?

HÜOOP GENCLER!
AYIP OLUYOR AMA!
BİZE Bİ ŞEY
KALMADI...
İYİCE ZİCİTİNİZ
EZBERİN İCİNE!..

ayrıntıyı buraya taşımak istiyorum. 29 Nisan 2009 tarihli *BirGün* gazetesinde yayınlanan röportajında, Nazlı Ilıcak, "Solu özlüyor musunuz?" sorusunu şöyle yanıtlamış: "Ecevit dönemi solunu özlemiyorum. Sınıf çatışmasına dayalı bir solculuk yapıyordu Ecevit o zaman, ben ona karşıydım. Ama şimdi zaten bir sınıf çatışmasından ziyade demokrasiyi, kimlikler demokrasisi gibi algılamak gerekiyor diye düşünüyorum. Kürt kimliğine imkân vermek, Alevi kimliğine imkân vermek gerekiyor, bir arada yaşayacaksınız. Sınıf çatışmasına dayalı bir solculuk olmaz." Bir de kızıyoruz Ufuk Uras'a, Nazlı'yla, Abdurrahman'la, İstiklal'de kol kola 'darbe karşıtı' eylemlere katılıyor diye... Yahu, 'teori'de anlaştıktan sonra, ortaklık 'eylem'e niye taşınmasın ki? Değil mi ama?.. (Düşüncemi desteklemek adına, bana Nazlı Ilıcak'tan dahi alıntı yaptırdıkları için, 'yeni solcu'lara şahsi teessüflerimi

bildiriyorum. Sizi hiç affetmeyeceğim!) Konumuza dönersek, İdris Küçükömer'in *Düzenin Yabancılaşması* adlı kitabında ortaya attığı, bir şekilde bugüne dek uzanan ve Fikret Başkaya tarafından canhıraş savunulan çarpık 'sol tez'lerin bir kısmı, ki bunlar gerici ileri yapmak amacıyla uydurulmuş tezlerdir, 'yeni dönem'in de etkisiyle, bilinçli veya bilinçsizce meşrulaştırıldı; ve Türkiye'deki 'temel' çelişkinin patronlar ve işçiler arasında değil, 'Kemalist' ve ceberut devlet ile 'baskı altındaki' etnik, dini, cinsel vs. gruplar arasında olduğu sonucuna varıldı. Buna 'mücadele kaçınılığı' da eklenince, ortaya işçi sözcüğüne bile tahammülü olmayan bir 'solcu' tipi çıktı. Bu kişiler, 'yeni'yi, 'solculuk'larına sıfat olarak seçti ve 'yeni sol' partilerini inşa etti.

Yukarıda da söylediğim gibi, kısa sürede, bu 'yeni sol' partinin, muazzam bir ilişki ağı olacak. Bunun yanı sıra, partinin 'fiyaka'sı da yerinde olacak.

Örneğin; Halil Ergün, Lale Mansur, Pelin Batu gibi oyuncular; Sezen Aksu, Aylin Aslım, Harun Tekin gibi müzisyenler fiilen; Can Dündar, Derya Sazak gibi gazeteciler de köşelerinde, yazılarıyla 'yeni solcu'lara sık sık destek sunacak. (Bu da tabii ki, 'eski solcu'lar olarak bizleri daha da yoracak. Çünkü yarattıkları kafa karışıklığını gidermek, bir hayli zahmetli olacak.)

Tayyip'i güldüren solcu

Son olarak... 'Yeni sol' partisi bu kadar eleştirmişken, gerçek bir sol partinin nasıl olması gerektiğiyle ilgili de konuşmalı elbette, biliyorum. Ancak buna dair önermelerimizi hemen her yazıda sunuyoruz zaten; o yüzden bu konuya, burada sadece basit bir örnek değineceğim. 13 Kasım 2009'da TBMM'de yapılan açılım oturumunda, konuşma sırası Ufuk Uras'tayken, CHP'liler kendisine laf atıyor, Muharrem İnce, "ÖDP'yi bitirdin yakında AKP'ye

geçersin sen, belli oldu," diyorken; Uras da boş durmuyor, bir taraftan açılımı savunup, bir taraftan da CHP'lileri, "...biz 10 Kasım gibi bir özel gündemde milletvekilliğimizi unutup kendimizi aç aç gecesinde zanneden milletvekillerinden değiliz," diye eleştiriyordu. Kameraların o esnada yakaladığı 'ilginç' bir kare vardı. Tayyip ve tayfası, Ufuk Uras'ın hemen arkasında, önce müstehzi bakışlarla onu süzüyor, sonra bu atışmalara ve Uras'ın sözlerine keyifle gülüyordu! **Bakın, hangi konuda olursa olsun, bir solcu, asla ve asla karşıdevrimcileri kendisine güldürmez!** Tam tersine, yaptıkları ve söyledikleriyle; başbakanın da patronların da her türden sömürücünün de yüzüne sirke sattırır! Bunu asla yapamayacak, daha doğrusu yapma isteği duymayan 'yeni solcu'lara tavsiyemiz; kendilerini iyice palyaçolaştırmadan, 'aşk'larını alıp Bodrum'a yerleşmeleri, 'devrim'i de bundan böyle telaffuz etmemeleridir...

O BİLE MESELENİN FARKINDA!

Ahmet Hakan, 22 Temmuz seçimlerinden önce, Baskın Oran'ın adaylığını şöyle yorumlamıştı: "Sosyalistlerin, *Birlikim*'cilerin, Cihangir'in, *Radikal İki* okurlarının, Açık Radyo sponsorlarının, *İletişim Yayınları*'nın, baldırı çıplakların, Bodrum'u ilk keşfeden solcuların, ÖDP'nin, azınlıkların, Bilgi Üniversitesi dostlarının, türbanıyla üniversiteye

girmek isteyen kızların, Alaçatı tiryakilerinin, 'Orhan Pamuk sen bizim her şeyimizin' havasında olanların, Murat Belge'nin, 'Baykal solu temsil edemez' diyenlerin, eşcinsellerin, Murathan'ın, *BirGün* Gazetesi'yle dayanışanların, 'Hepimiz Ermeni'yiz' sloganını icat edenlerin, Bilsak Beşinci Kat'ın, Müjde Ar'ın bir milletvekili adayı var!"

Ve eklemişti:

"Baskın Hoca... Cihangir entellerinden,

tiyatro heveslisi kızlardan, anarşist gruplardan, yeraltının aykırı gençlerinden, eski tüfeklerden, ilk filmi çekmek için para arayan bunalımlı yönetmen adaylarından, şair eskilerinden, 'Bebek Kahve' müşterilerinden, 'Leyla'ya takılanlardan oy bekliyor."

Ne dersiniz, 'yeni sol' partinin muhtemel 'müşteri'leri de, en baştaki sosyalistleri ve bunlardan zar zor kurtulan ÖDP'lileri çıkarırsak, bu sayılanlar değil mi?

“Yaşa, çok yaşa Bay

“Kendimizi veya başkalarını aldatmaya en elverişli özelliğimiz: Sosyal sınıflar dışında ulusal veya uluslararası bir politikanın yeryüzünde bulunabileceği yalanına çok alışkın olmamızdır.” (1)

Bu yazının başlığı, Lenin'e ait... Aslında Kautsky'e söylenmiş ama biz değiştirmek durumunda kaldık. Çünkü bizim 'yeni solcu', Bay İnşel ve Bay Uras, Kautsky'den çok Bernstein'a benzemekte... Kautsky, hiç olmasa Marksizmi Ortodoksça savunmuştu, bizimkilerin bırakın Ortodoks olmasını Marksizmle alakaları kalmamış olduğundan Bemstein reformculuğuna ve revizyonizmine çok daha yaklaşıyorlar...

Aslında bizim 'yeni solcu' gülünç mucitlerin söylediklerinin hiçbirisi yeni değil. Bu tartışmalar çok önceden beri yapılıyor... Marx-Engels zamanından beri süregelen ama Ekim Devrimi sonrası gündemden kalkan, 60'lı yıllarla birlikte asıl olarak Fransız Komünist Partisi içinde Althussercilikle yeniden gündeme getirilen, Poulantzas, Laclau ve benzerleriyle devam eden ve 80'lerde yeni revizyonizm biçiminde yoğunlaşarak, Andre Groz'la proletaryaya 'elveda' diyen ve Sovyetlerin yıkılmasıyla giderek etkisini artıran tartışmalar bunlar. Güzel ülkemizde her şey geriden geldiği için, bu tartışmalar da bize sonradan geldi. Şimdi iki cengâver, Ahmet İnşel ve Ufuk Uras, canhıraş biçimde bu bozulmuş yemeği ısıtıp önümüze koymaya çalışıyor...

Marx, 1840'lı yıllarda verdiği en önemli ideolojik mücadelelerden birini, Alman sosyalizmine yani 'hakiki' sosyalistlere karşı verdi. Yazılanlardan örnekler verelim ki, bugün söylenenlerin yeni, söyleyenlerin de mucit olmadığı anlaşılın.

Marx, *Manifesto*'da, İnşel-Uras ekolünün ataları 'hakiki' sosyalistlerin ideolojik-politik ve kadro yapıları için şunları söylüyordu: “Sosyalizm, 'bir sınıfın başka bir sınıfa karşı mücadelesini ifade etmez hale geldiği' için ... [hakiki sosyalistler] hakiki gereksinimleri değil, hakikat'ın gereklerini; **proletaryanın çıkarlarını değil, insan doğası'nın, genelde insanın, yani hiçbir sınıfa ait olmayan, hiçbir gerçekliği bulunmayan, yalnızca felsefi fantezinin sisleri arasında var olan insan'ın çıkarlarını temsil ettiklerinin...** farkına vardılar.”

“Alman sosyalizmi (hakiki sosyalizm), papazlardan, profesörlerden, taşra soylularından ve bürokratlardan oluşan yandaşları ile birlikte...”

“Alman sosyalizmi... hükümetlerin Alman işçi sınıfı ayaklanmalarına...

yutturdukları kamçı ve kurşun haplarının ardından verilen ağır tatlandırıcı bir şey oldu... Bu hakiki sosyalizm, hükümetlerin elinde böylece... doğrudan doğruya gerici bir çıkarı, Alman darkafalıların çıkarını da temsil ediyorlardı...” (2)

Şimdi bakıyoruz bizim hakikaten sosyalistlerin kadro yapısı da aynı. Alevi örgütlerinin temsilcileri, profesörler, bürokratlar, 'solcu' milletvekilleri... Politik duruşları da aynı; hem söyledikleriyle hem yaptıklarıyla bire bir aynı... Ne ileri görüşlülük bu böyle; 160 yıl sonra bizim hakikaten sosyalistimiz, milletin meclisinde sosyalist vekil olarak ABD başkanını ayakta alkışlıyor. Marksizmin kaynaklarına her gün yeniden inmek, bu ipliği pazara çıkmış 'yeni' revizyonistleri ve her türden diğer oportünistleri -sınıf işbirlikçileri- hemen fark etmemizi sağlıyor.

Bizim 'hakikaten' sosyalistlerimiz, Bernstein'larımız, “Yeni özgürlükçü, eşitlikçi ve demokratik bir siyasi hareket inşa edebilmek için neler yapmalı?” sorusunu tartışmak için öğrencilerle bir araya gelmişler ve bakın neler demişler 'yeni' olarak...

“Mutlak kurtarıcı anlayışından ve sınıf indirgemeciliğinden kurtulmamız lazım. Sınıflara otomatik olarak siyasi bilinç atfedemeyiz. Bir insan ezilen olduğu için otomatik olarak solcu değildir. Yani siyasi bilinçlenme iktisadi konuma indirgenemez. Marksizmin en pozitifist gelenekten gelen yanlısını tekrarlamayalım.” demiş Bay bilgin Ahmet İnşel. İndirmeyin bindirmeyin, diyor...

Yahu sınıf olduğu yerde indirip bindirmeye gerek yok zaten. Ne kadar süslü sözlerle inkâra yeltense de Bay İnşel, sınıfların olduğu bir dünyada her şey gidip -son tahlilde- sınıflara dayanıyor... İyi ki, yaşam herkesten devrimci de gerçeklik balıkla sivanamıyor; insanın yüzüne yüzüne vuruyor, tabii yüzü olan hissediyor bunu, yüzüzlere diyecek bir lafımız yok... Ellen Meiksins Wood, bu hakiki sosyalistlerin sonradan türeyenlerine 'yeni hakiki sosyalistler' ismini veriyor ve bakın *Sınıftan Kaçış* kitabında ne diyor bunlar için...

“1980'li yıllarda, 'hakiki' sosyalizmin yeniden canlanışına tanık oluyoruz. Marksist 'ekonomizm'i ve 'sınıf indirgemeciliği'ni reddetmekle övünen yeni 'hakiki' sosyalizm, sınıfı ve sınıf mücadelesini sosyalist projeden neredeyse tamamen koparmıştır. Bu akımın en belirgin özelliği, ideolojiyi ve politikayı her türlü toplumsal temelden,

özellikle de her türlü sınıfsal dayanaktan koparak özerkleştirmesidir. Yeni hakiki sosyalizm, Marksizm'e atfettiği bir varsayım olan, ekonomik koşulların otomatik olarak siyasal güçleri doğurduğu ve proletaryanın, sınıfsal durumu nedeniyle, kaçınılmaz olarak sosyalizm mücadelesini omuzlamak zorunda kalacağı yolundaki varsayıma karşı, ekonomi ile politika arasında arasında zorunlu bir tekbüliyet bulunmadığı için, sosyalizm mücadelesinde işçi sınıfının hiçbir ayrıcalıklı konuma sahip olamayacağı görüşünü ortaya atıyor.” (3)

Ne kadar aynı değil mi, Ahmet İnşel'in söyledikleriyle. Bir de isimlerine 'yeni' ekliyorlar, insanlar 'yeni bir şeyler oluyor' sansın diye. Oysa, Avromünizm'den ithal birtakım bayatlamış süslü sözleri alıp, millete 'yeni' diye yutturacaklar. *Marxsim Today*'den çevrilmiş 'teori'leri sanki kendileri memlekete dair teori üretiyormuş gibi, yutturacaklar yurdumun işçisine, emekçisine, gencine... Ama nafiye, Ankara Tekel işçileri mitinginde, İstanbul Belediyesi tarafından işten atılan İtfaiye işçisi Vedat Kaya, kürsüden cevabı yapıştırdı iki iküzlü solcuların iki yüzüne birden: **“İktidar sahipleri, demokratlar, liberaller, gerçek demokrasi biziz, bizler alanlardayız, buradayız sizler neredesiniz?”** Mesele bu kadar basit...

Bu **otomatik solculuk** meselesi de ilginç tespit doğrusu. Otomatik solcu kimdir, nasıl bir şeydir vallahi ben bilmiyorum. Nasıl olunuyor onu da bilmiyorum. **Taksim barlarına, Cihangir cafelerine takılmak ya da Nişantaşı vs. yerlerde yaşamak otomatik solcu yapabilir insanı belki bilemiyorum**

Bahsettiğimiz bütün revizyonist-reformist ideolojik hattın tarihteki en meşhur kişiliği Eduard Bernstein'dir. Marx'ın ideolojik mücadele verdiği 'hakiki' sosyalistlerin yani Alman sosyalistlerinin bütün görüşleri Bemstein'de somuta varır. Günümüzde yeni revizyonizmin fikir babası da odur. Bu zata kısaca değinmek yararlı olacak...

İşçi bir aileden geliyor. Babası demiryolu işçisi... Amcası Aaron Bernstein, *Berliner Volk Zeitung* gazetesinin editörü. Gençlik döneminde Almanya'da yaygın olan 'ulusal birlik ve demokrasi' fikirlerinden ve 1871'de Prusya'nın Fransa'yı yenmesiyle oluşan siyasal iklimden oldukça etkilendi. Bankada çalışırken 1872'de Alman Sosyal Demokrat Partisi'ne üye oldu. Partinin yayın organı olan *Die Zukunft*'ta görev aldı. 1873'de başlayan ve 1890'lara kadar süren ekonomik kriz, kapitalizme karşı

ama Bay İnşel'in, Marksizmin böylesi bir belirlemesi olduğunu söylemesine itirazımız var. Şimdi ona sormak gerek: Marks'ta, Engels'te ya da Lenin'de, Troçki'de ve hatta Marksizmin en skolastik ifadenişi olan Sovyet Bilimler Akademisi kitaplarında bile bulamazsın sınıflara otomatik olarak 'solculuk' atfeden bir cümle. Olmadığını bildiğin halde, neden varmış gibi yapıyorsun? Marksizm işçi sınıfına otomatik solculuk falan atfetmez, işçi sınıfına, kapitalizmi yıkıp yerine sosyalizmi getirebilecek olan yegâne sınıf olma misyonu yükler. Ama bu nesnel bir durumdur ve işçi sınıfını 'otomatik' solcu yapmaz Bay İnşel. Mesele budur. Peki, işçi sınıfına yüklenen bu dönüştürücü rolün nesnelliliğini nasıl formüle ediyor Marksizm? Sen bunu da

biliyorsun ama söyleyecek dürüstlüğüñ kalmadığı için, onu da biz söyleyelim...

İşçi sınıfının bu öncü rolünün nesnel, bilimsel temeli, kapitalist üretim ilişkileri içindeki konumundan gelir. İşçi sınıfı, üretimden getirdiği kolektif aksiyon yeteneğine, yani topluca davranabilme, topluca eyleme geçebilme yeteneğine sahiptir. Ve değiştirme, dönüştürme gücü ve yeteneği işçi sınıfında toplanmıştır. Bu nedenle bu misyonu işçi sınıfına atfeder Marx... Şayet Marx, işçi sınıfına otomatik siyasi bilinç atfetseydi, I. Entemasyonal'in kuruluşunda yer almazdı. İşçi sınıfının 'otomatik olarak' örgütlenmesini ve siyasi bilinç kazanmasını beklerdi ayaklarını uzatıp. Keza, Bolşevikler de ısrarla işçi sınıfının partisini kurmaya ve işçi sınıfını siyasi bilinçle buluşturmaya çabalamazdı;

Eskinin 'Yeni Sol'cusu...

inançlarını zayıflattı ve kapitalizmin güçsüz bir yapı olduğunu düşünmeye başladı. Ancak daha radikal tutum almasını sağlayan etken, Bismarck'ın anti-sosyalist yasaları oldu...

Almanya dışına durgüne gitmek durumunda kaldı. İsviçre'ye yerleşti. İsviçre'de, *Die Zukunft*'un zengin savunucusu Karl Höchberg'in 'ahlakçı sosyalist' fikirlerinden uzaklaştı. Daha sonra Marx'ın önerisiyle, gizli Sosyal Demokrat Parti'nin yayını olan, *Der Sozialdemokratie* dergisinin Zürih baskısının editörlüğünü yapmaya başladı. 1888'de Bismarck'ın İsviçre hükümetine yaptığı rica üzerine oradan ayrılıp Londra'ya yerleşti. Londra'da

Engels'le dostluk kurdu.

Ama bu süreçte görüşleri de değişti. Sosyalizmin proleter bir devrimle değil, de yapılacak reformlarla adım adım gelişeceğini savunan, dönemin etkili derneği olan Fabian'ların önderiyle de yakın ilişki kurdu. Değişen görüşlerini 1898'de Stuttgart'ta Sosyal Demokrat Parti toplantısına gönderdiği mektupla açıkladı. 1898'de *Evrimsel Sosyalizm* çalışmasını yayımladı...

1901'de Almanya'ya geri döndü ve işçi hareketinde gelişen reformist eğilimin kuramcısı haline geldi; revizyonist ekolü yarattı. Sosyalizmin, orta sınıfa karşı bir ayaklanmanın sonucu olarak değil, insanın duygularının, tutkularının

Yaşayın Bay Bernstein!"

İlkin eskimek için o şeyin içinde olmak gerekmez mi? Ne zaman solcu oldunuz, ne zaman işçi sınıfının mücadelesinde bulundunuz da, kendinize 'eskimiş' diyorsunuz? Hadi bunu geçelim, ama kapitalizmin ekonomik ve demokratik birtakım gelişmelerle sosyalizme evrilemeyeceğini ve Avrokomünizmin içine düştüğü bataklığı gördüğünüz halde neden bu bayat yemeği ısıtmanın derdine düşüyorsunuz?

Avrupa'da sosyalist mücadeleyi sakatlayan anlayışın Türkiye temsilcileri olmak sizleri tarihe altın harflerle yazdırmaz baylar, yazılacağınız yer dökelerin yanı olur; akıbetiniz 'araya karışmak'tır!..

Gençliğin haline de üzuldüm bu lafları okurken. Hiç itiraz eden olmadı mı acaba? "İktidar olmadan değişim nasıl oluyor? Kim, neyi, nereye kadar değiştiriyor? Asıl derdinizin burjuva siyasetine eklemlenmek, Meclis'te şak şak yapmak olduğunu neden ikrar etmiyorsunuz?" diye soran çıkmadı mı? Lütfen baylar! İktidarın ne demek olduğunu, sınıflı toplumlarda iktidar olan sınıfın, iktidar olmaksızın asıl amacının diğer sınıfı baskı altında tutmak olduğunu bilirsiniz siz! Peki böyleyken, nasıl yapacağınız bu değişimi? İktidar olmadan insanlığın lehine bu ülkeyi, bu dünyayı nasıl değiştireceğiz? Aslında parti kurmaktan vazgeçip, bir Fabian Demeği kurmayı ve tıpkı Bernstein gibi, *Evrimsel Sosyalizm* isimli bir de dergi çıkarmayı ciddi ciddi düşünsenize...

Peki Ufuk Uras ne buyuruyor aynı toplantıda?.. Utangaç utangaç bir şeyleri işaret ediyor ama açıkça söyleyemiyor. Muğlak ifadelerle solculuk yayılmaması için büyük çaba harcadı ve bunda başarılı oldu. Devrime karşı mücadelesi, faşizme yaradı. İtalya'da gelişen faşist model Almanya'ya sıçradığında, hızla büyük etki kazandı. Bernstein Almanya'da gelişen nasyonal sosyalizm hareketini, dengesiz kafaların düşüncesiz davranışları olarak değerlendirdi. Ölümünün üzerinden altı ay geçmeden Almanya'da faşistler iktidara geldi...

Bizim revizyonist 'yeni solcu'ların tarihten hiç ders almadıkları görülüyor. Burjuvazinin bir devrimle değil de usul usul, incitmeden, reformlarla iktidarı kimlere emanet ettiğini anlayamıyorlar. Tarihşel misyonlarını yerine getiriyorlar; sözün doğrusu budur. 1917'de Bernstein ve hernalarına dersi Bolşevikler önderliğinde Rus işçi sınıfı vermişti; işçi sınıfı ders vermeye devam edecektir!..

yapıp kafaları sulandırıyor. "Hayatı kim üretiyorsa politika da onlar tarafından üretilmelidir," demiş... Kutsal kitap ayeti mübarek sözler... Yahu bir şey ismiyle çağrılmaz mı? Bu korkun nedir Bay Uras? Hayatı üretenler kim, söylesene... İşçiler, emekçiler diyemiyor musun? Tabii diyeceksin ama kfadarın İnsel zıplayacak oradan: "Aman Ufukçuğum ne yapıyorsun, sınıf yok sınıf yok!"

"Devrimciler ve reformcuların birlikte mücadele edebileceğine inanıyorum. Hatta reformların bazen en büyük devrimler olduğuna inanıyorum," demiş, devamında... Neden bizlerle birlikte mücadele etme arzusu içerisindeniz Bay Uras? Ama sizin reformculuğunuz, dönekliliğin Obama'yı alkışlamaya kadar vardı. Nasıl yan yana geleceğiz? **Size daha iyi bir önerimiz var: Obama'yı kimler Meclis'te ayakta alkışladıysa onlarla yan yana geliniz. Böylesi daha makul bir 'cephe' olmaz mı?**

Bay Uras, gençlere, şu sorular üzerine düşümlerini de önermiş: "Küresel kriz karşısında en geniş beraberliği nasıl sağlayacağız? Piyasa küreselleşirken artan ayrımcılık karşısında nasıl bir arada duracağız?"

Beyaz eldiven, cila

Şimdi bizim de zati âlinize bazı sorularımız olacak Bay Uras: Küresel kriz karşısında birlikteliği sağlayacaklarımız kimlerdir? Şeylerin adını koyalım bir zahmet. Piyasa küreselleşirken artan ayrımcılık!.. Ne büyüü laf!.. Piyasa dediğin nedir, kapitalizm mi yoksa? Sanki kapitalizm tekeli-empyralist aşamasında acımasız ve ayrımcı oldu, sanki daha ilk çıkışında böyle değildi! Yahu, siyahların gemilerle getirilip daha düne kadar köle gibi çalıştırılması neydi? İşçilerin fabrikalara tıklılıp, aç susuz, saatlerce acımasızca çalıştırılması neydi? Yani hangi akla hizmet, sömürünün olduğu yerde 'bir araya gelirse' ayrımcılığı engelleyeceğimizi söylüyorsunuz? Bunun olabileceğine gerçekten inanıyor musun? Bizi Obama Meclis'e geldiğindeki şak şak tablosunda mı birleşmeye çağırıyorsunuz?

Bir diğer konu da şu 'demokrasi' sevdanız; öldürecek beni gerçekten. Süslü süslü konuşuyorsunuz da istediğiniz demokrasinin burjuva demokrasisi, politik hedefinizin de burjuva demokrasisinin biraz daha genişletilmesi olduğunu söylemiyorsunuz. Sizin burjuva demokrasisi hayranlığınıza lafımız yok ama bize bunu önerirseniz size cevabımız şu olur:

"Proleter demokrasi, herhangi bir burjuva demokrasiden milyon kez daha demokratiktir; Sovyetler iktidarı, burjuva cumhuriyetlerin en demokratiklerinden milyon kez daha demokratiktir. Bunu görmemek için, ya burjuvazinin bilinçli uşaklığında ya da siyasal bakımdan ölmüş, tozlu burjuva kitaplar ardında, canlı gerçekliği görmekte yeteneksiz, burjuva demokratik önyargılar iliklerine değin işlemiş ve bundan ötürü, nesnel olarak burjuvazinin bir uşağı durumuna gelmiş biri olmak gerekiyordu." (4)

Bu Bernstein, Alman işçi sınıfını ve onun partisini, Bolşevizm'den uzaklaştırmada önemli görevler gerçekleştirdi, kendi burjuvazisinin uşaklığını yaptı. İnsel'i koydum bir kenara, ya sana ne demeli Bay Uras? Sormazlar mı insana: **Görevin ne senin görevin? Oynasın değil mi içimdeki savaşmak duygusuyla?!**

Bütün bu tarihsel tartışmaların kötü bir kopyası olan 'yeni solcu'larımız, görüyoruz ki aslında hiç de yeni değiller. Yeni bir şeyler de söylemiyorlar. Ahmet İnsel'in dediği gibi 'eski'ler ve gerçekten bayatlamışlar. Ama onların 'eski'liği eskitilmiş bir sol yaşam değil, esasen eski kaşarlıktır. Siyasal olarak herhangi bir başarı elde etme şansları yoktur, zaten dertleri de bu değildir. Asıl dertleri, solun devrimci özünü daha da kemirmek ve bozulmuş teorileri yedirerek midelerimizi bozmaktır. Yersek tabii!..

Ama biz biliyoruz ki, "İşçi sınıfı, bu yadsımaya, bu alçaklığa, oportünizm karşısındaki bu aşağılık yaltaklanmaya, Marksizmin teorik plandaki bu inanılmaz alçaltılmasına karşı amansız bir savaşım vermedikçe, kendi dünya devrimi eğerlerine erişemez..." (5)

Bakınız, biz elbette gözünü kan bürümüş caniler falan değiliz; ancak işçi sınıfını, dolayısıyla işçilerin iktidar mücadelesini ve bir işçi devrimini hedeflemeksizin, insanlığı, gezegeni de beraberinde sürüklediği yok oluş tehdidinden kurtarmak mümkün değildir. Ve Troçki'nin ifadesiyle, **"Sosyalizm krallığına, beyaz eldivenlerle, cıvalı zeminde yürüyerek girmeyeceğiz..."** (6)

NOTLAR:

1. Hikmet Kıvılcımlı; *Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi*.
2. Karl Marx-F. Engels; *Komünist Manifesto*. Eriş Yayınları.
3. Ellen Meiksins Wood; *Sınıflar Kaçış-Yeni Halki Sosyalizm*; Akış yayınları.
4. Lenin; *Proleter Devrim Ve Dönek Kautsky*
5. G. Zinovyev ve N. Lenin; *Sosyalizm ve Savaş*
6. Aktaran; Nahuel Moreno; *Proletaryanın Devrimci Diktatörlüğü*

...biliyorsun ama söyleyecek dürüstlüğü kalmadığı için, onu da biz söyleyelim... İşçi sınıfının bu öncü rolünün nesnel, bilimsel temeli, kapitalist üretim ilişkileri içindeki konumundan gelir. İşçi sınıfı, üretimden getirdiği kolektif aksiyon yeteneğine, yani topluca davranabilme, topluca eyleme geçebilme yeteneğine sahiptir. Ve değiştirme, dönüştürme gücü ve yeteneği işçi sınıfında toplanmıştır. Bu nedenle bu misyonu işçi sınıfına atfeder Marx... Şayet Marx, işçi sınıfına otomatik siyasi bilinç atfetseydi, I. Enternasyonal'in kuruluşunda yer almazdı. İşçi sınıfının 'otomatik olarak' örgütlenmesini ve siyasi bilinç kazanmasını beklerdi ayaklarını uzatıp. Keza, Bolşevikler de ısrarla işçi sınıfının partisini kurmaya ve işçi sınıfını siyasi bilinçle buluşturmaya çabalamazdı;

Yeni Sol'cusu...

Engels'le dostluk kurdu. Ama bu süreçte görüşleri de değişti. Sosyalizmin proleter bir devrimle değil de yapılacak reformlarla adım adım gelişeceğini savunan, dönemin etkili demeci olan Fabian'ların önderiyle de yakın ilişki kurdu. Değişen görüşlerini 1898'de Stuttgart'ta Sosyal Demokrat Parti toplantısına gönderdiği mektupla açıkladı. 1898'de *Evrimsel Sosyalizm* çalışmasını yayımladı... 1901'de Almanya'ya geri döndü ve işçi hareketinde gelişen reformist eğilimin kuramcısı haline geldi; revizyonist ekolü yarattı. Sosyalizmin, orta sınıfa karşı bir ayaklanmanın sonucu olarak değil, insanın duygularının, tutkularının

...yeryüzünün diğer devrimcileri de... Onca zahmet, eziyet, işkence, ölüm niye ki? Yani anlayacağın, sosyalistler, bu yeteneği siyasi bilinçle buluşturmaya uğraşılıyor Bay İnsel. Hayatları pahasına!.. Erdem nedir? En azından dürüstlük değil midir? **Sen hangi Marksist kaynaktan 'ezilen eşittir solcu' tespiti okudun?** Orada seni dinlemeye gelen gençlerin kafasını ütölemen bir yana, kendi teorik birikimine saygın olsa doğruyu doğruca söylersen... "Biz eski solcular bugünün değişimini umursamadık, devrimi bekledik. Reformların önemini görmezden geldik. Ama bu bir hataydı. Değişim sürekliliktir. İktidar olmayı beklemeden dünyayı değiştirebiliriz," buyurmuş, 'hakikaten sosyalist' Ahmet...

ayrılmaz bir parçası olan liberalizmin nihai sonucu olarak geleceğini savundu. Kapitalizmin proleter bir devrimle yıkılacağı ve burjuvazinin baskıcı bir sınıf olduğu yolundaki görüşleri terk etti. Sermayenin belirli ellerde toplanmasının eksik ya da daha hızlı biçimde gerçekleşmediği sonucuna vararak, Marksizm'den bu anlamda da koptu. 1902'de parlamentoya seçildi ve vekilliği 1928'e dek sürdü. Dönemin etkili fikirleri olan, Karl Kautsky'nin ortodoks Marksizmi ve Agut Bebel'in eklektik Marksizmi gücünü yitirdikçe, Bernstein revizyonizmi Alman sosyal demokrasi hareketi içinde en etkin güç oldu. Ve giderek, Bernstein'ın büyük özlem duyduğu reformcu bir halk hareketine dönüştü. Artık partide tek belirleyici kendisiydi. Ekim Devrimi patlak verdiğinde, devrimin Alman işçi sınıfı arasında

Küçük burjuvaya notlar 3: ikircik

Önyargılar' diyordum; derinleşip uçralaşan sınıflar arası uçuruma düzen tarafından boca edilen, o yüksek uçurumu düzenin kanatlarında boydan boya kat eden, aç bolluğa, garibi servete, emeği sömürüye, alın terini tembelliğe kör eden o hazır, kolay, basmakalıp, sistem çıktısı kanaatler. Ve tersinden gidelim; o naif, şaşkın, günahsız, **sevimli küçük burjuvayı emeğin dünyasına, emekçinin yaşamına, değerlerine, algılayışına, kavrayışına kör cahil kılan ezberler, sanılar, sebepler...** Kırmadan çeperini çıkamazsın dedik içinden, ne kapısı var düzenin, ne bacası penceresi açılır devrime, yakacaksın topyekun, yanacak ki bu düzen barbarın yangınından devrim yükselsin. Çünkü onu kendine benzetemezsin, düzenden hak dilenemezsin, ondan adalet bekleyemezsin, devrim rica edemezsin. Çünkü halkın değilse meclis, kürsüsüne çıkmak için kazdığın o tünelden yüzün kızarmadan, boynun bükülmeden, sözünden dönmeden geçemezsin. **Ya sosyalizm ya barbarlık diyoruz; biriyle flört ederken diğeri bahçesinde gezemezsin.**

'Sosyalizmle flört'; bir başka deyişle, henüz hareket etmeden zincirlerden dem vurmak... Oligarşinin sanık kürsülerinde 'mesleğin nedir' sorusuna 'devrimciyim' yanıtını verenlerle günümüz reformizminin sol uğraşları arasındaki muazzam kontrast... Bununla kalsa ne iyi; hani senin, hani benim ve bu sohbetin tarafı olan diğerlerinin o ya da bu ölçüde içinde yer aldığı **bir küçük burjuva sporu olan sivil toplumculuğun sınırlarında kalınsa ne hoş.** Ama değil, arkadaş; buralarda ne zaman dişler sıkılsa, ne zaman yumruklar kaldırılrsa, ne zaman bir yumruk patlasa sözgelimi bir halk düşmanının şakağında, ne zaman o kirli midesiyle bir faşisti devirsek yere, ne zaman 'makinelere durduruyoruz' desek, ne zaman yollar kapatılsa, okul kapıları tutulsa, mahalle barikatlarının ardından faşizan kolluk kuvvetlerine halkın savaşı açılsa öfkeyi itidale çağırın, kemiğe dayanmış bıçağı kapıp çamura saplayan, sözü ve sabrı tükenmiş olanları diyaloga, uzlaşıya harcayan bir 'biz', bir 'sivil toplum solu', 'provokasyon! terör! komplo' ezberleriyle düşmanın dilini kullanıp düşmana su taşıyan bir 'küçük burjuva kırılmalı' hep oldu. Yanlış mıyım? Memleketin ahvalini terör-komplo-provokasyon üçlemesinden okuyan, 'şartlar olgunlaşmadı' tespitini sittin sene maymuncuk gibi her kapıda, her direnişi soğutmak için kullanan,

biçimle öz arasında cirit atan ontolojik farktan bihaber, gınaşırı zamanın, koşulların, işlevlerin değiştiğini sayıklayan ve en kuvvetli mücadele girişimlerini 'ortodoks'luk'la suçlayan bir politik dalga beni kaptığı gibi seni de götürmemiş miydi? İşçisi memuru emperyalist para fonlarının ve yerli işbirlikçilerinin iki dudağı arasından çıkacak lafa bakan, ordusu Irak'ta Afganistan'da NATO'nun jandarması rolünde halkların katline katılan, toprağındaki üslerde Amerikan askerlerinin, uçaklarının, ajanlarının cirit attığı, başbakanının Beyaz Saray'a danışmadan cümle kuramadığı, hükümetle sermayenin el birliğiyle işgücünü ve kaynaklarını sömürüp yağmaladığı bir ülkede **bağımsızlık istemeyi, anti-emperyalist mücadele vermeyi çağ dışılıkla damgalayan,** Avrupa solunun gündemiyle sınırladığı politikasını Küresel BAK'makla karıştıran bu siyasi karnaval beni oyaladığı gibi seni de uyutmamış mıydı?

Bak dostum, diyorum ya hani aslında bu bizim suçumuz değil, kişileri kendi hikayelerine, sınıfların hikayesine, tarihin ve gerçeğin ta kendisine yabancılaştıran bu sistemin maharetiydi diye, aklında tut, bu mekanizmanın bize yazdığı kurgu çok tipiktir. Özetle: Küçük burjuva, sahip olduğu imkanları o kentsoylu rafine nefsinin buyrukları doğrultusunda ve bir üst sınıfa terfiinin zeminini hazırlama yolunda kullanmak yerine bir vesileyle memleketin ahvalini dert edindiğinde, entelektüel formasyonunu inşa etmek için gereken kapıları açmakta kullanacaktır. Bu politik ve sanatsal beslenme süreci, hayvan hakları yahut esrarın yasallaşması gibi ileri kapitalist ülke mücadele pratiklerinden, alkol, kürtaç, cinsellik vb. konularda üçüncü dünyanın mevcut gündemine tur bir dizep 'elit'...

taleplere kadar pek çok mevziye uğrar.

Bu mevziler Batı dünyasının kapısını arşınlayan, küresel ekonomik düzene tam randıman eklemlenmenin hesabındaki bütün üçüncü dünya ülkelerinde olduğu gibi, Avrupa ve Amerika muhalefetlerinin gündemlerini içerir. Bütün kurumları açık ve/ya örtük faşizmle malul olan, okulları fabrikaları dernekleri faşizmin toplama kamplarına çevrilen, **cezaevleri F-tipleri politik mahkumlarla dolup taşan bir ülkede sivil toplumculuk, küçük burjuvanın şizofrenisidir.** Hepimiz aynı gribe yakalanmamış mıydık? Sınıfımızın Batı'yla olan yoğun münasebeti neticesiyle, 'özgürlük' mefhumunun oradan bize intikal ederken uğradığı kırılmaları fark etmeksizin, özgürlük ve kurtuluş ufkumuzu bireyci ve imajiner taleplerle, üstelik halkın değerlerine ve mücadele geleneğine rağmen, jakoben başlıklar ve pratiklerle sınırlamamış mıydık? Mücadele mevzilerinden yalnızca birisi ve püripak bir üst yapı olgusu **'kimlikler' meselesini memleketin başat sorunu ilan eden ve sözgelimi Avrupa 68'i tandansında bir kendiliğindenliğin bu coğrafyaya naklini düşleyen liberal sol, resmi ideolojinin halka yabancılığını ve düşmanlığını teşhir ederken hangi gündemini halkın gündemiyle kesiştirebildi?**

Sınıfın teşhiri mühim ve basittir. Sitüasyonist enternasyonal okumalarında rekorlar kıran gruplar sözgelimi Jean Luc-Godard sinemasıyla Fransız solu arasındaki etkileşim üzerine harikalar yaratırken Türkiye devriminin en hacimli sorunlarından biri olan tecrit işkencesine karşı mücadele platformlarını boş bıraktılar. **Zorunlu askerliğe karşı ister AİHM'de, ister Türkiye'de, isterse de safi entelektüel mecrada sivilistlikleri müthiş mücadele**

ve argümanların yarısını dahi Afganistan'daki, Irak'taki işgalci Türk ordusunun geri çekilmesi yönünde **kullansalar ne kadar ilerlemiş oluruz?** Güler Zere'nin şahsında somutlanan hasta devrimci tutsaklar sorusunda devrimciler merhamet değil, devletin kendi koyduğu yasalara uymasını talep etmek yoluyla patron devletin adaletsizliğini teşhir ederlerken, yani bulunulan durumdan kurtulmayı hesaptan dışlayarak, daha doğrusu bulunulan durumun (tecritin) varlığını, gerçekliğini mevcut devletin zorbalığına karşı teşhir silahı (hakikatin teşhiri) olarak kullanırlarken, bazıları sözünü ettiği bireyin 'birey ötesi' kavgasına yabancı bir halde, bireyin yaşamını yegane değer olarak alan izleğin zorunlu bir sonucu olarak zorbadan merhamet dileniyorlardı.

Ayl Şiddet!..

Charles Bukowski, döneminin savaş karşıtları için, "Varlıkları savaşın varlığına bağlı," derken yalnızca basit bir fizik gerçeği vurgulamıyor, aynı zamanda savaş karşıtı olmanın savaşı durdurmakla o başarısız ilişkisine ve gülünç çabasına gönderme yapıyordu. Aynı şekilde, 'merhamet' de faşizmin dünyasının bir ürünüdür, gayri-meşru bir yargıyı/infazı 'merhamet' talebiyle erteletmek yahut iptal etmek, zorbanın yargısını/infazını olumlamak, doğrulamak, meşru kılmaktır. Savaşa ve şiddete alınan bu mesafe, gündelik yaygın şiddetin, polis şiddetinin, devlet baskısının uzağında, 'sınıfının' sınırlarının içinde yaşıyor olmanın bir sonucudur. Devlet/polis şiddetine ve gündelik olağan şiddete maruz kalmamak, tanık olmamak, mücadeleyi de şiddetin her türüsünden arındırıp diyalog ve uzlaşma zeminine, yani optimistik bir kendiliğendenciliğin kollarına bırakma gayretini peşinde getirir. Çünkü açık, görünür, duyulur şiddet burjuvanın dünyasında Ortaçağ cadılarına muadildir: Şok edici, dehşet verici, sarsıcı ve korkunç şekilde yabancı! 6-7 Ekim IMF protestolarıyla ilgili Ece Temelkuran yazısı buna çok şık bir metinsel örnek teşkil eder.

Peki, bu ikircikli durumdan, Ortadoğu'nun kıyısına Brüksel tipi ev dikmek gibi yani, **işçilerin, köylülerin kavgasını İstiklal Caddesi'nden, Ankara'nın Yüksel'inden seyretme şizofrenisinden uyanış nasıl olur?** Bu 'barışçıl', 'iyicil', 'kendiliğinden muktedir' dünya algısını nasıl teşhir etmeli de devrimin yolundan temizlemeli?

-devam edecek-

Zihniyet...

Ölümler 'kurtuldular'... Fizik ölümün netliği/netleştiriciliği, 'zombi' olmaktan kurtardı onları... Belki de, 'zamanında ölmek' denen şans kullandılar!

"Nâzım Hikmet'i, A. Kadir'i, Enver Gökçe'yi, Arif Damar'ı, Ahmet Arif'i vs. sevmenin, M. Cevdet'i, Oktay Rifat'ı, Orhan Veli'yi, Cemal Süreya'yı, Edip Cansever'i, Turgut Uyar'ı sevmemek olarak öğrenildiği ve öğretildiği bir politikadan ve poetikadan gelenler açısından taammüden bir gecikmeden söz edilebilir. Bir şiir heveskârı olarak bu sorunun benim için etik ve estetik anlamı, her 'usta okumaları'mın aynı zamanda bir 'özür dilemek' olduğudur." (1)

Özür faslını geçiyorum...

"Yaşayakalanlar"la ilgili bir yazı olacak bu... Ve, hem bu yüzden hem de 'hakedilmediğinden', özür içermeyecek!

Gene de, 'bitimizin kanlandığı' eski günlerde' haksızlık ettiğimiz bir büyük 'ölü'den, Sait Faik'ten alıntı yapmadan duramayacağım... Okuyacağınız satırlar, 1938'in Kasım'ında, Türkiye'de yayınlanmıştı:

"Kuledibinde yetişip de Almanlık, Lehlik taslamanın o zamana kadar neye yaradığını bilmezdim. Sanırdım ki, insan Sulukuleli olur da adam olur, Parisli olur da eşek... düşündüm.

Acaba Kuledibi ile Almanya'nın Dresden şehrinin yahut da Lehistan'ın Varşova kasabasının bir mahallesi halkı arasında ne gibi büyük bir fark olabilir?

Sonra anladım, bütün mesele bir sınıf yaratıp kızı, kısağı, dansı, oyunu, yüzmesi, eğlencesiyle bir memleketin yerli ahalisinden başka türlü gözükme, mevhum bir kolonizatör vaziyeti takınmak... Bilerek, bilmeyerek Madagaskar yerlilerinin Avrupalılara gösterdikleri hayranlığı bizlerden beklemek..."

Sait Faik, yukarıdaki paragrafı takiben bir İstanbul Ermeni kızını anlatır ve sonra "Türk kızı"na geçer: "İkinci kız, bir Türk kızdır. O da galiba bir ecnebi mektebinde okumuştur. O da bir memurdur. Şöyle, böyle değil; yüzseksen liralık. Terbiyeli; iyi, nazik bir kızdır. Biraz fazla erkek düşkünü olmasına rağmen... ne denilebilir? Çalışan kazanan bir insandır. Ne denilebilir?

Fakat ne tuhaf, ne fena bir zihniyeti vardır; tamamen burjuva, biraz da kozmopolit bir terbiyenin insanı insan edeceğine kanidir. İyi giyinmek, iyi konuşmak, bir iki lisanda espri yapabilmek, dans etmek, insanın insan olması için kâfi değilse bile lazımdır, der. Dostlarını da bu insanlardan seçer; daha çok Türk olmayanlara zıafı vardır. Onlar daha kibardır, der. Kibar olmasına pek kibar değildirler; Türk olmayan gençler ama daha zararsızdır. Kolay kolay hücum edemezler. Erkek düşkünü dedim ama, dışarıdan bakan için. Halbuki iyi tanıyınca bu kıza, iş değişir. Gezmek, dans etmek, beraber yürümek, Fransızca hasbihal etmek, dağa çıkmak, motora binmek, yelken kullanmak için, erkek düşkündür. Ondan ötesinde hepsi hava alınır. Namuslu kızdır ama, hayvandır.

Kafasında hiçbir hüküm ve hakikat yer edemez.

Başkalarının kafasına dank diyen bir hadise, bir vaka karşısında şimşekler gibi bir ışığın beyinde çakması lazım gelirken inadı, kötü terbiyesi ile bir türlü ışıklanamaz." (2)

İmlâ, ideoloji, dil, ve tabii ki kıvrım zıvrım olmayan 'kıvrım zıvrım'ın avcılığına değil de 'sınıfsal'ın sesine kulak verip okunursa üstad ve günümüzün edebiyatıyla kıyas okuması yapılabilirse, bilmem 'meramıma' sokulabilir mi?.. (Buradan ulusalcılığa ya da cinsiyetçiliğe ve de ırkçılığa Sait Faik'le birlikte beni taşıyabileceklere de tanrılar akıl fikir ihsan etsin diyelim!)

Ben, 'sınıfsal'ı öne çekiyorum... Bu bir siyasi tavır açısından aranandır elbette, ancak koca edebiyat tarihi içinden bilmem hangi 'edebî reçete'yi öne çekmek falan değildir; Sait Faik'in deyişiyle "ışıklandırıcı" bir edebiyatı ararken ışığa doğru yola çıkışta bakacağım yerlerdendir... Tek başına 'sınıfsal'ın zevahiri kurtar(a)mayaacağını da teslim ederim...

Bir alıntıyla meseleyi açmaya çalışalım: "Yirmi birinci yüzyılın ilk on yılında edebiyat, maddenin egemenliği tümüyle ele geçirdiği, anlamın yok olduğu, gerçeğin ise yapaylaştığı/sanallaştığı bir yaşam biçiminin ürünü durumuna gelir. Teknolojinin görsel olanaklarıyla şımartılmış, elindeki elektronik kumandayla magazin bir yüzeylilik düzleminde sörf yapan yeni bir okur türünün tüketimindeki bu edebiyatın bir tür pop-edebiyata dönüşüyor olması hiç de şaşırtıcı gelmiyor insana." (3)

Başka bir yazarın değerlendirmesi de şöyle: "Tahkiye etme yani hikâye anlatma dizi filmlerin kurduğu başat kültürün bir uzantısı olarak yazınsal bilinci açıktan teslim aldı ve bunun sonucunda her yıl yüzlerce romanın yayımlandığı bir ülkeye dönüştük. Ama çok roman yayımlanması bir şey söyleme değil açıkça bir şey söylememe anlamına geliyordu (...) Okunmayan, yeniden üretilmeyen bir edebiyat birikimi. O kadar ki, bazı örnekleri bir yana bırakırsak, (...) tarihsel-toplumsal kanava Türk edebiyatına roman ve öykü olarak neredeyse hiç mi hiç yansımada. Bunlardan kopuk, ayakları havada, boşlukta yüzen bir edebiyat oluştu bu son on yılda." (4)

Dönemin ruhuyla uğraşmak hep 'haksızlık' yapma riskiyle biraradadır. "Bazı örnekleri bir yana bırakırsak" ibaresi haksızlıktan uzak durma adına yeterli sayılmalıdır.

Edebiyat/sanat kürek olsun, üstümüze 'sınıf bilinci' atsin demiyorum; ama, karşımızda öyle bir manzara var ki, kıyamet kopsa, birilerinin 'muhkem' hayatları içindeki küçük burjuva ruhlarına su sızıyor!

'Yoruldukça', mevcudun kanına kan, canına can takviyesinde bulunuyorlar...

Bunu nasıl mı yapıyorlar?... Ağaç'a abanıyor, 'orman'dan bahsetmiyorlar; 'orman'a dâliyorlar 'ağaç'ı göremiyorlar... Dahası; ağaçları ağaç değil ve ortada orman da yok!.. Yaşasın 'ben'i gösteren âlemin büyük aynası; yaşasın Narcissus'un buzdan aynası!.. Neticelerden biri olarak, sekil sekil

'sol' oluyorlar, 'sosyalist' olamıyorlar!

Bir de, 'görsel sanatlar' âlemine sıçrayıp, oradan bir takım seslere kulak verelim:

"1980'ler son derece kapalı yaşadığımız dönemlerdi. Kapalı olmaya itilmiştik. Bu kapalılık sende bireyselliği tetikliyor. Kapana kapana kendini bulma gibi. Kendine bakma gibi. (...) Olmasını istemediğimiz her kötü şey oldu. Bu kötülük bizde bir içe dönüklük başlattı ve dil çıkarttı diyebiliriz. Satranca benzetiyorum ben bunu. Engellene engellene hamlelerle oynuyorsun ve dilini oluşturuyorsun. Kendini..." (Selma Gürbüz)

"Benim İngiltere'de oturan Amerikalı bir arkadaşım, aynı zamanda bir 'fon'un yöneticisidir, Japonya alıyor, İran alıyor. Bana telefon etti. 'Ben Türk çağdaş sanatı almak istiyorum, malı Türkiye'den alırsam, yüzde 18 vergi ödeyeceğim, İngiltere'ye sokarken bu yüzde 26'ya gelecek. Ne yapacağım?' dedi. Bu ciddi bir sorun ama biz burada şirketlendiğimiz için, kendi faturamız üzerinden bu vergiler, özellikle yabancı alıcı için ortadan kalkmış oluyor..." (Alican Ertuğ)

"Ben müzayede evlerinin galerilerin yerini alacağını düşünmüyorum. Ekonomik krizle birlikte galerilerin, alternatif ticari ya da ticari olmayan kurumların, sanat merkezlerinin değeri ve önemi artacak. Asıl o mekanlar sanatın gerçekten tecrübe edildiği mekanlar olacak." (Paolo Colombo)

"Artık orgazm olmak, patlamak üzereydim. Birikti, birikti, birikti ve oldu. O kadar engellenmeme karşı, dünyanın görmesi gerekiyormuş resimleri. Dünya da gördü ve artık kimsenin önüne geçemeyeceği bir hal aldı. Aslında ben resimlerimi zaten belli bir yere koymuştum. Şimdi dünya da buna uyumlanıyor gibi geliyor bana. Çok şaşırdığım bir durum değil içinde bulunduğum. Yani ben hakkımı alıyorum. Ama benim için Sotheby's'de bu kadara satılmış olmak önemli değil. Zaten satıştan yüzde 30'u bana kalacak. Onu da eşim-dostumla bir güzel harcayacağız. Faturalarımı ödeyeyim, annemin babamın evinden kendi evime taşınayım bir an önce yeter. Güzel rahat bir atölyem olsun." (Taner Ceylan) (5)

İnsan merak ediyor: Bu insanlar ne okurlar, ne seyredeler, nasıl ve nerede yaşarlar; "satranç tahtasını" tekmelemek istemezler mi?..

Biz 'haksızlık' çarmıhını taşıyıp yolumuza devam edelim...

Denklem, karmaşık gözükse de 'basit'tir...

Kapitalizm, sanata piyasada pusu attıkça 'zihniyet' piyasaya sıkışıyor... 'Tegahür'ü ne biçimde olursa olsun, piyasayı dert edemeyen bir şekilde 'sakatlanıyor'...

'Ölüm'e,' küskünlüğe' çekilme dışında 'ben'in dışındaki dünyayla başka türlü bir buluşma ve duruş imkânı da 'programa' alınamıyorsa, işte: Bile bile 'yapılıyor'!.. Adını tutmadığım bir kitapta 'tuttuğum' bir 'hatırlatma' yapacağım:

"Okuma ve yazma eylemleri, bize önce sözün değil çılgınlığın var olduğunu kolaylıkla unutturabiliyor.

Kapitalizmin sonunda kötürüm ettiği insan yaşamıyla karşı karşıya kalan keder çılgınlığı, öfke çılgınlığı: Hayır.

Kuramsal düşüncenin çıkış noktası muhalefet, reddediş ve mücadeledir. Düşünce, akli selim bir tavırdan veya 'düşünürün' beylik imajı olan varoluşun-gizemlerine-kusur-bulan-makul-duruştan değil, hiddetten doğmuştur." (6)

Neyse ve 'çok şükür'; 'onlar' dışardan 'biz' içerden ne halt edersek edelim, başımıza ne gelirse gelsin, insan soyunun kafasından atılamayacak bir şey var: Sosyalizm!

Bugünkü günde, ordu-AKP eksenine saçılan ve bu ekseninde muhtelif noktalara yapışan ulusalcı ve liberal unsurlar ve onların sanatçı olanları, ne yaparlarsa yapsınlar, 'hatırlatıcılar'la karşılaşacaklardır...

Sanat problemleri, hayat problemleriyle birlikte yuvarlanacak... 'Öncü' olamayan sanat, 'arkadan' gelecek!

'Biz', buralarda, hem 'onlar'la hem de Maleviç'e mujik kafasıyla bakan; pireye kızıp yorgan yakmaya kalkışan 'bizimkilerle' boşuşup duracağız... Yeter ki, "Kışık Saray"la birlikte dalalım!

Bakın, 'burjuva eksen'in yazarlarından biri, C. Erciyes; çoksatar Japon yazarı Kozuo Ishiguro'nun, okurlarının çoğunun onu çeviriler aracılığıyla "ya da ikinci, hatta üçüncü dil olarak öğrendikleri İngilizceyle" okuduklarını düşündükten sonra aldığı 'tedbir'i şöyle aktarıyor: "Yazarken Londra'da tanıdığım insanları temel alan varsayımlarla hareket etmemeli ve her zaman yazdıklarımın çevrildiğinde de manalı olabilmesi için dikkatli davranmalıyım."

Erciyes, Ishiguro'nun 'yumurtalarını' yorumlamış: "Yani, Ishiguro yazarken sadece 'edebiyat' değil okurlarını, hatta başka dildeki okurlarını bile düşünüp, üslubunu da ona göre belirlediğini anlatıyor. Bunu, 'çok okunan' bir yazar arkadaşına anlattığımda 'Herif dürüst davranmış' deyip güldü ve bu konuda bir tartışmaya girmeye yanaşmadı..." (7)

Erciyes'e ve Ishiguro'ya cevabı, zamanında Sait Faik vermiş: "Her edebiyatta insanın kendi kendisine soracağı ilk soru şu olmalıdır: İnsandan ne saklanıyor? İkincisi nispeten daha ehemmiyetsiz olmakla beraber şudur: İnsandan ne gösteriliyor?" (8)

Cemal Süreyya, "1948'de Dostoyevski'yi okudum. O gün bu gün huzurum yoktur", demiş... 'Devekuşu huzuru'yla niye meşgul olalım ki? 'Esnafla niye sanat konuşalım?..

NOTLAR:

1. S. Sanoğlu, *Rahat Kaçıran Kitap*, Radikal-kitap, 9.7.2004
2. S. F. Abasıyanık, *Plaj İnsanları, Bütün Eserleri* - s. 194, YKY- İstanbul, Ekim 2009
3. Y. Ecevit, *Yaratma coşkusuna tanıklık etmek*, Radikal-kitap, 1.1.2010
4. H.B. Kahraman, *İçine yanan ateş*, Radikal-kitap, 1.1.2010
5. A. Sönmez, *Geçmiş yıldan kalan sözler*, Radikal, 28.12.2009
- 6- J. Holloway, *İktidar Olmadan Dünyayı Değiştirmek*. İletişim Yay- İstanbul, 2003
- 7- C. Erciyes, *Avunamayanlar*, Radikal, 6.1.2010
- 8- S. F. Abasıyanık, a.g.e, s.1107

CHAVEZ'İN V. ENTERNASYONAL ÇAĞRISI ÜZERİNE

Sol Partilerin Enternasyonal Buluşması', 19 ve 20 Kasım'da, Chavez ve PSUV (Venezüella Birleşik Sosyalist Partisi) tarafından düzenlendi ve muhtelif akımlardan gelen örgütler bu toplantıya katıldı.

Görüşmelerdeki temel noktalar, Kolombiya'daki Amerikan askeri üsleri ve Honduras'taki darbe ile XXI. Yüzyıl sosyalizminin inşasıydı. Sonuçta, Caracas Uzlaşması adı verilen bir ortak platform oluşturuldu.

Toplantıların sonunda, Chavez, V. Enternasyonal'in kurulması için açık bir çağrı yaptı. Nisan 2010'da yeni bir Enternasyonal'in temelini oluşturacak tüzüğün hazırlanması için bir çalışma grubu oluşturma kararı alındı; toplantılara katılan muhtelif partiler ise, oluşturulacak platformun bir parçası olup olmama konusunda serbest bırakıldı.

Uluslararası bir örgüt inşasını önemi...

İlk olarak, Chavez'in önerisinin uluslararası bir örgütlenmenin gerekliliğiyle ilgili tartışmayı yeniden gündeme getirdiğini yadsımak mümkün değil. V. Enternasyonal önerisi, dünya işçileri ve halklarının uğradığı saldırılar ve çektiği acıların küresel niteliğine işaret ediyor ve dünyanın her yerine yayılmış küresel nitelikteki çok uluslu dev şirketlerde en açık ifadesini buluyor. Bu saldırılara karşılık verebilecek, Enternasyonal inşası da dahil olmak üzere, bir çeşit birliğin gerekliliği bariz biçimde ortaya çıkıyor.

Öte yandan, Chavez'in V. Enternasyonal çağrısının, geçmiş enternasyonal deneyimlerini ve bu enternasyonallerin Marx, Engels, Lenin, Roza Lüksemburg ve Troçki gibi başlıca kurucu ve liderlerini referans aldığını görmek hayli ilginç oldu.

Chavez V. Enternasyonal çağrısıyla, emperyalist ve militarist tehdide karşı mücadeleyi koordine etmeye yarayacak bir örgüt oluşturmaya hedefliyor. Kimi emperyalist politikalarla çatışma yaşıyor olmalarına karşın, V. Enternasyonal'i destekleyen örgütlerin tutarlı birer anti-emperyalist çizgiye sahip olmadıklarını düşünüyoruz. Kaldı ki, bunun aksi bile geçerli olsa, I, II, III ve IV. Enternasyonal'lerin sürdürdüğü sınıfsal geleneğin aksi bir sınıfsallığa yaslandıkları için, Enternasyonal ismini ancak gasp edebilirler.

Enternasyonallerin tarihi, işçi sınıfının kurtuluşu için mücadelenin tarihidir...

Sosyalist enternasyonallerin tarihi, işçi sınıfını, burjuvaziden, onun örgüt ve kurumlarından bağımsızlaştırma mücadelesinin tarihidir. Enternasyonallerin her biri, işçi sınıfının ulaştığı olgunluk ve örgütlülük düzeyinin farklı aşamalarını temsil eder.

I. Enternasyonal, dünya işçi hareketinin doğuşuna denk gelen dönemde kuruldu ve işçi sınıfını kendine ait uluslararası bir örgütte birleştirme yönündeki

Venezüella Devlet Başkanı Chavez sürekli sosyalizmden söz ediyor ama ülkesinde kapitalizmi ortadan kaldıracak adımları bir türlü atmıyor. Üstelik Arjantin'in eski devlet başkanı Kirschner (şimdi eşi devlet başkanı) ve Brezilya Devlet Başkanı Lula burjuva hükümet başkanları (yanda onun en önemli müttefikleri...

nesnel ihtiyaca yanıt verdi; böylelikle, daha örgütlü, bilinçli ve burjuvaziden bağımsız mücadeleleri tetikleyebilir ve destekleyebilirdi. I. Enternasyonal, proletaryanın örgütlenmesinde ilk aşamalara denk gelmesine ve henüz gerçek bir dünya partisi işlevi taşıyamamasına rağmen, onun büyük değeri, işçilerin uluslararası birliğin mümkün ve faydalı olduğunu kanıtlaması ve enternasyonalizmi işçi hareketinin derinliklerine yerleştirmesi bakımından eşsiz bir değer taşıyordu. Muhtelif grevleri, işçi mücadelelerini desteklemenin ötesinde, I. Enternasyonal, işçi sınıfının ilk özerk iktidar deneyimi olan Paris Komünü'nü de destekledi.

II. Enternasyonal, işçi sınıfının uluslararası örgütlenmesi olarak doğdu. Bir dizi ülkede sendikalarda ve siyasi partilerde örgütlenmiş olan kalabalık bir işçi kitlesi, II. Enternasyonal çatısı altında bir araya geldi. Sosyalist ve Marksist işçi partileri II. Enternasyonal'le birlikte ilk kez kitlesel bir kuvvet kazandı. Ne var ki, Enternasyonal'in liderlerinden pek çoğu I. Dünya Savaşı sırasında kendi 'saygıdeğer' burjuvazilerini desteklemeye karar verip, milli (çok sınıflı) birliği proleter enternasyonalizmine tercih ettiklerinde, II. Enternasyonal bir devrimci örgüt olma niteliğini yitirdi.

III. Enternasyonal, II. Enternasyonal'in Dünya Savaşı'ndaki ihanetine karşı bir tepki olarak ve burjuvazinin ve kapitalizmin çürüdüğü emperyalist çağda proletaryanın iktidar mücadelesi yürütmeye gereğini karşılamak için kuruldu. III. Enternasyonal'in kuruluşu, işçi sınıfının tarihte ilk kez, iktidara yükseldiği ve kendi devletini kurduğu büyük Rus Devrimi zaferini arkasına almıştı. Böylelikle bu Enternasyonal iktidar mücadelesi yürüten proletaryanın temsilcisi haline geldi. III. Enternasyonal, uluslararası sosyalist devrime liderliğini yürütebilecek, emperyalizmi yok edecek ve işçi sınıfını dünyanın tüm ülkelerinde iktidara yöneltebilecek gerçek bir devrimci liderlik oluşturma yönündeki ilk ciddi adımıydı. Bu nedenle, işçi örgütlerinin bir çeşit cephesi olarak örgütlenen I. Enternasyonal'den ya da bir partiler federasyonu olan II. Enternasyonal'den farklı olarak, III.

Enternasyonal kendisini ilk Dünya Devrimci Partisi olarak tanımladığı için, niteliksel bir sıçramayı ifade ediyordu. III. Enternasyonal, dünya proletaryasının iki büyük bozgununun sonucu olarak bürokratikleşti ve yozlaşmaya uğradı: Sovyetler Birliği'nde Stalinizmin, Almanya'da Nazizmin zaferleri. Bu iki büyük bozgun dünya devriminin gerilemesine de neden oldu.

IV. Enternasyonal, III. Enternasyonal'in başlangıçtaki hedeflerini sürdürmek, yani dünya işçi sınıfının uluslararası düzeyde yürüttüğü iktidar mücadelesinin liderliğini, Sosyalist Devrimin Dünya Partisi'ni inşa etmek üzere kuruldu. Marksizmin mirasını koruma ve işçi sınıfı içinde kök salan yeni karşıdevrimci fenomene, Stalinci bürokrasiye karşı mücadele verme bu nedenle büyük anlam taşıyordu.

"İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır."

Dünya proletaryasının farklı anlarda yüzleşmek zorunda kaldığı farklı tarihsel görevlerden doğan farklılıklarına rağmen, tüm enternasyonallerin ortaklaştığı temel bir nokta var: İşçi sınıfının siyasi ve örgütsel bağımsızlığı için sürekli mücadele. I. Enternasyonal'den beri, "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır," sloganının geçerliliğini koruması bu yüzdendir. Aynı şekilde, I. Enternasyonal'in kurucuları Marx ve Engels tarafından kaleme alınan ve diğer enternasyonaller tarafından da referans olarak alınan Komünist Manifesto, insanlık tarihinin sınıf mücadeleleri tarihi olduğunu ileri sürüyordu.

Tüm enternasyonalleri birbirine bağlayan, marşımızın, burjuvaziye, tüm sömürücü sınıflara ve onların temsilcilerine karşı mücadeleye ve işçi sınıfına hasredilmiş bir marş olması da bundandır. Marşımız Enternasyonal'de şu dizeler yer almaktadır:

**"Tanrı, patron, bey, ağa, sultan
Nasıl bizleri kurtarır
Bizleri kurtaracak olan
Kendi kollarımızdır
Hem fabrikalar, hem de toprak
Her şey emekçinin malı
Tufeyliye tanımamız hak
Her şey emeğin olması"**

Enternasyonallerin sosyalizm için

mücadelesi, işçilerin sınıfsal bağımsızlığına doğrudan doğruya bağlıdır; nihai hedef ise, kapitalist sistemin ve onu ayakta tutan burjuva devletin yıkılması ve işçi devletin kurulmasında ifadesini bulan iktidarın proletarya tarafından zaptıdır. Bu nedenle, Komünist Manifesto'nun ifade ettiği gibi, "Biz komünistler, hedeflerimizin ancak mevcut toplumsal düzeni zor yoluyla yıkarak gerçekleştirilebileceğini açıkça ilan ediyoruz. Egemen sınıflar komünist bir devrim korkusuyla titresin! Proleterlerin kendi zincirlerinden başka kaybedecek hiçbir şeyi yok. Oysa kazanacağımız koskoca bir dünya var! Bütün dünyanın proleterleri, birleşin!" Tüm enternasyonallerin sosyalizm tahayyülünün ortak noktası, kapitalist sömürünün, bu sömürü sayesinde yaşayanların ve sömürünün devamını sağlayan kurumların, mesela tüm dünyadaki burjuva yönetimlerin ve onların ordularının ortadan kaldırılmasıydı. Bu, sömürüyü ortadan kaldırmanın ve daha adil bir toplum yaratmanın tek yolu olarak görülüyordu.

Chavez, burjuva parti ve hükümetlere dayanan bir V. Enternasyonal kurmayı hedefliyor

Chavez, bir V. Enternasyonal kurma çağrısında bulunduğunda, burjuvaziye ve onun hükümetlerine karşı işçi sınıfının mücadele geleneği dahilinde kalmaktan, kapitalist sistemin yıkılması gereğinden ve daha yüksek bir sistem olan sosyalizmin inşasından dem vurdu. Ne var ki, Chavez'in bu çağrısı işçi kökene sahip olmayan partilerden destek buldu. Chavez, PSUV, destekleyen partiler ve liderleri, önceki enternasyonallerin işçi ve sosyalist kökenine aykırı bir sınıfsal yapıya sahiptir ve işçi sınıfına yabancıdır.

Bir kere, Chavez Venezüella'daki burjuva hükümetin başkanıdır ve bu ülkede sömürü sona ermiş değildir ve bizzat Chavez'in açıkladığı üzere, burjuva devleti halihazırda ayakta... Üstelik ülkedeki Chavez iktidarı 10 yılını aşmıştır... Bir diğer örnek, PSUV'un liderlik kadrosunda, -kendilerini sosyalist olarak tanımlamalarına rağmen- pek çok milyonerin bulunması ve bunların Venezüella işçilerinin sömürülmesi pahasına servet biriktirmesidir. Bunlar, burjuva devletin bekası ve işçi sınıfı üzerindeki baskının sürdürülmesi açısından başlı başına bir etkidir.

Fakat V. Enternasyonal'in sınıf karakterini, en açık biçimde, Chavez'in bu yeni uluslararası örgüte katılmaları için davet ettiği kimi partilere bakarak anlıyoruz.

Venezüella'daki Buluşma'ya katılan ve Chavez'in V. Enternasyonal'i kurmak için davet ettiği partilerden biri Çin Komünist Partisi'ydı (ÇKP). Sadece, bu partinin Çin'de kapitalizmin yeniden tesis edilmesi (kapitalist restorasyon) işini bizzat yürüttüğünü hatırlamak bile yeterlidir. ÇKP sayesinde gerçekleşen bu kapitalist restorasyon, Çin'i dünyada en düşük

maaşların ve en ciddi sömürünün hakim olduğu ülkelerden biri haline getirdi. En büyük çokuluslu şirketlerin üretimlerini Çin'e kaydırma sebebi de, yüksek kâr oranlarının çekiciliğidir. Tüm bunlar yetmediyse, bir de ülkeyi katı bir diktatörlükle yöneten ÇKP'nin, Çinli ve emperyalist sermayenin kâr oranlarını garanti altına almak için ülkeyi korku ve baskının egemenliğiyle yönettiğini, ifade özgürlüğünü tanımadığını ve daha iyi yaşam koşulları için mücadele etmeye yeltenen işçileri baskı altına aldığını ekleyebiliriz. Ve nihayet, Çin Komünist Partisi denen fakat komünizmle hiçbir alakası olmayan bu partinin kadroları arasında pek çok dolar milyonerinin bulunduğunu ve bunların serbest ticaret anlaşmalarına imza atarak ülkeyi emperyalizmin boyunduruğuna soktuğunu vurgulamalıyız.

Chavez'in birlikte V. Enternasyonal'i kurmaya niyet ettiği müttefiklerinin burjuva niteliğine bir diğer örnek de PRI'dir (Meksika'daki Kurumsal Devrimci Parti). Bu parti Meksika'yı güçlü -Bonapartist- bir rejim altında 60 yıl boyunca yönetti; neo-liberal politikaların uygulanmasında ve özellikle Amerika Serbest Ticaret Anlaşması'nı (AFTA) imzalayarak ülkenin tamamıyla emperyalizme teslim edilmesinde baş sorumlu bu partidir.

Ayrıca, Venezüella'daki Buluşma'da hazır bulunan ve V. Enternasyonal'e katılmaya çağrılan Arjantin Adalet Partisi -Peronist olarak bilinir- 40'lı yıllardan beri pek çok kez iktidara geldi ve halihazırda, ülkede işçiler üzerindeki sömürünün devamını sağlayan ve burjuvaziyi besleyen temel dayanaklardan biridir. Bu partinin son dönem liderleri arasında, ülkedeki neo liberal istiladan ve büyük sanayinin özelleştirilmesinden sorumlu olan Carlos Menem ve Arjantin'deki petrol tekellerinin en büyük uşağı olan ve hâlâ hükümetin başında bulunan Kirchner sayılabilir.

Chavez'in V. Enternasyonal'i birlikte kurmak üzere çağrıda bulunduğu partilerin büyük bir çoğunluğu, kimisi ezilenlerden önemli bir destek almış olsa da, burjuva partileridir. Geri kalanlar ise, bürokratik ve yozlaşmış işçi partileridir; bunlar artık işçi sınıfını temsil niteliğini yitirmiş, işçilere karşı mücadele yürüten yapılar; geçmişlerine baktığımızda, hükümete geldikleri her durumda işçi sınıfına ihanet ettiklerini, sömürüyü derinleştirdiklerini, ülkeleri emperyalizme daha fazla peşkeş çektiklerini görüyoruz...

V. Enternasyonal, burjuvazi ve işçileri bir ve aynı örgütte toplamak üzere Enternasyonallerin mirasını gasp eden bir projedir

Komünist Manifesto'ya göre, "Modern bir hükümet, tüm işçi sınıfının ortak çıkarlarını yönetmek için oluşturulmuş bir komiteden başka bir şey değildir." Chavez'in V. Enternasyonal'in inşasına yönelik çağrısı, bir burjuva hükümetin başkanının çağrısıdır -bu hükümet, işçilerin destekleyip desteklemediğine aldırmadan, burjuva

çıkarlarıyla ittifak halinde bir hükümettir.

Aynı şekilde, XXI. Yüzyıl sosyalizmi, 'sosyalist' girişimcileri ve milyonerleri de içeriyor; oysa bunların kendi özel mülkiyetlerini korumaktan başka hiçbir derterleri yok, ve bu ancak toplumun büyük bölümünün tamamen mülksüzleştirilmesi sayesinde devam edebilir.

O halde, Chavez'in V. Enternasyonal çağrısı, yine Chavez'in iddia ettiği üzere Lenin ve Troçki'nin III. ya da IV. Enternasyonal geleneğiyle hangi ortak noktaları taşıyor? O Enternasyonal'lerin taşıdığı gelenek, Rus Devrimi'ne önderlik etti; burjuvazi devletini ve ordusunu ortadan kaldırdı, burjuvaziyi mülksüzleştirdi, işçi sınıfının Sovyetler'de (İşçi Konseyleri) örgütlü en ileri öncüsüne dayanan devrimci orduyu kurdu, ve bu Kızıl Ordu, elde silah, dünyadaki başlıca burjuva ve emperyalist iktidarların karşısına dikildi. Bize göre, onlarla Chavez'in V. Enternasyonal'i arasında hiçbir benzerlik yok. Bu nedenle, Chavez bir V. Enternasyonal çağrısında bulunurken, bugüne kadar kurulmuş dört enternasyonalin mirasını gasp ediyor.

Öncelikle, bir işçi sınıfı enternasyonali hedeflemediği için, burjuva partileriyle işçi partilerini, burjuva hükümetlerle işçi hareketlerini aynı potada eritmeyi öngörüyor. Bunların arasında, emperyalizmle irili ufaklı çelişkiler yaşayan burjuva hükümetler ve partiler bulunuyor; tıpkı Arjantin'deki Peron, Meksika'daki Cardenas ya da Brezilya'daki Vargas'ın durumlarında olduğu gibi. Hal böyleyken, bu türden hükümetlerle kurulacak herhangi bir uluslararası örgüt, bir işçi sınıfı Enternasyonal'i değil, burjuvaziyle işçilerin ortak bir cephesi olabilir.

Bugüne kadar hiçbir işçi enternasyonal burjuva hükümetlerce kurulmadı ya da bu türden hükümetleri içermeyi; bu tam da bu partilerin ve hükümetlerin -emperyalizmle çelişkileri olsun ya da olmasın- doğasından ötürü işçi enternasyonallerinin karşısında yer alır. Onlar işçi değil, burjuvadır. Bu yüzden, işçi partileri de ancak yozlaştıkları zaman, sınırın karşısına geçmeyi kabul eder ve burjuva hükümetlere katılır; II. Enternasyonal partilerinde ya da ülkelerindeki kapitalist restorasyonu gerçekleştiren ve kendi içlerinden milyonerler yaratan komünist partilerde yaşanan budur.

Bizim takipçisi olduğumuz III.

Enternasyonal geleneğine göre, emperyalizm sömürge ya da yarı-sömürge ülkelere saldırdığı takdirde, emperyalist ülkenin yenilgisi için mücadele ederiz ve emperyalizmin saldırdığı ülkenin hükümetini (siyasi destek vermeksizin) savunuruz. Bu, Leninist gelenek açısından hiçbir zaman bir burjuva hükümetini desteklemek ve proletarya ile burjuvaziyi aynı örgüt içinde birleştirmek anlamına gelmedi; proletaryanın bir sınıf olarak siyasi ve örgütsel bağımsızlığı Leninist geleneğin dokunulmaz ilkesi oldu.

Bir Enternasyonal ya işçi sınıfı örgütüdür ya da Enternasyonal'lerin zıddıdır. İşçi sınıfı ve burjuvaziyi tek bir uluslararası örgütte birleştirmek önerisi, işçi sınıfı açısından tarihsel bir gerileme anlamına gelir; işçi mücadelelerini frenlemekten ve burjuva perspektifler doğrultusunda yönlendirmekten başka işe yaramaz. II. Enternasyonal'in I. Dünya Savaşı'nda ulusal burjuvazilere teslimiyetinden günümüze kadar geçen süreç takip edildiğinde, sosyalizmin ortadan kalkmasıyla, proletaryanın geçmiş etkinliğinden çok az şey kaldığı ya da hiçbir şey kalmadığı görülür; geriye yalnızca burjuva siyaseti ve işçilere yönelik saldırılar kalmıştır.

İkincisi, Chavez'in V. Enternasyonal önerisi proleter bir Enternasyonal'i öngörmediği için, ne sosyalist ne de devrimci bir enternasyonal olarak değerlendirilebilir. Enternasyonal'lerin geleneği, emperyalizmi şu ya da bu politikasına karşı çıkmak, ki bize göre Chavez'in durumunda bu karşı çıkışlar son derece yetersizdir, ya da bazı refah tedbirleri uygulamakla sınırlı değildir; geleneğimiz, bir strateji olarak, burjuva devletlerinin (ve ordularının) ortadan kaldırılmasını, sömürünün olmadığı bir toplumda, üretim araçlarının özel mülkiyetinin ortadan kaldırılmasını ve işçi devletlerinin inşasını öngörür. Bu hedef milyonerler ve burjuva hükümetiyle birlikte değil, onlara karşı gerçekleştirilecektir.

Son olarak, işçi sınıfına yönelik bu gasp girişiminin, halihazırda Venezüella'da, PSUV'la birlikte başladığını vurgulamalıyız; 'sosyalist girişimciler', üstelik münferit vakalar olarak değil, 'Bolívarcı' burjuvazinin temsilcileri olarak PSUV liderliğini oluşturmaktadır. Buradan hareketle, Chavez'in V. Enternasyonal önerisi,

PSUV'da ifadesini bulan sürecin uluslararası alana genişlemesidir. PSUV, işçi sınıfı içinde kökleri olsa da bir burjuva partisi, bir hükümetten doğmuştur, doğrudan Başkomutan Chavez'den başlayarak bürokratik bir biçimde merkezileşmektedir.

Kapitalizm ve emperyalizmi ortadan kaldırmak için bir Devrimci İşçi Enternasyonal'i gerekir

Başından beri bir Enternasyonal inşasının önemine vurgu yapıyoruz. Chavez'in V. Enternasyonal önerisine karşı çıktığımızı göre, nasıl bir Enternasyonal inşasını savunduğumuzu da ortaya koymak durumundayız.

İşçi sınıfı ve ezilen kitlelerin Sovyetler'de bağımsız bir biçimde örgütlendiği, burjuvaziyi karşı bir silahlı ayaklanmayla egemen sınıfların mülksüzleştirildiği Rusya'daki Ekim Devrimi'nin devamını getirmek gerektiğini savunuyoruz. Şüphesiz, o günlerden bu yana ciddi gelişmeler ve değişimler yaşandı ama sosyalizm ve halkların kurtuluşu için burjuva devletlerin tüm dünyada yıkılması gereği kesinlikle ortadan kalkmadı.

Bu nedenle, kapitalizmin çürüdüğü bir çağı, bir devrimler ve karşı-devrimler çağını ifade eden emperyalist çağda, izleyeceğimiz yol III. Enternasyonal'in yoludur. Lenin ve Troçki'nin dönemindeki hattı, yani devrimci bir işçi enternasyonali yaratmak için mücadele etmek gerektiğini savunuyoruz. III. Enternasyonal'i Sosyalist Devrimin Dünya Partisi yapan, önemli bazı işçi sınıfı partilerini birleştirmesi, şef anlayışıyla değil demokratik merkezîyetçi tarzda işliyor olmasıydı. Bugün de emperyalizmi ve kapitalizmi alt etmek için böyle bir araca, proletaryanın iktidarı ele geçirmesine önderlik edecek bir dünya partisine, yani gerçek bir Enternasyonal'e ihtiyacımız var. Çünkü sosyalizm ancak dünya ölçeğinde zafere ulaşabilir.

Dünya sosyalist devriminin aracı olan III. Enternasyonal, Stalin tarafından kapatıldı (1943); 'tek ülkede sosyalizm' adına proletarya enternasyonalizminden ve sınıf bağımsızlığından vazgeçilmesi, emperyalizm ve ulusal burjuvazilerle işbirliği III. Enternasyonal'i yozlaştırdı ve sonunu getirdi.

Karşıdevrimci bürokratların işçi hareketi içinde hakimiyet kurduğu o günlerde, Troçki'nin kurduğu IV. Enternasyonal Rus Devrimi'nin ve III. Enternasyonal'in kahraman mücadele geleneğini omuzlayarak, Sovyetler Birliği'nin bürokratikleşmesine karşı mücadele verdi ve proleter enternasyonalizmini savundu.

Sonuç olarak, bugün biz IV. Enternasyonal'in yeniden inşası için mücadele ediyoruz. Bu, III. Enternasyonal geleneğini savunmak, Sosyalist Devrimin Dünya Partisi'nin inşası için savaşmak, bugünün dünyasına dair somut ve net bir Marksist devrimci program temelinde farklı coğrafyaların devrimcilerini birleştirmek demektir.

**Uluslararası İşçi Birliği
- Dördüncü Enternasyonal
(Çeviri: Aysu Yıldız)**

Haiti'yi hem işgal hem deprem yıktı

Brezilya askerleri Haiti'de işgal gücü olarak görev yapıyor ama Brezilya'dan farklı sesler de yükseliyor. Birleşik Sosyalist İşçi Partisi (PSTU), depremde zarar gören yoksullara Haiti'deki devrimci sendikal örgütlenme Batay Ouvriye tarafından dağıtılmak üzere işçi yardımı kampanyası başlattı. PSTU'nun depremin ilk günlerindeki bildirisi:

Haiti'de yaşanan durumun şaşırtıcı bir yanı yok. Yoksul dünyanın en yoksul ülkesinin siyah insanları insanlık dışı bir trajediyle daha yüz yüze geldi. Ancak bu seferkinin sonuçları, yalnızca depremin büyüklüğüne bağlanamayacak kadar ağır. Kapitalizmin zaten harabeye çevirdiği ülke bu ağır felâketin de etkisiyle tamamen yerle bir oldu. Kuşkusuz başka bir toplumsal düzen olsaydı deprem böylesi ağır bir trajediye yol açmayacaktı.

İşsizlik oranının yüzde 70-80'i bulduğu başkent Port au Prince'de çalışacak bir işi olan şanslı azınlığın aldığı asgari ücret 200 Gourde (yaklaşık beş dolar) civarında. Ülkede ulusal bir sağlık sistemi bulunmuyor. Var olan az sayıdaki devlet hastanesi ise mevcut durumda ihtiyacı karşılamaktan çok uzak. Zaten pek çoğu da yıkılmış ya da hasar görmüş durumda. Aynı şekilde, Haiti'de bir itfaiye teşkilatı da yok. Depremin ardından o müthiş yıkımdan sağ çıkabilen insanlar kendi çabalarıyla enkaz altındakileri kurtarmaya çalışıyor. Ölü ve yaralıları, insanı insanlığından utandıracak bir şekilde, yığın halinde sokaklarda yatıyor, yaralıların çoğu ölmüş olmayı ümit ediyor. Ülkede şu andaki manzara bu şekilde...

Bu trajedi ve ortaya çıkardığı manzara, önümüzdeki günlerde muhtemelen, ana gövdesi Brezilyalı birliklerden oluşan MINUSTAH adlı Birleşmiş Milletler askeri birliklerinin ülkede beş yıldan beri sürdürdüğü işgali meşrulaştırmak ve savunmak için kullanılacak. Pek çokları çıkıp böylesi bir dönemde ülkenin MINUSTAH'a ihtiyacı olduğunu söyleyecek. Ama Birleşmiş Milletler askerlerinin ülkede bulunmalarının hiçbir insani amaca dayanmadığı açıktır. Neo-liberal ekonomik planların uygulamaya konabilmesini sağlamak için orada bulunuyorlar ve ülkede iş çeviren çok uluslu şirketlerin çıkarlarına hizmet ediyorlar. Büyük şirketler, ABD'nin birkaç mil uzağında ve işçi ücretlerinin Çin'den bile düşük olduğu bu ülkede neredeyse bedavaya tekstil üretimi yapabilmenin keyfini sürüyorlar.

Gerçekler, MINUSTAH ile ilgili kapitalist propagandayı yalanlıyor. Ülkenin işgal altında tutulduğu son beş yıl içinde hiçbir toplumsal ilerleme sağlanamadığı gibi, işçiler ne vakit sokağa çıksa işgalci Birleşmiş Milletler kuvvetleri onların karşısına dikildi. En son 2009 Ağustos ayında, Haitili

işçilerin 200 Gourde'lik asgari ücretin yükseltilmesi talebiyle yaptıkları sokak eylemleri işgal kuvvetlerince bastırıldı ve iki işçi öldürüldü. Yine geçen kasım ayında öğrencilerin işgal karşıtı eylemleri benzer şekilde bastırıldı ve 20 öğrenci tutuklandı.

Ve bugün, tam da ülkenin insani yardıma en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda felaketten sağ kurtulanlar MINUSTAH'ın ortalarında olmadığını görüyor. Haiti'de bulunan bir grup Brezilyalı öğrencinin anlatımları etkileyici: "Durum gerçekten çok karmaşık. Sokaklar sular altında kalmış, üst üste ölümler, yardım bekleyen yaralıları, yıkılmış evler, yıkıntılarda kurtarılmayı bekleyen insanlar... Ayrıca yiyecek kıtlığı, yiyecek için kavga edenler, yağmacılar, sağa sola ateş edenler ve en kötüsü de tüm bunlar olup biterken sokaklarda ne bir Birleşmiş Milletler tankı, ne bir memuru, ne bir kamyonu. MINUSTAH ortalarında görünmüyor. Sonradan öğrendik ki Birleşmiş Milletler askerleri

Birleşmiş Milletler personelinin kaldığı ülkenin lüks otellerinden biri olan Hotel Montana'nın enkazını kaldırmakla meşgulmüş!.."

Felaket ve alçaklık

Bugün Haiti'deki askeri işgali meşrulaştırma çabalarıyla işçilerin ihtiyaç duyduğu uluslararası dayanışma arasında büyük bir boşluk var. Şimdiye kadar biz PSTU olarak 'Barış Gücü' adı altındaki bu askeri işgalin emperyalist karakterini sürekli vurguladık. Şimdi artık Haiti halkının büyük trajedisi bu gerçeği dünyaya haykırıyor. Evet, hiç olmadığı kadar açık seçik bir şekilde görülüyor ki, bu işgal yalnızca emperyalist sermayeye hizmet ediyor, insani yardım gibi bir amacı yok. Biz de bu askeri işgali kesinlikle reddettiğimizi bir kez daha duyuruyor ve Haiti emekçileriyle uluslararası dayanışmayı yükseltme çağrısı yapıyoruz.

PSTU tüm dünyadaki işçi, emekçi

ve öğrencileri Haiti emekçileriyle dayanışma kampanyaları örgütlemeye, sendikalar ve kitle örgütleri aracılığıyla insani yardım malzemeleri toplamaya ve bu yardımları Haitili işçi ve emekçilere ulaştırmaya çağırıyor. Bu çerçevede CONLUTAS ve bağlı sendikalar bir kampanya başlatmış bulunuyor. Haiti halkına yardım konusunda ne Haiti ne de Brezilya hükümetlerine ve ne de MINUSTAH'a güvenmiyoruz. Onlar aracılığıyla yollanacak yardımlar Haiti halkının öfke ve isyanını bastırmak için kullanılacak, ya da ülkedeki dev rüşvet ve yolsuzluk tezgahında kaybolup gidecektir. Dolayısıyla topladığımız yardımları Haiti halkına bizzat ya da oradaki işçi ve emekçi örgütleri aracılığıyla ulaştıracamız.

Bu felaket emperyalizmin alçaklığına bir kez daha tanık olmamızı da sağladı. Ülkedeki ekonomik krizde bankaları kurtarmak için 25 milyar dolar veren emperyalist hükümetler bugün insani yardım için 145 milyon dolar vermeyi öneriyor. Ülkedeki beş yıllık askeri işgali sürdürmek için 3,5 milyar dolar harcayan Birleşmiş Milletler şimdi 10 milyon dolar öneriyor insani yardım için...

Haiti halkıyla dayanışmaya hazır olduğunu açıklamış olan Brezilya hükümetinden Haiti'deki işgal kuvvetlerini derhal geri çekmesini ve onlar için harcanacak paranın ülke halkına insani yardım olarak verilmesini talep ediyoruz. Haiti'de bulundurduğu askerlerin bugüne kadarki masrafları için 600 milyon dolar harcamış olan Brezilya hükümeti ise yardım olarak 10-15 milyon dolar gibi komik bir rakam göndermeyi vaat ediyor.

- Haiti halkıyla dayanışmayı yükseltelim!
- MINUSTAH defol, Haiti'de askeri işgale son!
- Brezilya Hükümeti askerlerini Haiti'den derhal çeksin ve askerlere harcayacağı parayı gerçek bir insani yardım olarak Haitili emekçilere versin.

(Çeviri: Ümit Dertli)

Yardımlar için:

City National Bank of New Jersey
Adres: 900 Broad Street, Newark, NJ 07102
ABA No: 0212-0163-9 City of Newark NJ
Hesap No: 01 000 98 45
Hesap adı: Batay Ouvriye
Hesap adresi: Avenue Jean Paul II, #7
Yardımlar denetimle açık olarak dağıtılacaktır ve harcamaları ilgili düzenli olarak açıklama yapılacaktır.
İletişim: B.P. 13326, DELMAS, HAITI (W.I.), TEL/FAX: (509) 222-6719, batayouvriye@hotmail.com

Emperyalizmin yüzüzlüğü!

Bütün Latin Amerikadaki işçiler Haiti'deki depremin yaralarını bir nebze olsun sarabilmek için dayanışma kampanyaları düzenlerken, Amerikalı turistler, sadece 100 kilometre ötelindeki onbinlerce ölüyü ve büyük yıkımı zerre kafa takmadan, Haiti'nin bakir koylarında tatil keyfi yaşıyor... Turizm şirketleri programlarını aksatmayı akıllarına bile getiriyor. Emperyalist tosunlar, işgal ettikleri, halkını aylık 5 dolar maaşa mahkum ettikleri ve deprem acısının vurduğu Haiti'nin plajlarında göbeklerini yaya yaya güneşleniyor!..

HAİTİ'DE FAILİ BELLİ CİNAYET!..

13 Ocak'ta Haiti'nin batı ve güneybatısı yaklaşık 200 bin insanın canına malolan bir depremle sarsıldı. Aynı gün, 7.2 şiddetindeki bu depremden yaklaşık iki saat önce Haiti'nin 'sol' yanını derinden sarsacak bir siyasi deprem gerçekleşti. Haiti halkının onurlu mücadelesinde yer alan üniversite hocası yoldaşımız Jean Anil Louis-Juste 'Janil' alçak bir saldırı sonucu katledildi. Yerbilimcilerin gelecek depremin işaretlerini aylar öncesinden gördükleri gibi, Janil yoldaşı aramızdan alacak 'deprem'in

işaretleri de aylar öncesinden görülmüyordu. Haitili işçilerin geçen yaz gerçekleştirdiği asgari ücret eylemlerinin içinde yer alan yoldaşımız, 'öğrencilerinin beynini yıkanan' ve bu eylemleri örgütleyen 'şeytan' olmakla suçlanarak hedef gösterilmişti. Hatta, hükümet ve bizzat Başbakan Janil'in üniversiteden kovulması için rektöre baskı yapıyordu.

Devrimci mücadeleye genç bir Veterinerlik ve Ziraat Fakültesi öğrencisiyken atılan Janil, katledildiği ana kadar da hep

mücadelenin içinde olmuştu. Öğrenci ve işçi mücadelelerinin örgütlenmesinden yaptığı bilimsel çalışmalara ve verdiği eserlere kadar tüm yaptıklarıyla Haiti emekçilerinin diktatörlüğe ve emperyalizme karşı kavgasının hizmetindeydi. Onurlu bir bilim adamı, direngen bir devrimci komünistti.

Janil yoldaşın katledilmesiyle ilgili burjuvaziden adalet beklemek, onun anısına ihanet olur. Biz Haitili emekçiler, söz veriyoruz, hesabını kendimiz soracağız, kendi adaletimizi kendimiz

sağlayacağız Anısı ve mücadelesi sonsuza dek yaşayacak...

Janil Yoldaş ölümsüzdür!

(www.litci.org)

Yesinler sizin kavganızı!..

Elçinin kellesi ile sandalye boyu

Devir değişiyor. Eskiden kellesini keser gönderirlerdi elçinin; şimdiyse alçak koltuğa oturtuyorlar. Kazığa oturtmaktan iyidir. Hiç değilse kelle yerinde kalıyor!

Dayılanmanın sınırları zorlanıyor Türkiye-İsrail ilişkilerinde. "Sus ulen! Kafayı kodum mu bi de duvar çarpar!" diplomasisi hâkim bir süredir. Her iki ülkenin içinde egemen bu söylemler doğal olarak dışişlerine yansıyor. Öyle ya, iktidar tarafından sürekli azarlanan bir kitleyiz.

İsrail, yıllardır Filistin halkına, Tanrılarından aldığı özel izinle basıyor şamarı! 'İnançlı' Yahudi ne yapsın! Eski Ahit'inde yazıyor. Vaat edilmiş bir toprak var nihayetinde! Vaat edilmiş topraklardaki kaynaklar için teferruatı! O da basıyor şamarı mazlum halklara; Tanrı Aşkı ile!

Kutup ayılarının kapişması

Kavga ikliminden başka iklimde yaşamamış bu türler. Ancak kutup ayıları gibi el ense çekip duruyorlar birbirlerine ha bire. Arada "Goaaar!" diye bağırsalar da bu yalancıkdan el ense çekmeler gerçek bir kavgaya dönüşemiyor; dönüşemez de.

İkisinin de aklı, bu tepişme ile kırılacak buzların arasından çıkacak balıkları yemede. Bu kutup ayıcıklarının el ense çekerken güç gösterisinde bulunup arada sertleşmelerinin sebebi yiyecekleri balık sayısında anlaşılamamalarıdır.

Bir soygun çeşidi: Tantanacılık

Tantanacılık bir yankesicilik türü. En az iki kişi olan hırsızların, birbirleriyle kavga ediyormuş gibi yaparak, aralarına aldıkları mağdura sarılıp, cebinden cüzdan ya da paralarının alınması olayıdır. Bu tantanacıların bir de reisleri var. Reis bölgeyi korur, başka tantanacıların bölgeye girmesini engeller, filan...

Emperyalist sülükler tarafından Ortadoğu'ya küresel ayar çekilirken yaşanan tam da budur. Tantanacılar kendi paylarına düşen nemanın ve iktidarın çekişmesini yaşarlar bir yandan.

Tantanacılarına devam ederken arada iki yumruk giydirirler birbirlerine. Bu arada tantana yapılmak suretiyle aralarına aldıkları mağdurun cebinden söğüşlemeye

devam ederler.

Mağdur söğüşlendiği ve tantanacılık devam ettiği sürece, reis ABD için bir problem yoktur bu tantanada. Tantanacıların bu söğüşleme operasyonunda birbirlerine attıkları yumruklar söğüşleme operasyonunu aksatırsa reisleri devreye girer sadece. İki kulak çeker reis, ve tantanacılık sürer...

Mahalleye yeni dayı tayini: Yeni Osmanlı Ağa!

Emperyalizmin çakar düzeneğinin tamir ve bakımdan geçerken yarattığı mahalle kavgasından öte bir şey değil İsrail ile Türkiye arasında yaşananlar.

Davos dayılanması ile başlayan omuz atmalar, Türkiye'ye bölgede biçilen roller gereği sürecektir. Bu dayılanmalar birbirini çizmeye kadar gidebilir. Reisleri ABD açısından da bu durum sorun oluşturmaz.

Her şey petrollerin huzurlu ve güvenli bir ortamda emperyalist sofralara pompalanması adınadır. Bu huzur ve güvenlik ortamında iki mahalle delikanlısının hırlaşmaları aslında yarar da getirir bu ortama.

Mahallenin belalı olan İsrail'in karşısında hırlaşacağı başka bir belalı mahallede taraftar toplayabilir. Mahalle

halkının kendi örgütlü gücüne taraftar olacağına, 'Yeni Osmanlı' adlı fesli delikanlının "Vaan Minuts Uleen! " naralarıyla petrol kuyularının yanında dolanması evladır reis için.

Üstelik bu fesli delikanlının ataları, babaları yüzyıllarca huzur ve güvenlik tesis etmemişler miydi o mahallede?.. Tecrübe ile sabit bu durum! Ta ki 'kandırılmış' Filistinliler İngilizlerle işbirliğine girip Osmanlı'ya karşı savaşına kadar... Gerçi bu fesli delikanlının ataları da Almanlarla işbirliği halindeydi o dönemlerde. "Amaaaan! ne önemi var canım. Petrolün varili ne kadar bu aralar?!"

İslam'a Büyük Hizmet Ödülü verildi Tayyip'e

Yeni Osmanlı Ağa'ya verilen Kral Faysal Ödülü'nün, bu dayılanma sürecine denk düşmesi de ilginçtir. Yanında hediyesi 200 bin dolar, 200 gram altın ile beraber. Neden verdiklerini şöyle açıklıyor ödül komitesi: "Siyasi ve idari başarı, aynı zamanda İslam dünyasında liderlik özellikleri..."

Elin Kral Faysal'ı Tayyip'i anladı da Tekel işçisi anlayamadı ya ona yanarım.

Mahallenin eski dayısının yıprandığı da bir gerçek. Üstelik İsrail'deki kimi faşist ve dinci partilerin zıvanadan boşalmış zırvaları

zaman zaman emperyalist çıkarların ayağına dolanıyor gibi duruyor. ABD hazır olmadan İran mı bombalanırmış?!

İslam coğrafyasında emperyalistlerin, dini bütün bir müslüman temsilcisi petrollerin boru içinden yağ gibi akmasını sağlayacaktır oysa.

İsrail bu aşamada ABD'ye "Hani bendim yedi renk hani tende can idim /Hani gündüz hayalin geceler rüyan idim" şarkısını ağlama duvarı karşısında İbranice okuyarak kıskançlık krizlerine girebilir.

Ama Reis'in ilk göz ağrısıdır bu faşistler çöpe atılmazlar tabii. En kötü haliyle reis ile 'dost hayatı' yaşarlar. O da bir şey!

Kurtlar Vadisi -it cinsi değil leş cinsi, anladınız siz onu-

Mahallenin diğer dayısına karşı (dinsel zeminde) zaten var olan öfke, bu olayla Yeni Osmanlıcımız için bi güzel kullanılacak. Daha da Polat Alemdar'laştırılarak kitle desteği yaratılırken, emperyalistlerin bölge düzenekleri 'tıkır tıkır' işleyecek.

Son gelişmelerle beş taşla yüz kuş vuruluyor bir yandan. Açılım, Tekel, kozmik filan derken şirazededen kayan gündem toparlanıyor!

Sandalye ayağının boyunu konuşacağız bir süre. İşlevini de tartışılar TV kanallarımız. Örneğin; Flash TV (Tanrım! Nasıl bir kanaldır o!) haber sunucusu Gökhan Taşkın adlı zat tüm münevverliğini kullanarak İsrail'e, "Polat Alemdar'ı diplomat olarak göndeririz ha!" diye dayılandı gece haberlerinde...

Bugün yarın İsrail'i protesto eylemleri başlayacak ve 15 santim aşağıda oturtulan elçimizin intikamı alınacak! (Baksanıza, bazı 'cins'ler One Minut Platformu diye bir örgüt kurmuş, dünyada mazlumların sesi olmak için dolaşıyorlarmış. Ülkedeki mazlum emekçileri, Tekel işçisini, itfaiyecileri nedense atlamışlar...)

Tantanacılık devam ediyor oysa. Mahalleli bu tebbelleşliğin farkına varıp tantanacılara ve reislerine diklenene kadar sürecektir. Mahalle meydanında atılacak meydan dayağı ile bu dünyanın zenginlikleri adil bir biçimde bölüşülecek, yoksul bebelere can olacak...

(Erkal Umüt)

"Şimdi bak Hüseyin'im, felsefe şu: En fazla bağıran en haklı sayılır. Kralına bağıracaksın. Horoz misali..."

Recep ile Hüseyin 2 -Manalı Konuşmalar 1-

Mekân bir hayal perdesidir. Elbette bir gölge oyunudur, lakin ne beriki bir Hacivat kadar çelebidi ne de öteki Karagöz kadar masumdur. Ama nihayetinde aşağıdakiler bir gölge oyunudur. Ve her bir kelime tamamen hayal ürünüdür, hakiki hayat sahneleriyle örtüşmesi söz konusuysa bu da hoş bir tesadüftür.

Recep perde gazeliyle sahneye girdiğinde Hüseyin mahalle çeşmesinin başındadır. Düşüncelidir. Recep'i görünce sevinir gibi olur veya biz öyle zannederiz. Recep'in nameli sesi çınlar: "Hayal el medet medet, yar bana bir eğlence, medet..."

Şingirdayan tef ve bir pastav duyulur. Anlarınız ki oyun başlamıştır.

Recep: Gelse o çeşmi siyahım handeler peyda eder, medet...

Hüseyin: O yee, Recep abim gelmiş.

Recep: Vay güzelim.

Hüseyin: Ne iyi ettin de geldin be abi, tam zamanı denir ya. Ben de sana bir şey danışacaktım...

Recep: Emrin olur be... (Tef şingirtısında geriye doğru kayılıp ani bir hareketle elleri yarı yumruk üst üste sakalın hemen altında, kafa önde bir pozisyon alır. Pastav... Hüseyin'den bıy bıy inlemesi...) Haddizatında öfke bir hitabet sanatıdır.

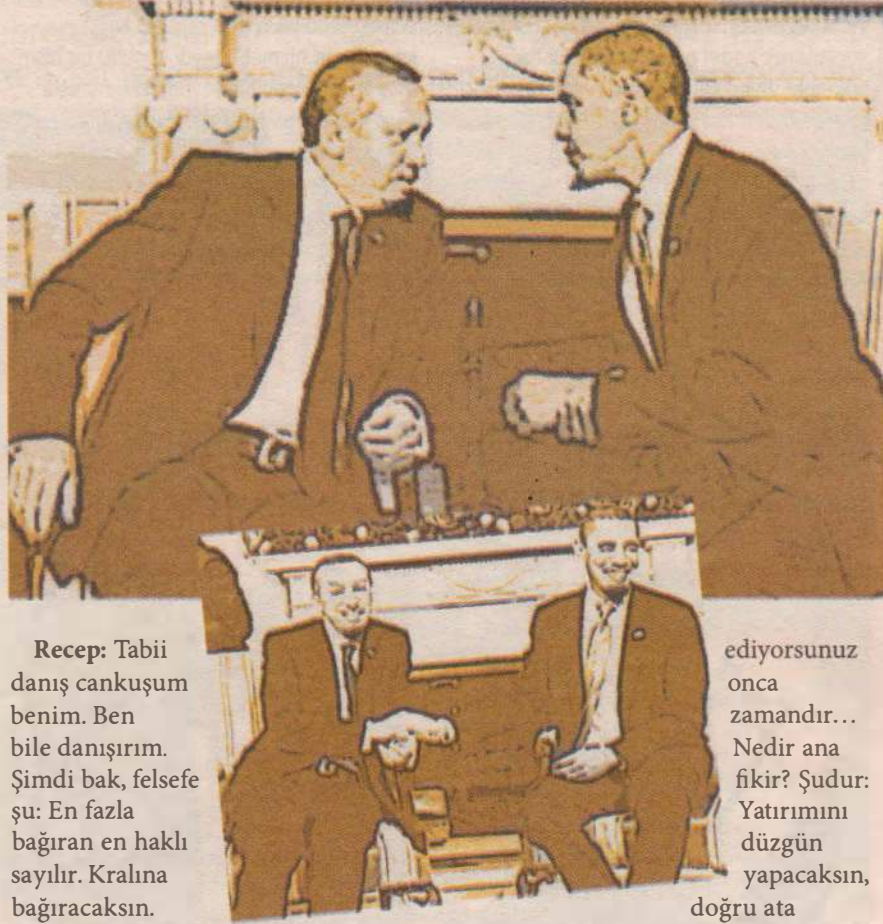
Hüseyin: (Derin bir sessizlikte kalakalmıştır adeta...)

Recep: (Hüseyin'deki anlamaz hali anlamıştır.) Danışacağım deyince... Hani ben de biraz hiddetliyen böyle mütemadiyen, ona dair bir şey zannettiydim... O zaman şuradan gireyim mevzuya sen dinle... (Düşünür, asmalar budayalım kabilinden lafa girer.) Bak Hüseyin'im, sizin yerlilerle meseleniz sizin meselen değil. Başlatmadığın kavgayı sen neden bitireceksin ki? Ama bitiriyor gibi yapabilirsin. Ayırıyor gibi yapabilirsin. Bir elinle verirsın, ötekiyle alırsın, bir verirsın iki alırsın. Ha! Üstten ayırır alttan tekmeyle koyarsın, ortalık karışırken, "Yahu ne güzel sulh olacaktı, barış çubuğu tütürecektik, nedir bu tantana?.." der kenara çekilirsin, sonra yesin birbirini Siu'larla Apaç'ler. Derken Navajo'ları da kattın mı işin içine Teks Willer gelse çıkamaz işin içinden...

Hüseyin: Ben onu bilmem abi.

Recep: Dostum, tarihine cahil kalmışsın. Teks'i bilmeyen atasını bilmez. Teks Willer, namı diğer Gece Kartalı. Arkadaşlar ayda ikişer cilt okur ve bana anlatır, hiçbir ayrıntıyı kaçırmam. Ya... Kralını tanımaz!..

Hüseyin: Abi ben başka bir konuda danışacaktım ama...

Recep: Tabii danış cankuşum benim. Ben bile danışırım. Şimdi bak, felsefe şu: En fazla bağıran en haklı sayılır. Kralına bağıracaksın. Horoz misali...

Hüseyin: Horoz?

Recep: Ya, horoz! Hem öpecek, hem bağıracaksın, öptükçe bağıracaksın, alayına bağıracaksın... Neyse, neticede bağıracaksın. Tutturunca orada iyi bir piyasa var. Mahallede müthiş bir gölge oluyor, ama gölge işte, laf aramızda, karanlığa kalmayasın... Vaktiyle Ustura Kemal demişti, "Korkunu savmak için korku salacaksın," diye, böyle bir şey... Sonra efendime söyleyeyim, eski defterleri karıştırmadan da olmaz. Abraham'dan gir Corç'tan çık. Es, gürlle, savur... Çünkü bir kum fırtınasından sonra kalan senindir.

Hüseyin: O ne demek abi?

Recep: Boş ver herfüz ben de bilmiyorum. Şimdi uydurdum. Sağlam laf ama, zamanla kendi manasını bulur...

Hüseyin: Hakikatli adamsın abi.

Recep: Eyvallah! Unutmadan... Çevreni sağlam tutacaksın. Tuttuğunu koparacaksın. Tuttuğun da kopardığındır zaten. Ne koparırsan da kârdır. Dünyanın da türlü hali vardır. Bak Karun'a, dünyanın en zengin hükümdarıyken kendi sarayına muhasebeci olduysa... Ne oldum demeyeceksin, beraber yürünen yolun sonunu da iyi göreceksin... Başın sıkıştığında çekinmeden başını sokacağın yerler olmalı. Bak Hoca Efendi'ye... Ne güzel misafir

ediyorsunuz onca zamandır... Nedir ana fikir? Şudur: Yatırımını düzgün yapacaksın, doğru ata

oynayacaksın. Hem ne demişler, dost zor gün için vardır.

Hüseyin: Abi ben biraz dağıldım yalnız. Şunları baştan alsak... Tane tane... Hem benim diyeceğim şey...

Recep: Ya... Zor işler bunlar. Apartman yöneticiliği mi bu oğlum? Hep ayık olacaksın. (Hüseyin'in yanağına okşar gibi iki şap şap bırakır.) Ben şimdi başka bir şey diyeceğim. Sizin oralarda bir çiftlik filan diyorum... Yengen de çok istiyor. İki tavuk, üç hindi, birkaç koyun, üç beş bufalo, tatanka yani, bizim adamın filmindeki gibi. (Kesik bir gülüş: Ehe, şeklinde...) Ha! Hem yatırım amaçlı hem emeklilik günleri için. Dedim ya hayatın türlü hali var. (Eğilir, kulağına fisildar...) Bakarsın bir mecburiyet olur... Tom amcanın kulübesi gibi bir mekân... Sizin çevreden de olur. Siyahî arkadaşlarla kanka oluruz, kim bilir. Belki orada da bir misyonum olur. Bak, biz gönül adamıyız. (Gevrek bir gülüşü oracığa bırakır...) Kunta Kinte'yi de bilirim yani, izlemişliğim var, çocuğu kaldırıp güneşe tutma sahnesi...

Hüseyin: Efendim abi?

Recep: Bebeği yani... Lan oğlum yok öyle değil. (Gayet keyifli bir gülüş gelir.) İlahi Hüseyinciğim, matrak adamsın var ya. Bebek doğuyor ya... kaldırıyor çocuğu, yav bebeği işte, ellerinin üzerinde, güneşe doğru. Bizim Mahsun gibi... Film!..

Hüseyin: Recep abi ben yorulдум

valla. Şöyle otursam da... İşimiz uzun gibi...

Recep: (Biraz bozulmuş gibi...) N'oldu oğlum, sıkıldın mı muhabbetimizden. Şurada sana bedava hayat dersi veriyorum. Saati yüz dolardan kralından alamazsın bu dersi. Âlem kapımda kuyruk... Ya!

Hüseyin: Abi pardon ben öyle demek istemedim. Ayağıma kara sular indi, şöyle otursak bir, kanepeye filan, ben yine dinlerim seni.

Recep: Tamam oğlum sen de hemen geliyorsun ajitasyona ha. Lan bak seni böyle çok kandırırlar. Dikkat edesin, sağlam yere oturasın... Neyse biz gene böyle oturuyoruz birkaç yakın arkadaş, bilirsin çevremi kelli felli adamlardır yani öyle boş adamlarla işim olmaz, anladın kadroyu... Allah inandırсын fasılasız dört saat...

Hüseyin: İçtiniz mi abi?

Recep: Tövbe tövbe...

Hüseyin: Ne bileyim abi, genelde mevzu böyle devam eder de...

Recep: Aslına bakarsan içtik. Ama memlekete hizmet aşkının şerbetini içtik. Ne diyorsun... Bu memlekette varsa yoksa bizik oğlum...

Hüseyin: Şapka çıkarırım abi.

Recep: Kudretimle ezerim... Ne diydordum, dört saat fasılasız bir hayat dersi verdim orada, karşılıksız; hayata, aşka, en kalbi duygulara dair... Eş dost hayrına... Nedir, iyilik yap denize at, balık bilmezse Halik bilir. (Dolu dolu bir kahkaha atar.)

Hüseyin: Heye abi.

Recep: Sen ne diyecektin bakım Hüseyin'im?

Hüseyin: Abi valla ben şimdi ambale olmuş durumdayım. Şurada güneş batarken bir cigara tellendiririm. Sonra evin yolunu tutarım. İki tek atmadan da ben kendime gelemem. Biz mevzuyu sonra da bağlarız, ha abi, nasıl olsa hep görüşeceğiz.

Recep: Ne demek koçum... Her zaman... Bak bir gün eve de bekleriz. Yengen güzel bir sofra yapar. Çocukları da alır gelirsin.

Hüseyin: Niye olmasın abi?!

Recep: Bak sanadır bu davet. Sevdim seni. Yoksa kralını tanımam. Hem el ele fotoğraflar çektiririz yine, ha! En kalbi duygularla... (Çınlayanından bir kahkaha...) O yee...

Hüseyin: Eyvallah abi...

Fonda "kapılmış gidiyorum..." şarkısı duyulurken Recep çıkar. Hüseyin bir sigara yakar. Sahne usulca kararır. Sonra perde gazeli gelir, uzaklardan Recep'in sesi duyulur: "Yar bana bir eğlence, medet..."

Dumanıma karışma, havamı bozma!..

Su sigara yasağına ve devamındaki gelişmelere fena taktım. Rezaletlerin dibini gördüğümüz memlekette, hayatın acı gerçekleri tüm çıplaklığı ve en pespaye haliyle ömrümüzün ortasında dururken, öylece... 19 Temmuz 2009 tarihinden sonra kapalı mekânlarda ve muadillerinde sigara yasağı başladı. Buna göre kahvehaneler, pastaneler, birahaneler, bilumum haneler, çınar gölgeleri, şemsiye altları, merdiven boşlukları, köprü altları, alt geçitler, kapalı üstgeçitler, bulutlu havalar, kasket altı, fötr kenarı, stadyumlar vs. dumansız hava sahası mıdır, nedir kapsamında...

İyi hoş, sağlıklı toplum falan filan için güzel bir hamle, hayırlısı olsun. Sigarayı tüm fenalıkların anası ilan eden hükümet ve saz arkadaşları şu 'sağlık' meselelerini daha ciddiye alıp alanı bir genişletse, o zaman samimiyetlerine biraz inanasımız gelir. Hani sanki sigaradan çok aslında içki ile bir mücadeleye girildi de ön adım sigara ile atıldı. Özellikle içkili mekânları etkileyen bu uygulama, bir başka hesabın bir hamlesi olarak duruyor hâlâ.

Sağlıklı bir toplum mu isteniyor?

O zaman daha kapsamlı ve etkili bir savaşa girişin. **Alın size 20 tek (bir paket) öneri:**

1. Öncelikle işsizliği bir önleyin. Evine ekmek götüremeyen insanların beden, ruh sağlığını bir muhafaza edin. İşsiz ve çaresiz insanların kendilerine ve çevrelerine zarar vermelerini bir önleyin. Koruyun.

2. Şu asgari ücrete adam gibi bir el atın, millet yoksulluk sınırını aşıp mayın tarlasına girer gibi açlık sınırına dayanmış. O parayla siz

nasıl bir sağlıklı toplum gelişimi bekliyorsunuz? Asgari ücretli aileler analar, babalar, büyükanne, büyükbabalar, çocuklar, gençler iki kuruşla bir alay faturadan sonra nasıl beslenecekler de sağlıklı bir toplumun bireyleri olacaklar? Hadi, koruyun...

3. İşçinin memurun yaşam koşullarını iyileştirin, efendilerinizin çıkarlarını değil, o 'ücretli köle'lerin çıkarlarını düşünün, madem sağlıklı bir toplum istiyorsunuz. Doğru düzgün giyinebilsinler, bari ayda bir sinemaya, dışarıda bir yerde yemek yemeye gitsinler, TV'lerde görünen o 'renkli' sosyal hayatın bir anlık da olsa bir parçasına dönüşsünler. Anne ve babaların çocuklarının yüzüne bakabilecek bir geliri olsun.

4. Her felaketin tüm kötülüklerin anası da babası da yoksulluk ve sosyal adaletsizliktir. Bunu halledin. İnsanlar ahlaki sağlıklarını kaybedip gayri ahlaki işlere, yüz kızartıcı suçlara yönelmesin. Düzeltin şu ekonomiyi, bize maval okumayın. Asıl ailelerin sağlığı bozulmasın, o bozularsa daha hiçbir şeyi düzeltemezsiniz bu ülkede. Övündüğünüz 'geleneksel Türk aile yapısı'nın sağlığını yoksullukla

bozmayın efendiler.

5. Bir ömrü köle sınıftan biri olarak geçirip, yarı ölüyken emekliye ayrılan insanların onlarca yıllık emeğinin karşılığını doğru düzgün verin. Emeklinin sağlığını, saygınlığını koruyun efendiler.

6. Gençlere geleceklere dair bir umut verin, hayata hayal kırıklıklarıyla başlamasınlar. Onlara sağlıklı bir gelecek verin. O hayali koruyun.

7. Elbette sonsuz olmayan iktidarınızı baki kılmak için insanları sadakaya alıştırıp onların haysiyetlerinin sağlığını bozmayın, koruyun.

8. Şu sömürü zincirini kırın, üreten, çalışmasının karşılığını alsın emeğin sağlığını koruyun.

9. İnsanların hak arayışlarını, polis devleti şiddetiyle sindirmeyin. 'Devlet baba' babaysa eğer, babalık sağlığını koruyun.

10. Güven duygusunun ve adaletin, toplumsal barışın sağlığını koruyun.

11. Robin Hood'culuk oynayıp zenginden alıp yoksula verin demiyorum ama yoksula kol kanat gerip sosyal devletin sağlığını koruyun.

12. Hormonlu

yiyeceklerle savaşın, kansere yol açan maddeler içeren gıdalarla... Bari domatesin, hıyarın sağlığını koruyun.

13. Arsa talanlarını kıyı yağmalarını önleyin. Toprağın denizin selametini koruyun. Çarpık kentleşmeye dur deyin, şehirleri koruyun.

14. Halkın temel ihtiyaçlarını karşılayın; yeme, içme, giyinip kuşanma, barınma, iş, eğitim, gelecek kaygılarının üstesinden gelin. Umudun sağlığını koruyun.

15. İş güvencesi sağlayın, işsizi işsizi kırdırmayın, çalışma prensiplerinin sağlığını koruyun.

16. İş güvenliği sağlayın, örneğin 'Tuzla'larda insanlar değersiz varlıklar olarak ölmesin. Üretenin bu manada sağlığını koruyun ki, zenginliğinizin temeli onlardır.

17. Gençleri, aileleri paralı eğitimin, dershanelerin tuzağından kurtarın; eğitimin sağlığını koruyun.

18. Kutsal sayılan çeşitli duyguların sömürülüp, ticarete-siyasete malzeme edilmesini önleyin. Madem inanıyorsunuz, inancın sağlığını koruyun.

19. Milleti hırsızdan, uğursuzdan, kan içiciden, kredi kartlarından, tefeci bankalardan, çetelerden, mafyalardan, 'F tipi' örgütlenmelerden, sinsiliklerden, hainliklerden satılmış sendikacılıktan, yalancılıktan, ikiyüzlülüğten üçkâğıtçılıktan koruyun.

20. Hastasını müşteri olarak gören 'sağlık sektörü'nden koruyun insanları; yani sağlıklarını hakikaten koruyun. Bizi teslim alan sigaranın efkârlı dumanı değildir, siz bizi sizden ve zihniyetinizden koruyun.

Dumanımıza karışmayın, havamızı bozmayın...

Ben sigara almaya gidiyorum ulan, dumansız hava sahanıza üfleme için!

Geçende, gazetesinde Erman Toroğlu sigara yasağı savunan Abdülhamitçi tarzda bir yazı karalamış. Ah be Erman, yıllardır TV'lerde, gazetelerde boy gösterirsin de memlekete dair adam akıllı bir laf etmişliğin yok, üstelik üslubundaki ve içeriğindeki sığlık ve densizlik cabası, eski yöntemde kırmızı noktayla izlenmesi gereken bir zatsın ve onca mesele içinde tutmuş sigara yasağı destekliyorsun. İnan zararlı dediğin o sigara senin gramin kadar zararlı değil gençliğe, çevreye, ahlaka, fazilete, memlekete, millete... Orada bir hayat tarzına müdahale

olduğunu da göremeyecek kadar da körsün ve esnafın o noktada hükümetin tekmelerine nasıl maruz kaldığını algılayamayacak kadar da tuzun kuru.

Adana'nın göbeğinde, Sular civarında en popüler mekânlardan birinde soruyorum, "Yılmaz abi nedir mevzu bu manada?" diyorum, "12 garson çalışırdı şimdi 5 kişiyiz," diyor. Burada istediğiniz hesabı yapın. Ergün abiye soruyorum yan tarafa geçip, mesele aynı, bir başka yerde Erkan'a soruyorum dışarıda ayaküstü bir sigara içerken, "Mekâna gir bak," diyor... Millet iflas etmemek için

direniyor. Ama hükümet şu ana kadar beberuhileriyle bir olmuş ve hedefi istediği yerden de vurmuştur. Oradan TV'sinde M. Ali Birand sigara yasakçılarının açıklamalarına 'haklı olarak' yorumunu yapıyor tarafsız haberini sunmadan önce, ki hiçbir hak arayışı için, ne bileyim örneğin tekel işçileri için, itfaiyeciler veya demiryolcular için, ya da linçlere maruz kalan solcular için bir haklılık tahlili yapamayan yılların 32. Güncüsü tam bir eyyamcılıkla haklılığı oraya teslim ediyor. Oysa hakikatte 'sağlığa' dair meseleler orada öylece duruyorken... Adeta bir vergi

cehenneminde yaşıyorken... İnsanca yaşamaya dair tüm mevziler bir bir kaybediliyorken... Koca koca adamlar herhangi bir toplumsal mücadelenin kığına bile yanaşamazken... Ortadaki yoksulluğa, sağlıksızlığa, Allahsızlığa kör bakılırken... Tatlı su aydınları, bilgeleri, kanaat önderleri, dönemleri kendi bokuyla oynarken... Ve hatta adamcağıza suikast planları yapılyorken... Memleket yeşile çalan bir faşizme göz göre göre teslim olurken... Sigara yasağı ha?! Ben sigara almaya gidiyorum ulan, dumansız hava sahanıza üfleme için...

Batı cephesinde yeni bir şey yok...

A vatar! Avatar! Her yerde *Avatar*... Güzel isim seçmişler. İnternetteki sohbet programlarında, forum sitelerinde kendi fotoğrafının yerine koyduğun resme 'avatar' deniyor. **İnternet aşklarına ve internet cengaverliğine bel bağlamış olan bizim kuşak için çok akılda kalıcı bir isim.** Ayrıca 'avatar' kelimesinin köklerinin Hinduizmden gelmesi de olaya ayrı bir gizem ve felsefi bir boyut katıyor. Haberlerde *Avatar*'ın fragmanları dönüyor, 'kültür sanat' programlarında sermayenin tasmaını takmış sanatçıların sergileri ve hollywood filmlerinin tanıtımları arasında *Avatar*'ın apayrı bir yeri oluyor. Pek garip bir durum yok, arada rastlıyoruz böyle şeylere. Ama *Avatar*'da ayrı bir şey var sanki, bu kadarı da fazla dedirtiyor, öyle ki noktadan sonra cümleye 'ama' ile başlatıyor. Neymiş? **Sinema tarihinde çığır açılmış? Ne çığırı?** "Müthiş bir üç boyut teknolojisi." **Tamam başka?** "Adamlar inanılmaz bir dünya yaratmışlar! Tasarımlar harika!" **Hay tasarımınız batsın, bizim meslek de iyice ayağa düştü ki zaten pek hayırlı bi yerde değildi...** Başka? "Adamlar resmen Amerika'yı, emperyalizmi yerden yere vuruyor! İnsanın ne mal olduğunu çok iyi görüyorsunuz, vallaha kendimden utandım filmi izlerken!" **Ne zaman Amerikalı oldun?** En sonunda *Avatar*'a gitmek farz oldu.

Böyle bir mahalle baskısına daha fazla dayanamazdım. Üstelik *Avatar*'ı üç boyutlu izlemek lazım ki, tek şansın sinema. Gişenin önünde kuyrukta beklerken aklımdan şöyle bir düşünce geçti: "Acaba korsanıyla orijinaliyle DVD'lerin bu kadar ayağa düşmesi ve internetten en yüksek çözünürlükte filmlerin eklemek alır gibi indirilmesiyle sinema sektöründe 3D (üç boyut) hikayesinin bu kadar gelişmesi arasında bir bağlantı olabilir mi?" Neyse ki sıra bana geldi de komplo teorilerinden sıyrıldım. Sıra geldi ama **'bana kendimi özel hissettirecek'** gözlüklü-mözlüklü bir 3D 'deneyim'i beklerken alışık olduğumuz 'bugün git yarın gel' muamelesiyle karşılaştım. En yakın bilet iki gün sonraya. Meğer *Avatar* da **bizim askerlik işlerine dönmüş**, gitmeyeceğim desen kaçması zor, gideceğim desen gitmesi daha zor.

Sayı gün çabuk geçermiş büyük gün sonunda geldi, sinemaya gittim, film başladı. Evet, hakikaten 3D, hem de daha önce sinemada izlediğim üç boyutlu filmlerdeki gibi yakındaki ve uzaktaki görüntüler bulanıklaşmıyor, yani onlardan daha iyi, evet. Ama öyle pek de inanılmaz bir durum yok. Zaten 3D teknolojisinin yapması beklenen, standart bir şey olması gereken bu netlik durumumun dışında pek bir 'çığır' göremedim. *Avatar*'daki 3D durumunun

ısınma turlarını **Beowulf** filmi gösterime girdiğinde yaşamıştık zaten, o zaman da bir grup küçük burjuva 'devrim niteliğindeki' 3D'ler yüzünden kitlesel bir histeri krizi geçirmişti. Bilet sırasındaki komploların benzeri aklıma geldi: "Ara ara '3D teknolojisi devrim oldu bundan sonra hiç bişey eskisi gibi olmayacak' diyerek insanları sinema salonlarına çekmeye mi çalışıyorlar?" Neyse, filme döndüm.

Esas oğlanla esas kızın ilk kez karşılaştıkları yere kadar pek öyle ahım şahım bir tasarım göremedim ama bu karşılaşmayla esas oğlanın köye getirilmesi ve 'avatar'ını uyutup gözünü tekrar insan bedeninde açması arasındaki bölüm gerçekte büyüleyici bir görselliğe ve iyi tasarımlara sahip. Çok yeni bir şey var mıydı? **Derin okyanus hayatı ve 'LSD tribi'ni konu alan işlerde yapılmamış pek bir şey yoktu. Olsun, devrim demeyiz inkılap deriz.** Yine de tasarımlar birebir olmasa da genel atmosfer daha kesin bir 'şey'ler hatırlatıyordu, ama ne olduğunu tam çıkaramıyordum. Tasarım ve görsellik açısından filmin geri kalanı tamamen kendini tekrardan ve yaratıcılıktan uzak hayvan tasarımlarından oluşuyor. (Atın kafasına denizati kafası koymak gibi yüzeysellikler...) Buna rağmen arada gerçekten patlayan bazı tasarımlar var. En önemlileri **Banshee**

denen ejderha, **Turuk** denen ejderha, uçan dağlar ve son savaş sahnesinin geçtiği kutsal mekandaki dekorlar. Bunlar perdeye yansırken o orman sahnesinin bana hatırlattığı 'şey'in ne olduğunu anladım. İçimden "Roger Dean," dedim, tam bu sırada annem kulağıma eğildi, "Roger Dean'i hatırlatıyor değil mi?" dedi. **(Sanatçı bir anneyle sinemaya gitmenin dayanılmaz hafifliği.)** Kısa bir araştırmanın sonunda gördüm ki Roger Dean kesinlikle bu filmde çalışmamış!..

Peki, kim bu Roger Dean? Özellikle 1970'li yıllarda aktif olan önemli bir illüstratör, grafiker, endüstri ürünleri tasarımcısı, iç mimar ve mimar. Kendisi aslında bir burjuva sanatçısı olmasına rağmen sevdiğim bu adam Yes grubunun albüm kapaklarıyla ünlenmiştir. (Daha fazla bilgi isteyenler için: www.rogerdean.com)

Ertesi gün işe gittiğimde hemen bir test yaptım. Kapıdan girer girmez, "*Avatar*" nasıl buldun?" diye üzerine atlayan iş arkadaşlarıma, **"Size *Avatar*'la ilgili çok ilginç bir şey göstereceğim,"** dedim ve internetten topladığım dört beş Roger Dean illüstrasyonunu gösterdim. **"Aaaa, Ooo, Waay!"** sesleriyle resimlere bakan ikisi art direktör ve biri kreatif direktör olan grafik tasarımcı meslektaşlarıma bunların *Avatar*'ın tasarım çizimleri olmadığını,

Daha detaylı karşılaştırma için Roger Dean *Dragon's Dream* 2008 Ilex Publishing, Roger Dean *Views* 1975 ve tabii *Avatar*'ın buraya koymadığımız kısımlarına bakabilirsiniz.
1. Roger Dean, *Pilot* 2001
2. Roger Dean, *Edgar* 2008
3. Roger Dean, *Yeşil Kule*
4. *Avatar*
5. *Avatar*, tasarım çizimi
6. Roger Dean, *Draco Shubunkin*
7. Roger Dean, *Ejderha* 2006
8. *Avatar*, tasarım çizimi
9. *Avatar*, tasarım çizimi
10. Roger Dean, Yes grubu için böcek illüstrasyonu
11. Roger Dean, Yes Logosu 2001
12. Roger Dean, Yes Logosu 1972

1970'li yıllarda yapılmış illüstrasyonlar olduğunu söylediğinde inanmadılar, büyük hayal kırıklığına uğradılar. **Filmin tasarımlarının ve atmosferinin çalıntı olduğu konusunda hem fikir olduk.** Bunu bir nevi uzman görüşü olarak da kabul edebilirsiniz. *-gülen surat-*

Bu durumu ilk farkettiğimde çalıntı olanın filmin genel atmosferi, ejderhaların üzerindeki desenler ve hareketlerinin verdiği izlenim, filmin genel renk konsepti gibi şeyler olduğunu düşünmüştüm ama konuyla ilgili biraz araştırma yapınca durumun çok daha vahim olduğunu, birçok şeyin nerdeyse birebir çalınmış olduğunu fark ettim. Bunları uzun uzun anlatmaktansa görsellere bakmak daha iyi. Bunlara bakarken *Avatar*'ın resmi web sitesinden de izlenebilen yapım belgeselinde tasarımcılardan birinin ettiği bir lafı hatırlamanın yararı var: "Sıfırdan yeni bir dünya yaratık..."

Avatar'ın aslında ne gibi mesajlar verdiğiyle ilgili **Erkal Umut** yazdığı için o konuya hiç değinmiyorum, yine de senaryoyla ilgili söylemem gereken bir-iki şey var. Ben bu yazıyı yazarken *Avatar*'daki hırsızlık Türkiyeli gazeteciler tarafından da tek tük yazılmaya başladı. **Hıncal Uluç**'un konuyla ilgili yazısında senaryonun *A Man Called Horse*'dan alıntı olduğunu okuyunca kafamda bir şimşek çaktı. Ben de bu filmi lisede izlemiştim. Daha sonra *Avatar*'ın *Pocahontas*, *Kurtlarla Dans* gibi bir çok filmde çalıntı olduğu söylendi. Evet

"Hollywood'un bize sunduğu 'büyük patlama' ordan burdan çalıntı içi boş bir ambalaj ve pazarlama taktiğinden başka bi şey değil," desem çok ağır konuşmuş olmam sanırım...

bence bunların hepsi doğru tespitler. Aynı konu daha önce defalarca işlenmiş. Zaten Hollywood'un bu kadar büyük yatırım yaptığı bir filmde risk aldığı görülmemiştir.

Tam bunları düşünürken çizgiroman düşünüyordum Fransız bir tanidik *Aquablue* diye 1988-2006 arasında yayınlanan 11 ciltlik bir Fransız çizgiromanından bahsetti. Burada anmak istemediğim bazı yöntemlerde *Aquablue* çizgiromanının tüm ciltlerini buldum. İlk beş cildini hızlıca (ve bazı yerleri atlayarak) okudum. Allahtan beşinci cildin sonunda *Avatar*'ın araklandığı ilk bölüm bitti de bu ticari kaygılarla yazılmış ve gayet sıradan çizilmiş çizgiromanın diğer altı cildini okumak zorunda kalmadım. ***Aquablue* ve *Avatar*'ın hikayesindeki benzerlikler şöyle:**

1. *Aquablue* üzerinde mavi derili ve doğayla tamamen uyum içinde yaşayan insansı canlıların bulunduğu bir gezegendir. *Avatar*'da da Pandora gezegeninin üzerinde doğayla tamamen uyum içinde yaşayan mavi derili, insansı canlılar yaşar.

2. Hem *Aquablue*'da hem *Avatar*'da yerli halk kendilerinden çok daha gelişmiş olan insan ırkıyla karşı karşıya gelir. İki hikayede de yerlilerin topraklarındaki değerli bir madeni çıkarmak isteyen bir şirket ve bu şirketin madene ulaşmak için yerlileri yok etmek isteyen ordunun karşısında iyilik

sever bilimadamları yerlileri korumaya çalışırlar.

3. *Aquablue*'da yerliler aralarında büyüyecek, onların geleneklerini ve dilini öğrenecek ve en sonunda bir törenle kendilerinden biri sayılacak bir insani aralarına alır. *Avatar*'da ise bir insan melezi bir yerli bedeniyle kabileye katılır, kültürlerini ve dillerini öğrenir ve en sonunda bir törenle yerlilerden biri kabul edilir.

4. İki hikayede de bu insan kabile şefinin kızına aşık olur.

5. İki hikayede de insanlar yerlilere saldırır. İki hikayede de yerlilerin arasındaki insan direnişe önderlik eder, önce kabile tarafından reddedilir, sonra ise gezegenin ruhuyla iletişim halindeki efsanevi bir yaratık sayesinde lider olur. *Aquablue*'da yaratığın adı **Uruk Uru**'dur ve seçilmişin ruhuyla bağlantı kurabilir. *Avatar*'da aynı işi gören yaratığın adı **Turuk**'tur ve seçilmişin ruhuyla bağlantı kurabilir. (*Avatar*'daki fark bütün canlıların bütün yerlilerin ruhuyla bağlantı kurabiliyor olması.)

6. İki hikayede de yerliler, bir kaç iyi insan ve gezegenin ruhundan oluşan ittifak insanları yenilgiye uğratır.

7. *Avatar* filminde insanların içine girip kullandığı robotların nerdeyse aynısı *Aquablue* çizgiromanında da vardır.

Yani adamlar daha önce onlarca defa

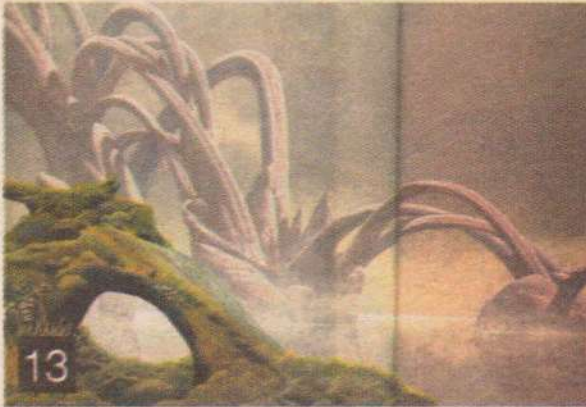
işlenmiş bir konuyu alıp, uzay çağına taşırken bile hikayeyi kendileri adapte etmemiş, daha önce

yapılmışını alıp aynen çakmışlar.

Bütün bunların üstüne, "Hollywood'un bize sunduğu 'büyük patlama' ordan burdan çalıntı içi boş bir ambalaj ve pazarlama taktiğinden başka bi şey değil," desem çok ağır konuşmuş olmam sanırım. Yazının başında kısaca anlattıklarımı bakınca görüyorum ki film daha gösterime girmeden kıracağı rekora karar verilmiş. Klasik Hollywood taktikleri daha büyük ölçekli uygulanmış. Nedir bu taktikler? Daha önce sağda solda denenmiş, garanti hikayeler ve tasarımlar inanılmaz bir kampanyayla yeniymiş gibi sunulur. Bu bir mistisizm, yalandan bir felsefe ve alternatif bir evren fantazisi ile yoğurulur (*Matrix*, *Yıldız Savaşları*, *Yüzüklerin Efendisi* vs.) ve seyirciyle film arasında hoş vakit geçirmenin ötesinde bir duygusal bağ ve sadakat kurulur. (Reklamcılıkta Love Marks – Aşk Markaları olarak adlandırılan kavram. Tabii bu aslında başka bir yazının konusu olabilecek kadar geniş bir terimdir.)

Peki, bütün çabalar niye? İşte onun iki cevabı var. Birinci cevap için filmin Hollywood'da dolayısıyla Amerika'ya kazandırdığı paranın miktarına bakın. İkinci cevap ise filmin içine gizlenmiş mesajlardaki işbölümü gereği bu konuyu Erkal Ağabey'e bırakarak aradan çekiliyorum.

Saygılar...

13. Roger Dean 1996
14. Roger Dean, *Yükselen Şehir* 1997
15. *Avatar*
16. *Avatar*

17. Roger Dean, *Işık Denizi* 1994
18. *Avatar*
19. *Avatar*

Sahiden, sahi gibi

Sinemada kullanılan görsel etkilemeler (efektler) tam olarak 'gerçekmiş gibi' görülüyor perdede artık. Sahiden, sahi gibi her şey perdede! Avatar filminde olduğu gibi. Ancak bu 'sahicilik' sadece görüntülerde.

Avatar, gelişkin sinema tekniğinin olağanüstü etkisiyle beraber; sömürgecilik, emperyalist talan, işgale direniş gibi konulara yaptığı 'dokunuşlarla' da kendinden bolca söz ettiriyor.

Filmin konusu ve karakterleri, daha önce yapılmış bazı çizgi roman ve filmlerden

'ilham' alınmış.

Film konusunun Kuran'daki bir ayetten alındığını söyleyenler de var.

Bir ayette yer alan fil, kuş, kutsal mekan gibi benzerliklerle, elin filminden dinsel inançlara paye çıkarılıp, tüy dikiliyor.

Hemen her şeyi kutsal kitapla ilişkilendirme modası gereği, Bugün gazetesi yazarı A. Taşgetiren yazdığı

bir yazıyla, Avatar'dan sonra zihnimize dördüncü boyut açıyor: "...Kuran'da geçen kıssaların manevi muhtevasının, çağımız insanına, olağanüstü güzellikte taşınabileceğini örnekleyen muhteşem bir sinema eseri." Yaşasın yeni sinema! Bundan böyle; Ömer Çelakıl kutsal kitap kıssalarından senaryo yazar, Cübbeli Hoca başrolü oynar, Fethullah da yönetmen

olur; ne de olsa o Amerikalı bir yönetmen! Amerika'da ne filmler çevirdiği biliniyor! 'GDO'lu sol sanat'ın, ambalajında muhteviyatı okunamayan bazı eleştirmenleri de filmi 'sol' tadında olmuş diye alkışladı. Filmi, solcu, anti-emperyalist görenler, CIA Bilim ve Sanat Seksiyonu çalışmalarının 'soğuk savaş' döneminde kalmış bir fosil olduğunu düşünüyor olmalı. Öyle ya! Dünya değişti! Emperyalizmin efendisi ABD, CIA Bilim ve Sanat Seksiyonu'nu kapatıp, buradaki ajanlarını Somali'ye aç insanlara pilav pişirmeye yolladı!

'TÜR' SOLU ya da Narsizmin yeni hali: 'Na'viler Türk mü?'

Her alanda hercümerçlik yapan 'Türk Solu'nun, 'Atatürkçü, milliyetçi ve de solcu' gazetesinde Gökçe Fırat imzası ile yer alan, 'Na'viler Türk mü' adlı yazı, parmaklarımızda iyileşmesi çok güç diş izleri bırakıyor.

Avatar filmini değerlendirirken, şöyle diyor 'Türk Solu':

"...Biz başka bir pencere açalım ve oradan 'türümüz'ü ve 'Türklüğümüz'ü anımsayalım... Avatar'da seçilen sahne Türk efsanelerinde ve destanlarında açıkça tarif edilen dünyanın direği olan Hayat Ağacı'dır...Bu ağacın içinde yaşayan klan da Türkleri andırmaktadır... Bu savaş sistemi de yine Türklerle aittir... Uçaktan büyük kuşlar bile Türk mitolojisinden alınmadır...Hatta ağaç sembolü Türklerde Osmanlı'ya da devredecek ve Osman rüyasında Osmanlı'ya dönüşecek büyük ağacı görecektir..."

'İrk' kelimesinin antipatik olduğunu anlamış olmalı ki, onun yerine 'tür' kelimesini kullanıyor yazar. 'İrkçi' demek yerine 'türücü' denilecek artık! Böylece politik sözlüğe değerli bir kelime hediye eden bir 'tür' olarak anılacak bu türler!

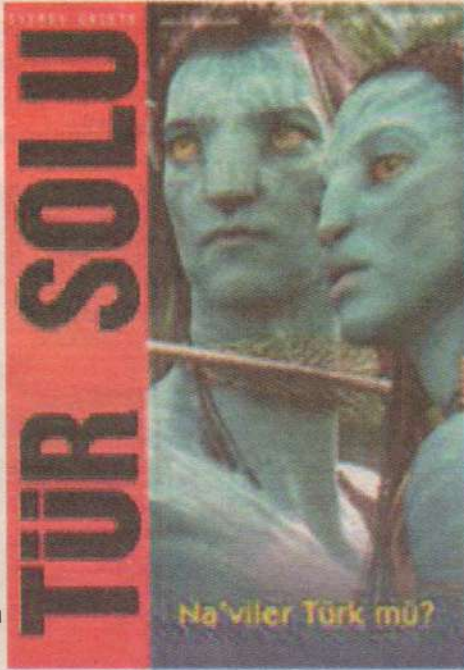
'Türücü' yazarımız, tüyleri dike dike devam ediyor! Okuyalım:

"...Bu açılardan insan merkezli dünya sistemi ile doğa merkezli Na'vi sistemi arasındaki karşılaştırma kapitalist uygarlıkla Türk tarihi arasındaki

karşılaştırmadır. Oysa yok edilen bir Türk uygarlığının tarihi filmi olarak da izleyebiliriz... Filmin yönetmeni filmin çevreci ve anti-kapitalist mesajları olduğunu söylerken bu bakımdan haklıdır ama bu tür bir sistem insan dışı bir türde değil, biz Türklerde zaten vardır."

Türümüz ne imiş ve nelere kadir imiş! Bu filmin üzerinde yıllardır çalışılmış olmasının altındaki neden, türümüzün efsanelerini araştırmaları olmalı! Bu kadar ağır bir efsane külliyatına sahip türün ferdi olduğumuz konusunda 'Türk Solu' gözümüzü açmış bulunuyor!

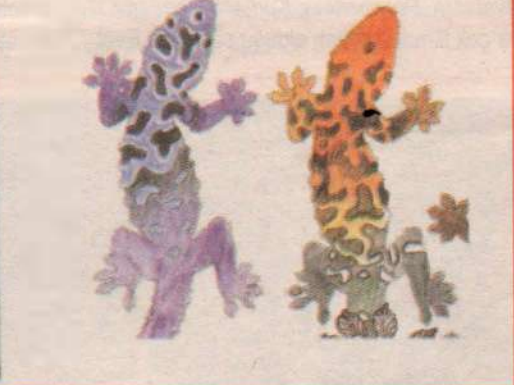
'Türk Solu'nun tür seviciliği ve tür narsizmi; bildiğimiz faşizmin sınırlarını da zorluyor artık. Her durumdan türüne paye çıkararak 'tür övücülüğünden' 'tür paranoyası'na doğru tersine evrilen bu nasyonal sosyalistlere, dünyadaki diğer 'türlerin' efsanelerini ve tarihlerini okumalarını; aynı zamanda, kendilerine göre 'daraltarak' (onlara göre pozitif hırsızlık!), kitap fuarlarında 'gururla' pazarladıkları, Deniz Gezmiş ve Mahir Çayan gibi devrimcilerin 'daraltılmamış' kitaplarını 'geniş' olarak okumalarını salık verelim ve 250 milyon dolar maliyetli, 2 milyar dolar gişe geliriye doğru hızla ilerleyen Avatar filmine, yani 'gerçek hayat'a dönelim...

20. Roger Dean, 1 Nisan 2003
21. Avatar

22. Roger Dean, Nearfest Logosu 2003

Üç boyutlu dijital muz

Filme anlatılan hikâyeyi deşersek, dijital duman bombaları altında zihinlere kakılmaya çalışılan algı arızalarını görebiliriz. Başka deyişle, bize yedirilmeye çalışılan muzun üç boyutlu dijital kabuğunu soyup, senaryosuna bakalım.

2154'te, Pandora adlı gezegenden değerli maden aşırıan dünyalılar, oradaki yerlilerle ilişkilerini konu alan fantastik bilim kurgu filmi Avatar.

Yağmacı şirketin bünyesinde çalışan bilimciler, insan ve yerli DNA'larını birleştirerek, Avatar adı verdikleri, yerli vücutlu, insan beyinli melezleri laboratuvar ortamında üretiyor. Ve bu mahlûkatı yerlilerle iletişimde kullanıyorlar.

Bu çakma bedenlerin kullanıcıları ise maden çıkaran firmanın bilimcileri ile ölen kardeşi için yapılan avatari kullanmak için gezegene getirilen Jack adındaki savaş gazisi.

Kahramanımız Jack, bilimci gruba koruma olarak atanır. Bir gün ormanda kaybolup vahşi mahlûkatla Rambo gibi dövüşürken kabile reisinin kızı ile karşılaşır. Kutsal ağacın tohumları Jake'in etrafını sarar. Kız, bu işte bir keramet olduğunu düşünür. Jake artık kabilenin kankası olmuştur.

Maden şirketi, yerli halkın topraklarında güle oynaya maden çıkarırken, bilim insanlarının gayreti ile yerli halka okul açmış, 'uygarlık' öğretmiş. Ancak şirketin gözü yerli halkın kutsal toprakları altında bulunan zengin maden yataklarında. Yerli halk ise orayı terk etmeye niyeti değil.

Kahramanımızın, muhbir ve provokatör olarak, tüm 'barışçıl' yolları denemesine rağmen savaş çıkar. Giderek yerli halktan biri olan Jack, gezegenin tanrısının güvenine mahzar olup, kimsenin binemediği devasa kutsal kuşa biner. Yerliler Jack'in ilahi bir kişi olduğuna safça inanır. Yalancıkdan kutsal kişiliğe bürünen Jack, mazlum halkların kurtarıcısı olarak yerlilere aslanlar gibi komutanlık yapar. Tam yenileceklerken, Tanrı Eywa, bilumum orman mahlûkatını işgalcilerin üzerine salar, düşman yok edilir, pis madenciler dünyaya gönderilir, gökten üç elma düşer filan... Öykü bu.

Senaryo, hem klişe konu ve karakterleri açısından hem de senaryo yazımı açısından üçüncü sınıf. Ama filmde asıl sözü edilmesi gereken ne 'görsel şölen' ne de başarısız senaryo tekniği. Senaryo diyaloglarının ne anlam içerdiği ve seçerek dayattığı olgular ile bu olgular arasındaki ilişkilerdir tartışılması gereken...

Emperyalizmin üç boyutlu kakalaması

İnanca saygı, talana devam!

Venezüella'da görev yaparken (Bunu Vietnam ya da Irak olarak okuyun) vurulan ve belinden aşağısı tutmayan gazi Jake, harika efektlerle bezenmiş ve izleyicinin ağzındaki mısırsı yutmayı unutturan üç boyutlu görüntüler eşliğinde gezegene adım atarken, iç sesi duyulur:

Jake - (iç ses) Param olsaydı, omurgamı iyileştirebilirlerdi. Ama bu gazi maaşıyla imkânı yok, hele ekonomi bu haldeyken. (Olağanüstü makineler arasında koşuşan kiralık askerlere bakarak) Dünyada iken, bu adamlar ordunun adamlarıydı. Özgürlük için savaşırlardı. Ama burada bir şirket için çalışıp para kazanan kiralık askerler sadece.

Jake'in, ayaklarını iyileştirecek parayı kazanmak için gurbete çalışmaya geldiğini, aslında dünyada özgürlük savaşçısı bir asker olduğunu, Venezüella'da demokrasi tesis edilirken vurularak sakat kaldığını öğreniyor ve aydınlanıyoruz böylelikle! Demek oluyor ki 144 yıl sonra da Amerika'da değişen bir şey olmuyor!

Venezüella'daki savaşta sakatlanan Jack, özgürlük savaşçısı olarak, yanında da, maden firması adına 'bilimsel' çalışmalar yapan bilimci kadın 'mümtaz bir şahsiyet' olarak kakalanıyor izleyiciye.

Senaryodan örnekleyelim: Bilimci ile maden firmasının sahibi tartışıyorlar.

Patron- Buradaki yerlileri maden sahasından çıkartıyor olmamız gerekiyor. Sen istedin diye bir kukla şov bile yaptık. Onlar gibi göründük, onlar gibi konuştuk sonra bize güvendiler. Onlara okul inşa ettik, İngilizce öğrettik. Sonra

ne oldu? Kaç yıl oldu? Aramızdaki ilişki sadece kötüye gitti. Bilimci - Adamların üzerlerine (Yerlilere) ateş açarsanız böyle olur tabii!

Patron - (Tabak üstünde uçan taşı eline alıp gösterir) Bunun için buradayız biz... Çünkü bu küçük gri taşın kilosu 20 milyon dolar ediyor. Tek sebep bu. Herkesin maaşlarını bu ödüyor. Senin bilimini de bu karşılıyor... O vahşiler bizim operasyonumuzu tehdit ediyor. Neredeyse savaş çıkacak ve senin de diplomatik bir çözüm bulman gerekiyordu.

Senaryonun kötü adamı olan patron, aslında harbi harbi konuşuyor; bilimci kadının bilimi kapitalistlerin yararına kullandığını yüzüne vuruyor. Bilimci kadının, uzay misyonerliği görevinde başarısız olduğunu, onca masrafa rağmen, yerlileri ehliştiremediğini söylüyor. Bilimci kadın gak-guk edip, eğer yerlilerin üzerine ateş açılmasa, yerlilerin maden araklama konusunda itirazda bulunmayacakları, talana rıza gösterecekleri gibi 'barışçıl, diplomatik' bir yöntemi savunuyor.

"İşgal ile mi sömürelim yoksa işbirlikçi örgütleyip diplomatik yolla mı?" tartışmasına kısırlıyor izleyici. Bir yandan börtü böcek toplatılarak olumlu bir karakter olarak öne sürülen bilimcinin, işbirlikçi haline toz konulmuyor. 'İyi karakter' olarak dayatılan bilimci ile para hırsıyla yanıp

tutuşan kötü patron çekişmesinde, izleyicide 'havucu seç' algısı inşa ediliyor. Bu algı inşasında, oyunculuk ve çekim madrabazlıklarına, gelişmiş dijital olanaklar ile üç boyut etkisi yataklık ediyor.

Yerlilerin üzerlerine, neden ateş açıldığını öğrenemiyoruz bir türlü. Direnişmeler mi? İlk sahnede bir arazi aracının tekerleri üzerine saplanmış mavi renkli okları gördüğümüzde akla bu geliyorsa da, direnişi doğrulayacak hiçbir şey yok filmde. Amerikalı bir kurtarıcı gelmeden bir direnişten söz etmek Amerikan sinemasının raconuna yakışmaz tabii ki!

Amerikan sinemasının el çabukluğu marifetiyle, emperyalizmin mevcudiyeti üzerine bir tartışma yerine, emperyalizmin diğer talan yöntemlerinden birinin meşrulaştırılması için algı kanalları açılıyor.

Filmin şirin karakteri bilimci, savaş yanlısı patrona, "Madem bu dünyayı onlarla paylaşmak istiyorsun, onları anlamak zorundasın," diyerek 'barışçıl talan'ın bilge savunucusu pozunda izleyiciden takdir alıyor. Maden şirketi patronunun, yerlilerin tapındıkları kutsal ağacı aşağılayan sözleri karşısında, "Putperest ayinlerden söz etmiyorum. Ormanın biyolojisinde hesaplanabilir bir şeyden söz ediyorum... Evrensel bir ağ," diyerek savaşa karşı çıkıyor, bilimci!

Burada anlaşılıyor ki; tanrının varlığını bilimsel olarak hesaplamış! Tanrının, bütün gezegeni hatta evreni kapsayan elektrokimyasal ağına hayranlık duyarak, "İnanca saygı ama talana devam," diplomasini 'onurla' savunur. Hatta bunun uğrunda kahramanca ölerken izleyicinin takdirini ikiye katlar!

Eywa'nın rahmetine kavuşan yerli çocukları

Filmin asıl figürü, tartışmasız, yerli halkın tanrısı, Eywa.

Yerli halkın tapındığı bu tanrı, bildiğimiz diğer tanrılar gibi köşesinde oturup fanilerin kaydını tutarak kıyamet gününü bekleyen sakin tabiatlı bir tanrı değil! Gezegendeki olaylara müdahale edebiliyor.

Ancak müdahalenin sayısı ve zamanlaması konusunda oldukça beceriksiz! Savaşta yenilmek üzere olan kullarının yardımına koşuyor koşmasına! Ama nedense, filmin sonunu bekliyor. Oysa olan bitenden, olacak bitecektən haberi var; daha önce müdahale edebilir! Böylece yerli halktan o kadar çocuk, Eywa'nın rahmetine kavuşmaz, bir o kadar da çocuk uranyumlu mermileri böğrüne yiyip yaralanmaz veya seneler sonra kanser olmazdı. Bir tanrı olarak yüz kırk dört sene önce, dünyada, Irak'ta, Jake'in atalarının yaptıklarını bilmiyor olamaz ki!

Venezüella gazisi Jake, tanrı ile yaptığı mülakattan 'Mesih' olarak çıkar nerdeyse! Tanrının mekanına gidip, uzun saçlarını kutsal ağacın dallarına dolar. Gerisini Senaryodan okuyalım;

Jake - (Saçlarını kutsal ağacın dallarına takar. Bağlantı kurulur. Tanrı ile iletişim online) Dünya'da yeşil kalmadı. Aynısını buraya yapacaklar.

Daha çok gök insanı gelecek. Bu sebep için seçtin beni (Efektler: Denizanası gibi polenler -kutsal ağacın tohumları- Jack üzerinde uçuşarak onu nurlandırır) Ölümüne savaşacağım. Yardıma ihtiyacım var!

Böylece Jack emperyalistlerin çevreyi yok eden uygulamalarını oranın tanrısına şikayet eder.

Dünyada iken, kasabanın papazı aracılığıyla çevreci şikayetlerini defalarca tanrıya iletmış olmalı. Ama 144 sene sonra bile karşı tarafta tık yok hâlâ. Eywa adlı Pandora tanrısı ise, Jake'in bu şikayet başvurusunu hemen işleme alıyor. Demek oluyor ki, tanrıdan tanrıya fark var!

Pandora tanrısı dünyadan gelen kurtarıcının lafı ile ikna oluyor, 90+1 de yaptığı müdahale ile işgalcileri yenilgiye uğratıyor.

Film, 'havucu seç' algısını, görsel şölenin merkezine oturturken, dinsel paradigma parçacıklarını, önerdiği 'barışçıl' yöntemin dayanağı yapıyor.

Dijital kurgu ve üç boyutun sağladığı sihir üzerinde uçuşan algı yönlendirmeler, istenilen zihinsel kuşatmayı beceriyor ki! "...gibi film" cümlesinin noktalı tarafına, filmin dayattığı kelimeler seçilerek yerleştiriliyor eleştirmenler tarafından; "Anti-emperyalist film", "Çevreci film", "Savaş karşıtı film"...

Film bu minvalde akıp gidiyor...

23. Roger Dean, Osibisa grubunun Woyaya albümünün kapak illüstrasyonu 1971

24. Avatar

Kapıyı kırarak mı, yoksa ikna ederek mi?!

Kuşkusuz, izleyicide hedeflenen duyu ve algı yanılsaması sağlama yöntemi tek başına dijital cambazlıklarla olmuyor. Tiyatro ve sinemada, izleyicinin içine çekilerek zihninin kuşatıldığı ve bu yolla gerçekliğin nesnellikten kopartılarak yamuklaştırıldığı ürünler, elektriğin icadından öncede vardı. Konu, anlatımın hangi araçlarla yapıldığı değil, anlatımın altında yatan düşünselliktir. Diğer

bir deyimle, nasıl şatafatlı görüldüğü değil 'ne anlattığı ve neye hizmet ettiği'dir. Sanat ürününü; yapım masrafları, görsel şöleni, gişe hâsılatı tarafından değerlendirmek ve bu konudaki 'başarı'ları sanat için ölçü kabul etmek, günümüzün egemen anlayışıdır.

Emperyalizmin uygulamalarını, yaratılan bu görsel tantanaya bandırarak yine/yeni/yeniden dünya düzeni için rıza yaratarak meşru göstermek, Amerikan sinema endüstrisinin işlerinden biridir. Gayet de iyi yapıyorlar bu büyü işini.

Özellikle Irak işgali ve Bush dönemi uygulamaları ile yıpranan zihin desteğinin yeniden inşası şantiyelerinden

biridir bu film. Emperyalistler, günahlarını bir yandan Nobel Ödülü arkasına gizlerlerken, bu gibi filmlerle de sinema salonlarında mısır yiyecekler günah çıkartıyorlar.

Kapıyı kırarak soygun yapmak yerine ev sahibinin rızası ile soygunu gerçekleştirme propagandası bu film ile milyonlarca kişiye ulaşıyor...

CAFER KARATEPE

Kapitalizm delikanlılığı bozar

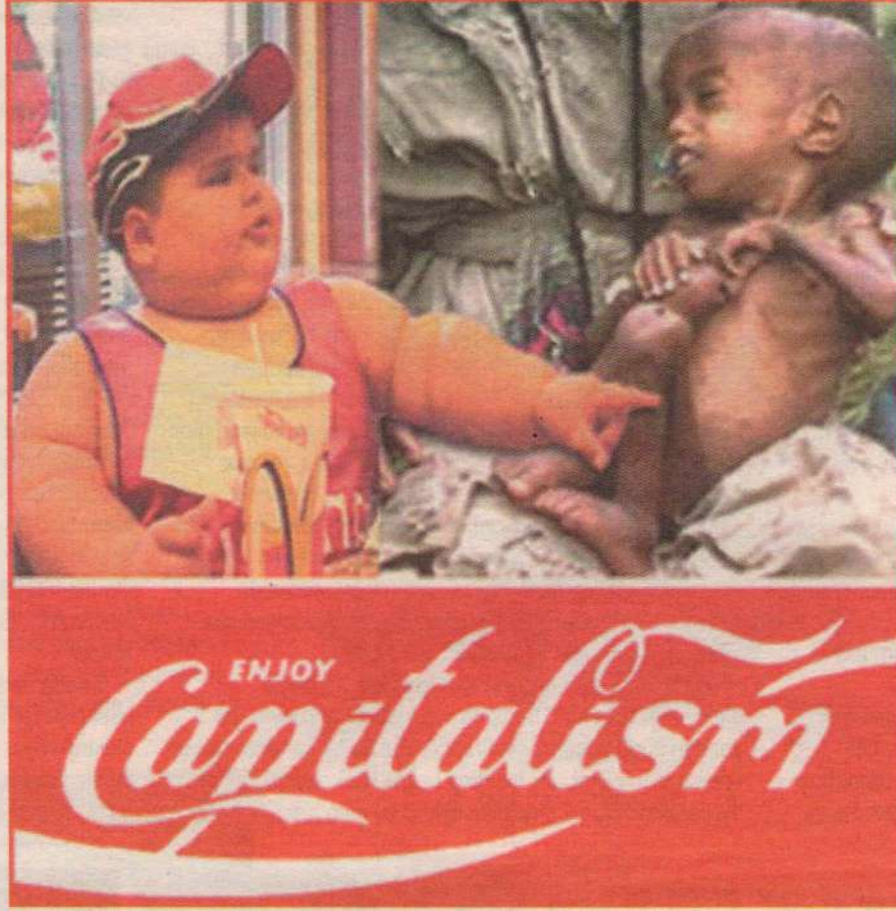
Siyasi argoda 'her devrin iti' olarak tanımlanan tür, devrimci dalganın yükseldiği dönemlerde en hızlı devrimcidir...

(Dergimizin geçen Aralık sayısında kapitalizmin insanları nasıl alıklaştırdığını tartışmıştık. Bu sayımızda da sistemin yarattığı insan erozyonunu tartışmaya devam edeceğiz.)

Son yıllarda insanlar çıldırmaya başladı. ABD'de öğrenciler sınıf arkadaşlarını kurşuna diyor, Ortadoğu'da kalabalıklar ortasında bombalar patlıyor, insanlar eşini ve çocuklarını kurşuna dizdikten sonra intihar ediyor, küçük yaşta kız çocuklarına tecavüz ediliyor, kırmızı ışıktaki durmak bile öldürölme gerekçesi olabiliyor, sokak ortasında, gündüz vakti insanlar kaçırılıyor, tecavüze uğruyor ya da öldürölüyor. **Vahşilik, çılgınlık, intihar almış başını gidiyor.** Ama nedense bu sorun sosyal bilimcileri pek ilgilendirmiyor. **Akla hayale gelmeyen, incir çekirdeğini doldurmayan birçok konuyu araştırma nesnesi yapan sistemin ısmarlama 'bilim adamları' toplumların hızla yuvarlanmakta olduğu bataklığa kayışını inceleme gereği duymuyor.** (İstisnalar hariç) Kapitalist sistem bu konuların araştırılması için değil, araştırılmaması ya da çarpık araştırılması için para harcıyor; her türlü ahlaksızlığın, bozulmuşluğun, kokuşmuşluğun, yıkımın kaynağını başka kapılarda göstermeye çalışıyor.

İnsanların bir kısmı çıldırırken bir kısmı da azgınlaşıyor. On binlerce lira vererek özel olarak yaptırdığı giysisini bir gece giyip, sabahı çöpe atanlar var; 500 beygirlik cipiyle aklıktan nefesi kokan insanların arasında dolaşmaktan zevk alanlar, 80'lik yaşıyla 15'indeki yeni yetme kızların etini satın alan patronlar, **her türlü kepezeliği keyif sayanlar**, yurtaşları aklıktan vücutlarını satarken yüz milyonlarca dolara yaptırılan özel yatlar, uçaklar vs. Yıllık gelirleri on milyonlarca insanın yıllık gelirinden daha fazla olan, dahası kimi devletlerden daha zengin küresel kapitalistler, finansçılar.

Bunlardan 'daha elim ve vahim' olanı ise tüm bunları ve benzeri çarpıklıkları, pislikleri, ahlaksızlıkları, zorbalıkları, haksızlıkları, adaletsizlikleri yani tüm kötülükleri doğalmış gibi algılayan, sistem tarafından alıklaştırmış yığınlar. Evet kapitalizm çıldırıyor, azdırıyor, bencilleştiriyor, bölüp parçalıyor, insanları birbirinden yalıtıyor; ama daha kötüsü hepimiz belli derecelerde alıklaşıyoruz, ahlaksızlaşıyoruz. Karnını doyurmak telaşından çevresiyle bile ilgilen(e)meyenleri, günün büyük bölümünü TV dizisi izleyerek geçirenleri, hayatında bir kitap okumamış, günlük basını bile izlemeyenleri, 40 yıldır aynı gazeteden başka bir şey okumamışları, haberleri tek bir kanaldan izleyenleri, kısacası sistemin tomasından geçenleri, sistemle bir şekilde sorunu olduğunu düşün(ne)meyenleri ve sistemden yararlananları, paralı ya da

gönüllü olarak onu savunanları şöyle bir kenara bırakarak bunların dışındakilere, yani kapitalizme bir şekilde karşı olanlara, kendisinin ve toplumun sistemden gördüğü zararları bilen ya da hisseden insanlara bir bakalım isterseniz, sistem onlarda ne gibi hasarlar yapmış diye...

Neoliberal yandaşmalar

Bir kısım karşıtların karşıtlığı sistemin 'insanlık dışılığından' değil de, muhalifin sistemden gerektiği gibi yararlanamamasından kaynaklanır. Böyleleri sistemi eleştirirler ama sistemin istediği gibi davranırlar. Sistemden yararlanmaya başladıkları andan itibaren de hemen sistem savunusuna geçerler. **Siyasi argoda 'her devrin iti' olarak tanımlanan bu türler devrimci dalganın yükseldiği dönemlerde en hızlı devrimcilerdir. Devrim halinde bir köşe kapma derdindedirler. Ama devrim umutları yitince vakit yitirmeden karşıdevrimci saflarda yerlerini alırlar.** Bunu yaparken sık sık eskiden sosyalist olduklarına falan vurgu yapar, sistem yandaşı olmanın bin bir gerekçesini sayarlar. Yeni bir devrim dalgası gelse bunların çoğu gene devrimci saflara koşar. Öyle ki devrimciliği kimseye kaptırmazlar, gerçek devrimcilere kulp bulmaya kalkarlar. **Diğer 'liboşlardan' ayırmak için bunlara 'neoliberal yandaşma' diyorum ben.**

Şimdi sisteme gerçekten muhalif olanlara gelelim. Yani hiçbir şeyin kendilerini sistem

karşıtlığından vazgeçiremediklerine...

Bunlar sistemin kötülüklerinin bilincindedir. Sistemin adaletsizliklerine ve haksızlıklarına boyun eğmeyi, sisteme boş vermeyi, mücadele etmemeyi kendileri için bir onursuzluk sayarlar. Dünyanın şurasındaki bir sefaletin nedeninin, dünyanın başka bir yerinde dönen dolapların sonucu olduğunu görürler ve seslerini yükseltirler. Kötülükler kendilerine dokunmasa bile sesiz kalamazlar, sessiz kalmayı haksızlığa ortak olmak sayarlar. Kendilerine büyük bir saygıları olduğu için, emeği ile geçinenlere de büyük saygı duyarlar. Onların insan ölçüsü sistemin yozlaştırdıklarından farklıdır. Çoğunluğun hayran olduğu bir politikacı, sanatçı ya da falan yere okul yaptıran işadamına değil de iki ineğinin sütünü satarak geçinen bir insana saygı duyabilirler örneğin. Bir Roman vatandaşa meşhur bir doktordan fazla değer verebilirler. Özetle onların ölçüleri toplumun genel ölçülerinden ayırdır. Böyle bir bilinç yapılanmasına kolay ulaşılmaz. Geline yerde ailenin, öğretmenlerin, yazarların, politikacıların vb. olumlu, olumsuz etkileri vardır; ama asıl belirleyici olan kişinin kendisidir. Bu düzeye ulaşmak çaba gerektirir. Okuyacaksın, araştıracaksın ve en önemlisi sistemin karşısına dikilecek, eyleme omuz vereceksin, örgütlü mücadelenin önemini kavramış olacaksın ve bir örgüte dahil olacaksın. Örgütün eylemlerini maddi, manevi her konuda destekleyeceksin;

gerçekten sistem karşıtı olmanın riskleri çoktur; sistemin bekçileri seni dövecek, hapse atacak ve hatta canına kıyacaktır; bunları göze alacaksın...

Bu insanlarda bile sistemin bıraktığı birçok izler olur kuşkusuz. Kiminde milliyetçi eğilimler görebilirsiniz, sözle ne kadar karşı çıkarlarsa çıksınlar, ayırımına bile varmadan bu eğilimlerini zaman zaman açığa vururlar. Herkes bu toplumun bir parçası, milliyetçilik de toplumun genlerine işlemiştir. Başta eğitim kurumları olmak üzere toplumun her kurumunun kafalara sürekli kaktığı düşüncelerden kurtulmak kolay değil. Milyonlarca genci askere alıp günümüz koşullarında ülke savunmasında hiçbir yeri olmayan yat-kalk talimi yaptıranın anlamsız olduğunu düşünmek saflıktır...

Sistemle gerçekten etiyile, tımağıyla savaşan insanlarda ataerkil ilişkilerin izlerini de görebilirsiniz. Kadın-erkek eşitliğini hararetle savunurken, kendi ilişkilerinde bunu yaşatamayanları hep görürüz. Dikkatlice izlediğinizde ayırımında olmadan kadını, farklı cinsel tercihleri olanları aşağılayan pek çok örnek görebilirsiniz; ama onu aşağılamak olarak algılamaz; doğal bir davranıştır yaptığı. Binlerce kez yinelenen, gözlenen davranış biçimlerinin kişiyi etkilememesi düşünülemez.

Burjuvalar sevinmesini!

Kapitalist sistem burjuvalara her şeyi sunarken onlara da kötülük yapar. Sistem, istisnalar dışında onları her türlü insani değerden uzaklaştırır. Dünyada onlar için tek ölçü paradır. **Para için her şey mubahtır; çalmak, rüşvet vermek, çalışanlarını aç ve açıkta bırakmak, insan dahil her türlü canlıyı yok etmek...**

Bu insan doğasına aykırı edimler en vicdansız kişilerin bile bilinçaltında rahatsızlık yaratır. Bunun için okullar, daha çok camiler yaptırırlar, vakıflar kurarlar, kimi fakir fukaraya yardım ederek vicdanlarını rahatlatmaya çalışır.

Ama hep kendisinden bir büyüğüne özenir, ulaştığı basamak onu tatmin etmez, bir üst basamağa çıkmak isterler. Bu durum insanda telafisi olanaksız bir doyumsuzluk yaratır. Zehir gibi bir duygudur bu. Yakınları dahil çevresinde pek seveni olmaz ama o yalakalıkları sevgi zanneder. Bu yüzden alçakgönüllü görünseler bile egoları iyice şişkindir. Çoğu vicdan, ahlak, paylaşma, empati gibi insani duygulardan yoksun olduğu için mutluluk duygusunu tatmamıştır. Onların mutluluk sandığı şey bir nevi geçici tatmin olma halidir. **Onları tek tatmin eden şey kendilerinden aşağılarda sürünen insanların varlığıdır belki...**

Velhasıl, mutluluğun en büyük düşmanı, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet düzenidir...

Çifte kavrulmuş, çifte vatandaşlık sahibi bakanımız teessüflerini bildirdi: "Biz bu TEKEL işçilerine merhamet etmekle yanlış yapmışız. Aylar önce işten atacaktık ama sendikanın ricasını kıramadık..." Pardon, siz kimsiniz? Merhamet mercii mi zannediyorsunuz kendinizi? Hele şöyle bi açılın bakalım!..

KAPI GİBİ AÇILIM!..

Ne zaman bir haber kanalı açsam, demokrasi mağduru hükümetin ne iftiralarla, ne tezgahlarla alt edilmeye çalışıldığını anlatan bir iktidar yetkilisi karşıma çıkıyor.

Bu kadar şikayet edip de, koltuğu bu kadar seven bir iktidar şekli bize has bir durum olsa gerek.

Başbakan anlatıyor: "Bize takiyyeci dediler. Yargıya baskı yapıyor dediler. Şeriat istiyor dediler. Memleketi soyuyor dediler. Oysa biz memlekete demokrasi, barış, ekonomik refah getirdik, huzur getirdik. Ekonomik gelişmede dünyada on ikinci Avrup'a da altıncıyız. Herkes eskisinden daha iyi kazanıyor. Herkes daha müreffeh koşullarda yaşıyor, ama zamanında acıyıp işten atmadığımız nankör TEKEL işçileri, bazılarının kışkırtmasıyla bize kafa tutuyor. Onlara acımakla hata etmişiz."

Bu memlekette yaşamıyor olsam, ben de, "Gidip şu garibe bir yardım etsem," diyeyim gelirdi.

ÖZELLEŞTİRME adı altında iç ya da dış yandaşlara peşkeş çekilen kurumlar, artık saymakla bitemeyecek kadar çoğaldı. Eğitimden sağlığa, telekomünikasyondan, rafinerilere satılmadık bir karış vatan toprağı kalmadı neredeyse. **Satanlar kahraman, itiraz edenler vatan haini!**

Bilim iyice ayağa düşürülmeye çalışıldığı için, yıllarca en zor okullarda, zor koşullarda okumuş, doktor, eczacı, hukukçu, mühendis, sanatçı, öğretmen gibi meslek sahiplerinin birçoğu açlık sınırında mesleklerini ve yaşamlarını sürdürme gayretinde.

Basını ve gazetecileri özellikle yazmadım, zira basında çıkan bazı haberler kafayı yedirtecek türden.

Bakin aynı haber iki farklı görüşe sahip basında nasıl yer alıyor:

Emekli maaşlarındaki sözüm ona düzenlemeyle ilgili haber henüz devşirilmemiş basında 'Emekliye sadaka' diye yer bulurken, yandaş basında 'Emekliye müjde' ya da 'Emekliye hükümet kıyağı'

manşetleriyle sunuldu...

Yalamanın bir sınırı yok yani.

Pırlantanın kdv'si?

Doktorlar bugünkü koşullarda döner sermayeden mesailerine göre gelebilecek parayla ayda 4 bin lira ve üzeri bir para alabilecekken tam gün yasasıyla bu miktar 2 bin 500 lira, civarında kalacak. Ama isterse bölümüne ve uzmanlığına göre, bir özel 'haspıtlı'la 7 bin 500 ile 20 bin hatta üzeri bir anlaşma yapabilecek.

Ve bu hastanelerde muayene olmayı becerebilen vatandaş, eczacısına atılan kazığın farkına varamadığından, gidip ilacını 'BİM'den ya da 'for yu'dan alabilecek.

Sürekli şikayet edip mağduriyet bildiren hükümet ve yandaşlarının son yedi yıldaki kazanımlarına ve savunmalarına baktığımız zaman bu ağlamaların timsah gözyaşları olduğu o kadar açık seçik ortada ki.

Ülkede bir kuş gibi tantanası oldu. Maliye bakanının oğlu köşeyi bir kez daha döndü. Dokunulmazlığı olduğu için yargılanamayan Kemal Abi açıkladı:

"Ne olmuş yani oğlum sayesinde sağlıklı gıdalar yiyorsunuz." O zamanlar mısırdaki GDO meselesi henüz ortaya çıkartılmamıştı.

Cumhurbaşkanının, başbakanın, bakan ve milletvekillerinin çocukları ve dahi damatları girişimci ve ihaleci oldukları için servet sahibi olmuş ve aslında ticarette her vatandaşın yapabileceği şeyleri yapmışlardı. Başkası yapınca oluyor da 'bizim çocuklar'a gelince mi göze batıyordu.

Tesadüf bu ya, ekmeğinde kdv olan ülkede altın ve pırlantada kdv yoktu.

Ve yine tesadüf o ki altın ve pırlanta işiyle başbakanın kuyumcusu ve ailesi arasında bağ vardı.

Şöyle bi açıl bakalım!

Bu arada seçimden seçime kömür dağıttırıp, her ramamazan vatandaşını iftar çadırlarında doyuran sosyal devletin başbakanı TEKEL işçilerine seslendi:

"Sendikaların oyununa gelmeyin!"

Peşinden çifte kavrulmuş, çifte vatandaşlık sahibi bakanımız teessüflerini bildirdi:

"Biz bu TEKEL işçilerine merhamet etmekle yanlış yapmışız. Aylar önce işten atacaktık ama sendikanın ricasını kıramadık."

Pardon, siz kimsiniz? Merhamet mercii mi zannediyorsunuz kendinizi? Hele şöyle bi açılın bakalım, TEKEL işçisine yer açın! Sonra, biz bilmiyorduk bu güne

kadar sendikalarla hükümetler arasındaki görüşmelerin rica minnet yürüdüğünü. Sendikacılar bir rica da 1 Mayıs için ediverin de bu yıl gatsız copsuz bir yıl olsun.

Bu arada domuz gribine ne oldu? Elde patladı. O kadar ton aşının parasını çıkarmanız için ek vergi talep ediyorum, yazıktır benim sömürge ülkeme...

Bana bir şey öğretti yaşam, eğer gerçekten suçluym bilmek istersen paranın kaynağına gideceksin. Ve bu anlamda, "Değirmenin suyu nereden geliyor?" sorusu doğru bir sorudur.

Ben cezaevinden çıkan bir solcunun bir süre arkadaşlarının evinde kaldıktan sonra bir gecekonduya ya da mütevazı bir eve taşındığını çok gördüm de, gariban bir ailenin faşist katil çocuğunun, lüks araba konvoylarıyla karşılanıp, beş yıldızlı otellerde kral dairelerinde konaklatıldığını pek görmemiştim...

Mehmet Ali Ağca'nın bir kahraman ilan edilmediği kaldı devlet eliyle...

Paranın kaynağına gitmek isterseniz ben size yardımcı olayım. Çatlı, Ağca ve bu cenahtan bir sürü katile yurt dışına rahat çıkabilecekleri imtiyazlı 'kırmızı' pasaportları hangi emniyet müdürü verdi? "Bu millet için kurşun atan da yiyen de kahramandır," sözünü kim söyledi?

Devlet ihaleleri nasıl yurt dışındandan bir ağır abinin telefon talimatıyla onun istediği kişi ve şirketlere verildi?

Diğer şirketler korku zoru ihaleden çekilirken, neden yasal haklarını kullanamadı ya da kullananlara ne oldu?

Hadi bir kıyak daha size. Bunların bilgileri ve belgeleri elinizde var.

İşten atılanlara dayılanmak ya da durgun suda fırtına koparmak yerine, alın size kapı gibi açılım. Haydi bakalım aslan parçaları aynen garibanlara yaptığınız gibi dayılanın bakalım!.. Ama İsrail'e yaptığınız gibi işkembeden değil, mümkün olabiliyorsa yürekten...

○ Sayı 41, Şubat 2010, Aylık süreli yayındır ○ Yayımcı: LM Basın Yayın Ltd. Şti. ○ İmtiyaz Sahibi: Tuncay Akgün ○ Yazışleri Müdürü: Hakan Gülseven ○ Müessese Müdürü: Ali Yavuz ○ Görsel tasarım: Esin Tepe ○ Tel: 0212 292 95 65 (4 hat) ○ Faks: 0212 245 38 06 ○ Abonelik: 0212 292 95 65 ○ Baskı: Leman Matbaası-İstanbul. Tel: 0212 858 00 93 ○ Genel Dağıtım: D.P.P. A.Ş. ○ Adres: İmam Adnan Sok. No: 14 Beyoğlu / İstanbul

○ Yazışma adresi: RED KÜLTÜR, İstiklal Caddesi, İmam Adnan Sokak No:18, Kat 2-3-4 Beyoğlu İSTANBUL

Sınıf mücadelesi sevaptır!

Kayseri'deki Ladin Mobilya fabrikasında çalışan işçiler, geçenlerde fabrika mescidine gittiklerinde, namazı kıldırmak için bir emekli imamın geldiğini gördüler. Sendikal örgütlenmenin bulunduğu fabrikadaki bu enteresan Cuma namazında, emekli imam Ekrem Bıyık, **"Sendikalaşmak caiz değildir,"** diye uzun bir vaaz verdi. Daha önce Bellona fabrikasının her yerine **'Müslüman işçinin görevleri'** başlıklı metinler asılmıştı; bu metinlerde, işçilerin hak aramaya kalkıp patronuna ihanet etmesinin günah olduğu yazılıydı. Kayseri Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan camide, sık sık, **"Ekmek yediğiniz yere ihanet etmeyin,"** diye sendikalaşmayı günah sayan vaazlar veriliyor, imamlar, **"Karl Marx gavurdur,"** diye özel olarak belirtme ihtiyacı duyuyor. Marx, ölümünün üzerinden 100 küsur sene geçtikten sonra, Allah'ın Kayseri'sinde, Allah'ın evinde, Allah adamlarının kendinden söz ettiğini görseydi, ne derdi acaba?

Marx'ın, özellikle felsefi polemiklerinde, kendini tutamayıp muarızlarıyla kafa yapmaya başladığını bilenler, Marx'ın bu durumda söyleyecekleri hakkında muzip fikir yürütmelere başlamıştır bile...

Şamanından imamına, tarih boyunca dinler hep egemenlerin hizmetine sokuldu. **Hak, hukuk, adalet ve vicdan arayışıyla dine sarılan samimi insanlar, yanı başlarında hep sahtekarları buldu.**

Şimdi, dürüst olmak lazım; **hak, hukuk, adalet, vicdan arayışıyla 'solcu' olanlar da, en az dine sarılanlar kadar çekmiştir sahtekar 'solcu'lardan.** O halde bu işten nasıl sıyrılacağız? Yani, aşağı da, yukarı da tükürsen aynı haltsa, bunca yoksul, ezilen, sömürülen insan kime güvenecek?

İşçi sınıfına!.. "Yine mi aynı terane?" diyenler çıkacaktır... O yüzden bir açıklama farz...

Hadi, ben ve **RED** yazarlarının tamamı salağiz diyelim. Yalnız size garanti veriyorum ki, Ümit Dertli çok akıllı bir adamdır. Cezaevinden çıktıktan sonra, ki sınıf kavgasının bir neferi olarak ceza yatmıştır, mapusa girmeden önceki okulu Ankara Hukuk Fakültesi ona tekrar öğrencilik payesini bahsetmedi. Bir tekstil atölyesinde, asgari ücrete ayıptır söylemesi it gibi çalıştığı sırada tekrar üniversite sınavına girdi, ne dersane, ne bir şey... Türkiye genelinde ilk 1000 arasında yerini aldı. Belgesi var. Belgeye dayanarak salak olmadığını rahatça söyleyebileceğim bu adam, **RED**'in 41 sayısında da 'sınıf' diye yazdı. İşçi sınıfı, sınıf mücadelesi, sınıfa karşı sınıf, sınıf devrimciliği... Ne banal! Ne ahmakça! Ne modası geçmiş! Öyle mi?

Evet, biz toplum bu memleketin üzerinde yaşayan yoksulları, ezilenleri, itilmişleri, kakılmışları ilgilendiren her meselede, milliyet meselesinde, vatan

"Bak beyim, sana iki çift lafım var... Koskoca adamsın. Paran var, pulun var, her şeyin var... Binlerce kişi çalışıyor emrinde. Yakışır mı sana ekmekle oynamak? Yakışır mı bunca günahsız, çoluğu çocuğu, karda kışta sokağa atmak, aç bırakmak?... Ama nasıl yakışmasın!.. Sen mi büyüsun? Hayır, ben büyüğüm! Ben, Yaşar Usta! Sen benim yanında bir hiçsin, anlıyor musun, bir hiç!.. Gözümde pul kadar bile değerim yok... Ama şunu iyi bil, yıkamayacaksın, dağıtamayacaksın, mağlup edemeyeceksin bizi. Çünkü biz birbirimize parayla pulla değil, sevgiyle bağlıyız. Bizler birbirimizi seviyoruz. Biz bir aileyiz. Biz güzel bir aileyiz... Bunu yıkmaya senin gücün yeter mi sanıyorsun? Dokunma artık aileme! Dokunma çocuklarıma! Dokunma oğluma! Dokunma gelinime! Eğer onların kılına zarar gelirse, ben, ömrümde bir karıncayı bile incitmemiş olan ben, Yaşar Usta, hiç düşünmeden çeker vururum seni! Anlıyor musun, vururum ve dönüp arkama bakmam bile!.."

meselesinde, darbe meselesinde, kadın meselesinde, eşcinsellik, emperyalizm, Allah, kitap, mezhep, kontrgerilla, darbe ve bilumum meselelerde, hep sınıf mücadelesinden, sınıf perspektifinden söz ettik. **"Bu işçi sınıfından adam olmaz,"** diyene, **"İşçi sınıfı mı kalmış oolun?"** diyene, işçi sınıfını tüm ezilenlerle bir hizaya, hatta onların arkasına dizmeye uğraşana, ve evet, bir an önce bu düzenden intikam almak, öfkesinden sağı solu havaya uçurmak isteyen de, sabırla, inatla, "Bekleyin," dedik, "Sınıf hareketi yükselecek... Sol işneyle kuyu kazıp bu dalgaya hazırlanmalıdır..."

Ha, şimdi üç-beş bin işçi Ankara'da iki aya yakındır direniyor diye devrim türkülleri falan söylediğimiz yok. İşçi sınıfı güçlü örgütlere sahip olmadıkça, biliriz her direnişin ancak geçici kazanımlarla sonuçlanacağını ve arkasından ihanet, satış ve hüsranın geleceğini. Biliriz, işçi sınıfı, kendi devrimci partisiyle ve iktidar hedefiyle ilerlemedi mi, hep daha ağır yenilgiler yaşar. Ve işçi dalkavuğu hiç değiliz. **Bu işçi sınıfı öyle bir sınıf ki, emeklilik yaşı yükseltildiği sırada, kendi çocuğunun emekli olmadan mezara gireceğini bile bile, sırf gerçek sınıf örgütleri olmadığı için, çıkan kanunları ağız açık ayran budalası gibi seyretti!..** Ve bugün Doğan medyası, arsızlar elinden servetini alıyor

diye paçası sıkışmış olmasa, Tekel işçisinin sesini ancak gözü kulağı açık bir azınlık duyacaktır. Yoksa, nerede görülmüş işçi direnişlerinden canlı yayın yapıldığı? Bu devletin geleneksel sahipleri, iktidarlarını ABD'nin sömürge güllerine kapırtıyor diye, birer 'işçisever' kesildiği için destekliyorlar Tekel işçisinin direnişini... Askeri-polisi işçinin üzerine kendi komutalarında saldıracakları günlerin özlemiyle destekliyorlar olan biteni... O yüzden daha bir gür çıkıyor bu direnişin sesi...

Ama öte yandan, **işçi sınıfı öyle bir sınıf ki, her şeyi sadeleştiriyor işte.** N'oldu kozmik odalara, darbe planlarına, yutulan krokilere? Tekel direnişi en kritik günlerindeyken, artık hangi fonlardan, hangi ödeneklerden geldiği belli olmayan paralarla kaldırdığınız otobüsleri İstiklal Caddesi'ne dayayıp, 'darbe karşıtı' yürüyüş yaptınız da ipleyen mi oldu? **Gitseydiniz, Tekel işçilerine deseydiniz, "Darbe planı var, AKP'yi savunmak için gelin bizimle İstiklal Caddesi'nde düdük öttürün," diye de, şöyle eşek sudan gelinceye kadar bi dayak yeseydiniz...**

Darbe olacaktı da, gazeteciler tutuklanacaktı da... Nazlı Ilıcak suç duyurusunda bulunup basın açıklaması yapıyor, yüksek demokrat nişanıyla! Aha, alın size bir demokrasi paçavrası:

"1974 affıyla anarşistleri sokağa

salıvermiş, 12 Mart'ın Türün Paşasına, Elverdi Paşasına faşist damgası vurulmuş, kontrgerilla iddiaları ile etraf bulandırılmış, (...) İşte 12 Eylül, Türk milletinin meşru müdafaaya geçtiği gündür. İdamlar bu meşru müdafaanın bir neticesidir. (...) 1972'de Deniz Gezmiş'e, Yusuf Aslan'a, Hüseyin İnan'a Meclis'te oylarıyla sahip çıkanların Kızıldere'de Mahir Çayan ve arkadaşlarının öldürülmesini 'devlet terörü' olarak vasıflandıranların artık sesi soluğu kesilmiştir." (Nazlı Ilıcak, 10 Ekim 1980, *Tercüman*)

Bu kadınla İstiklal Caddesi'nde kol kola, "Faşizme karşı omuz omuza!" sloganını atan ve utanmadan kendine solcu, devrimci, sosyalist, anarşist, komünist diyen cümle yavşağı Tekel işçilerine emanet ediyorum...

Yook, öyle sırtımayın hemen. **N'oldu ulan sizin o görkemli cumhuriyet mitinglerinize?** İki tokatta, "Vallahi bi daha yapmayacağım abi," diye, bu sefer cemaat örgütlenmesi karşısında hazrola geçen cengaverler, iyi seyrediyor musunuz Tekel işçilerini? Ey 32. Gün'e çıkıp ağlayan Atilla Kıyat, ey GATA kapısında sıraya giren paşalar, ey rektörler, iki tokatta dağılan aslan Kemalistler! **İyi bakıyor musunuz, Sıhhiye'de buz gibi tazyikli suyu yedikten sonra, bir de havuza girip meydan okuyan, sonra çıkıp iki ay betonun üzerinde yatan o yiğit işçilere?**

Türbanlısı, sakallısı, Kürdü, Alevisi, Çingeni, Türkü, Sünnisi, allahsız... Biri bile ötekine, "Hangi millettensin, hangi dinden, hangi mezheptensin?" diye sormadan, çocukları için, ekmek davası için, ölümü göze alarak, milliyetleri ve mezhepleri aşarak, sınıf kardeşliğinde birleşiyor. **Batmanlı Tekel işçisi, kendisi eylemdeyken, Ankara'nın ayazında beton üzerinde yatarken, 14 yaşındaki kızını talesemiden kaybediyor! Memleketine gidiyor, 14 senedir gözünden bile sakındığı yavrusunu gömüyor... Ve 5 yaşındaki, o da talesemi hastası olan oğlu için eyleme geri dönüyor... İşte bu sevapların en büyüğüdür...**

Ey emperyalistler, patronlar, patron köpekleri! Bircümle ulusalcı, bircümle liberal! Soros aydınları, sahte dinciler, sahte solcular!..

Dişlerini sık sık ağızda diş kalmamış o işçilerin nasırlı yumruğu bir gün beyninize balyoz gibi inecek!.. Ve, "şafak kızılığında, ateşli bir sabırla silâhlanmış olarak gireceğiz o muhteşem kentlere..."

Ve temizlik başlayacak... Bu kokuşmuş toplum ancak canının parçası kızını toprağa gömüp kavgasına geri dönen işçinin iktidara geldiği gün temizlenmeye başlar çünkü...